

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

FACTORS INFLUENCING INVESTMENT BEHAVIOR OF MUSLIMS IN THE BANGKOK
METROPOLITAN AREA

ปริญญ์ จุลธีระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2561

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

FACTORS INFLUENCING INVESTMENT BEHAVIOR OF MUSLIMS IN THE
BANGKOK METROPOLITAN AREA

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION (Business Administration(Management))
Faculty of Business Administration for Society Srinakharinwirot University

2018

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

ของ

ปริญญ์ จุลธีระ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ที่ปรึกษาหลัก

ประธาน

(อาจารย์ ดร.ศุภินญา ญาณสมบุญ)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิโรจน์ บุรณศิริ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุพาดา สิริกุตตา)

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้วิจัย	ปริญญ์ จุลธีระ
ปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2561
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. ศุภินญา ญาณสมบุญรัตน์

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาถึงลักษณะประชากรศาสตร์ รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม และพฤติกรรมการลงทุน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ มุสลิมที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและมีการลงทุนในทรัพย์สินจำนวนทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูล และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าที่ การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติก

ผลการศึกษาพบว่า:

มุสลิมมีรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุนอยู่ในระดับสูง ด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุนอยู่ในระดับปานกลาง และด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุนอยู่ในระดับน้อย มีระดับการปฏิบัติการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลอยู่ในระดับมาก และมีความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามในระดับน้อย

มุสลิมส่วนใหญ่มีเป้าหมายการลงทุนเพื่อเป็นรายได้เสริมใช้ในชีวิตประจำวัน มีจำนวนเงินลงทุนเฉลี่ยต่อปี 65,381.25 บาท มีการออมเงิน/ฝากประจำตามหลักอิสลามมากที่สุด รองลงมาคือ การค้า/ทำธุรกิจ การทำประกันชีวิต กองทุนรวมฮาลาล และเพชรพลอย/ทองคำ เรียงตามจำนวนการลงทุนสูงสุด 5 อันดับแรก ส่วนใหญ่คิดว่าที่ผ่านมาการลงทุนโดยรวมอาจจะถูกหลัก และมีระดับการลงทุนเหมาะสมกับรายได้ที่ได้รับ

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน และการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนหุ้นสามัญในตลาด และการออมหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน และการวางแผนทางการเงิน
ส่วนบุคคล มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมฮาลาลของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : พฤติกรรมการลงทุน, มุสลิม, เขตกรุงเทพมหานคร

Title	FACTORS INFLUENCING INVESTMENT BEHAVIOR OF MUSLIMS IN THE BANGKOK METROPOLITAN AREA
Author	PARANCHAI CHULTHIRA
Degree	MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION
Academic Year	2018
Thesis Advisor	Supinya Yansomboon

The research aims to study the factors influencing the investment behavior of Muslims in the Bangkok metropolitan area. The study includes demographics, lifestyle aspects on investment, personal financial planning, knowledge of Islamic investment and investment behavior. The size of the sample in this research include four hundred Muslims in the Bangkok metropolitan area. A questionnaire was used as a tool for data collection. The statistical data analysis program was used. The statistics for data analysis included both descriptive statistics consisting of frequency, percentage, mean, standard deviation and inferior statistics consisting of an independent t-test, one-way analysis of variance and logistic regression analysis.

The result of the study found the following:

Muslims have opinions about investments at a high level, interest in investment at a medium level, activity about low level investment, personal finance planning at a high level and knowledge and understanding of Islamic investments at a low level.

Most Muslims have a goal of earning extra income for use in daily life. The average annual investment amount was 65,381.25 Baht. They mostly invested in Islamic saving, private business, insurance, Islamic mutual fund and jewel or gold, respectively. Most thought that the investments maybe theoretically correct by Shariah and the level of investment was appropriate in term of income.

Interest in investments, opinions about investments and personal financial planning influenced investment behavior regarding Halal stocks and Islamic savings with a statistical significance of .05 level.

Opinions about investment and personal financial planning influenced on investment behavior regarding Islamic mutual funds with a statistical significance of .05 levels

Keyword : Investment Behavior, Muslims, Bangkok

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดี เนื่องจากความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากอาจารย์ ดร.ศุภินญา ญาณสมบุญ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้คำปรึกษาและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนกระทั่งได้เป็นปริญญานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รศ.สุพาดา สิริกุตตา และ อ.ดร.อัจฉริยา ศักดินรงค์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถามและให้คำแนะนำในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ในคณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้ความช่วยเหลือ ความเมตตา ตลอดจนประสบการณ์ที่ดีต่อผู้วิจัยเสมอมา รวมไปถึงเจ้าหน้าที่โครงการคณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่ช่วยประสานงาน ให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำเป็นอย่างดีจนทำให้งานวิจัยเสร็จสมบูรณ์ได้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณอุสเรศ มะหะหมัด ที่ได้ให้ข้อมูลของหลักชารีอะฮ์สำหรับการลงทุน และขอขอบพระคุณผู้ที่นำความรู้ทางด้านหลักชารีอะฮ์สำหรับการลงทุนมาเผยแพร่ทั้งรูปแบบหนังสือหรือบทความออนไลน์ ที่ทำให้ผู้วิจัยมีข้อมูลและหลักการในการทำงานวิจัยนี้ให้เสร็จสมบูรณ์ได้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเพื่อนและรุ่นพี่นิสิต คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม ทั้งสาขาการจัดการและการตลาดในเวลารุ่น 18 ทุกคน ที่คอยให้กำลังใจ ให้คำแนะนำและสนับสนุนตลอดมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา น้องชาย ญาติพี่น้องและเพื่อน ของผู้วิจัยที่ได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริม เป็นกำลังใจให้ และอยู่เคียงข้างตลอดมา รวมไปถึงขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือทุกท่านที่ได้เอ่ยถึงจนทำให้วิจัยประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีได้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอัลลอฮ์ในความเมตตา ความกรุณา และความโปรดปรานของพระองค์ที่ทรงทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หากมีสิ่งที่ดีงามและมีประโยชน์เกิดจากงานวิจัยนี้ ทั้งหมดล้วนได้รับความเมตตาจากพระองค์ทั้งสิ้น

ปริญญ์ จุลธีระ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ	ผ
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญรูปภาพ	ถ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	3
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	3
วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	4
ตัวแปรที่ศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
สมมติฐานในการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
1. แนวคิดศาสนาอิสลาม.....	10
1.1 ความหมายของศาสนาอิสลาม.....	10

1.2 หลักการของอิสลาม	11
1.3 จริยธรรมอิสลาม	13
1.4 บทบัญญัติอิสลามตามคัมภีร์อัลกุรอาน	14
1.5 หน้าที่ของทนายศาสตร์ตามฮัมมัด.....	16
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเงินอิสลาม	17
2.1 เศรษฐศาสตร์อิสลาม.....	17
2.2 โลกทัศน์ของอิสลาม	19
2.3 ระบบการเงินอิสลาม	19
2.4 กำไรที่ถูกต้องตามหลักของอิสลาม	21
2.5 อิสลามกับมูลค่าของเงินตามเวลาและกฎแห่งการเสื่อมค่า	22
2.6 การบริหารทรัพย์สินตามหลักอิสลาม	23
2.7 หลักซาริอะฮ์	24
2.8 การลงทุนตามหลักอิสลาม	26
2.9 หลักซาริอะฮ์สำหรับการลงทุน.....	27
2.10 การลงทุนในหุ้นสามัญกับหลักซาริอะฮ์	28
2.11 กระบวนการคัดกรองด้วยกรอบของซาริอะฮ์ (Shariah Screening Process)	31
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์	34
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ.....	38
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม	39
6. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิต	41
7. แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	42
7.1 ความหมายของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	42
7.2 ความสำคัญและความจำเป็นของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	44

7.3 องค์ประกอบของแผนทางการเงิน.....	47
8. แนวคิดเกี่ยวกับหลักการลงทุน.....	49
8.1 ความหมายของการลงทุน.....	49
8.2 จุดมุ่งหมายของการลงทุน.....	50
8.3 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายของการลงทุน.....	52
8.4 การวางแผนการลงทุน.....	53
8.5 ทางเลือกในการลงทุน.....	54
8.6 การลงทุนในตราสารทุน.....	55
8.7 การลงทุนในตราสารหนี้.....	57
8.8 การลงทุนในกองทุนรวมและการลงทุนประเภทอื่นๆ.....	61
9. แนวคิดเกี่ยวกับผู้ที่ยังไม่ใช่ลูกค้า.....	64
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	65
บทที่ 3 วิธีการดำเนินวิจัย.....	70
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	70
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	70
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	70
วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	71
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
การจัดทำข้อมูล.....	82

การวิเคราะห์ข้อมูล	82
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	83
สรุปสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน	89
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	91
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	91
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	92
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	93
สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	157
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	159
ความมุ่งหมายการวิจัย	159
ความสำคัญของการวิจัย	159
สมมติฐานในการวิจัย	160
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	160
อภิปรายผล	175
ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย	180
ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป	181
บรรณานุกรม	182
ภาคผนวก.....	186
ประวัติผู้เขียน.....	197

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 จำนวนความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ของมุสลิม ..	93
ตาราง 2 จำนวนความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ของมุสลิมใน ด้าน อาชีพ ตามการจัดกลุ่มใหม่	95
ตาราง 3 สรุปค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการ การลงทุน ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร	96
ตาราง 4 สรุปค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจ เกี่ยวกับการลงทุน ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร.....	97
ตาราง 5 สรุปค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็น เกี่ยวกับการลงทุน ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร.....	98
ตาราง 6 สรุปค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของ มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร	100
ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานคร	102
ตาราง 8 ระดับความรู้เกี่ยวกับความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานคร	104
ตาราง 9 ระดับความรู้เกี่ยวกับความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานคร ตามการจัดกลุ่มใหม่	105
ตาราง 10 จำนวนความถี่ และค่าร้อยละ ของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านเป้าหมายในการลงทุนของท่าน (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)	106
ตาราง 11 แสดงค่าสูงสุด ต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการลงทุนของ มุสลิมในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนโดยเฉลี่ยต่อปี	106
ตาราง 12 แสดงจำนวนและร้อยละของทรัพย์สินที่มีการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร	107

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการลงทุนมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานคร ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม และด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับ รายได้	108
ตาราง 14 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามเพศ	109
ตาราง 15 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามเพศ.....	110
ตาราง 16 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ จำแนกตามเพศ	111
ตาราง 17 การทดสอบค่าความแปรปรวนพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีของแต่ละช่วงอายุ โดยใช้สถิติ Levene's test.....	112
ตาราง 18 แสดงความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ย ต่อปี จำแนกตามช่วงอายุโดยใช้วิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe	113
ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายค่าของมุสลิมที่มีช่วงอายุแตกต่างกันกับพฤติกรรมการ ลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี โดยใช้ Dunnett's T3.....	113
ตาราง 20 การทดสอบค่าความแปรปรวนพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลามของแต่ละช่วงอายุ โดยใช้สถิติ Levene's test	115
ตาราง 21 แสดงความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการลงทุนในด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการ อิสลาม จำแนกตามช่วงอายุโดยใช้วิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe.....	115
ตาราง 22 การทดสอบค่าความแปรปรวนพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ของแต่ละช่วงอายุ โดยใช้สถิติ Levene's test.....	116
ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้จำแนกตามช่วงอายุ โดยวิธีทดสอบแบบ F-test.....	116

ตาราง 24 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามสถานภาพ	117
ตาราง 25 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามสถานภาพ	118
ตาราง 26 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ จำแนกตามสถานภาพ	119
ตาราง 27 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	120
ตาราง 28 แสดงความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดโดยใช้วิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe	120
ตาราง 29 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกันกับ พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี โดยใช้ Dunnett's T3	121
ตาราง 30 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	122
ตาราง 31 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด โดยวิธีทดสอบแบบ F-test	122
ตาราง 32 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	123
ตาราง 33 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด โดยวิธี ทดสอบแบบ F-test	123
ตาราง 34 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามอาชีพ	124

ตาราง 35 แสดงความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามอาชีพโดยใช้วิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe	125
ตาราง 36 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี โดยใช้ Dunnett's T3	126
ตาราง 37 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามอาชีพ	127
ตาราง 38 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามอาชีพ โดยวิธีทดสอบแบบ F-test	128
ตาราง 39 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม โดยใช้ LSD	129
ตาราง 40 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ จำแนกตามอาชีพ	130
ตาราง 41 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ จำแนกตามอาชีพ โดยวิธีทดสอบแบบ F-test	131
ตาราง 42 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ โดยใช้ LSD ..	131
ตาราง 43 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	134
ตาราง 44 แสดงความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามรายได้ต่อเดือนโดยใช้วิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe	134
ตาราง 45 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี โดยใช้ Dunnett's T3	135

ตาราง 46 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	137
ตาราง 47 แสดงความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการลงทุนในด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามรายได้ต่อเดือนโดยใช้วิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe.....	137
ตาราง 48 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม โดยใช้ Dunnett's T3.....	138
ตาราง 49 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	140
ตาราง 50 แสดงความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนของท่านเมื่อเทียบกับรายได้ที่ท่านได้รับ จำแนกตามรายได้ต่อเดือนโดยใช้วิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe.....	140
ตาราง 51 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ โดยใช้ Dunnett's T3.....	141
ตาราง 52 การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ของตัวแปรอิสระเพื่อทดสอบหาภาวะ Multicollinearity.....	144
ตาราง 53 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสถิติ Chi-square ด้วยวิธี Omnibus Tests ของแบบจำลองพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นสามัญฮาลาลของมุสลิม	145
ตาราง 54 การทดสอบความเหมาะสมของแบบจำลอง (Goodness of Fit) ของแบบจำลองพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นสามัญฮาลาลของมุสลิม	145
ตาราง 55 แสดงผลการทดสอบความแม่นยำในการพยากรณ์ของแบบจำลองพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นสามัญฮาลาลของมุสลิม.....	146
ตาราง 56 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นสามัญฮาลาลของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร	147
ตาราง 57 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสถิติ Chi-square ด้วยวิธี Omnibus Tests ของแบบจำลองพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมที่ฮาลาลของมุสลิม	149

ตาราง 58 การทดสอบความเหมาะสมของแบบจำลอง (Goodness of Fit) ของแบบจำลอง พฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมฮาลาลของมุสลิม.....	149
ตาราง 59 แสดงผลการทดสอบความแม่นยำในการพยากรณ์ของแบบจำลองพฤติกรรมการลงทุน ในกองทุนรวมฮาลาลของมุสลิม	150
ตาราง 60 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมฮาลาลของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานคร	151
ตาราง 61 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสถิติ Chi-square ด้วยวิธี Omnibus Tests ของแบบจำลอง พฤติกรรมออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิม	153
ตาราง 62 การทดสอบความเหมาะสมของแบบจำลอง (Goodness of Fit) ของแบบจำลอง พฤติกรรมออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิม	153
ตาราง 63 แสดงผลการทดสอบความแม่นยำในการพยากรณ์ของแบบจำลองพฤติกรรมออม เงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิม.....	154
ตาราง 64 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานคร	155
ตาราง 65 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 มุสลิมในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มี พฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน	157
ตาราง 66 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนของ มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการเลือกทรัพย์สินในการลงทุน	157

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 8

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันการลงทุน การบริหารสินทรัพย์ และการวางแผนทางการเงินเป็นสิ่งที่สำคัญมากไม่ว่ากับใครก็ตาม การจะเริ่มลงทุนใดๆ ต้องตรวจสอบปัจจัยมากมาย และตรวจสอบว่าการลงทุนนั้นคุ้มค่ากว่าอัตราเงินเฟ้อหรือไม่ เพราะอัตราเงินเฟ้อส่งผลให้มูลค่าเงินของผู้ลงทุนด้อยค่าลง ทำให้อาจประสบปัญหาทางการเงินในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งอนาคตที่กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุที่คนเราจะมีแนวโน้มอายุยืนนานขึ้นและค่าใช้จ่ายในการดูแลตนเองก็แพงขึ้นด้วย ดังนั้นการลงทุนจึงเป็นสิ่งที่ต้องศึกษาและนำไปปฏิบัติใช้ในชีวิต เพื่อปกป้องเงินทุนสร้างความมั่งคั่งให้กับตนเองในระยะยาวและนำไปใช้ในการดูแลตนเองและครอบครัวในอนาคต

สำหรับชาวมุสลิมนั้น การลงทุนมีข้อกำหนดและข้อห้าม ซึ่งทำให้จำเป็นต้องใช้หลักและระบบการเงินอิสลามเพื่อหลีกเลี่ยงให้ปลอดภัยจากระบบการเงินที่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ย รวมถึงปลอดภัยจากสินทรัพย์และธุรกิจบางประเภทที่ศาสนาไม่อนุญาต ทำให้มุสลิมในประเทศไทยจะต้องมีความระมัดระวังในการทำธุรกรรมทางการเงินและการลงทุน เพื่อไม่ให้เข้าข่ายความผิดตามหลักศาสนา เพราะระบบการเงินในประเทศไทยเป็นระบบแบบสากล (อิสเรศ มะหะหมัด, 2560: 20 ตุลาคม 2560)

อย่างไรก็ตามหลักเกณฑ์และกฎหมายอิสลามค่อนข้างมีความซับซ้อน และไม่แพร่หลายในประเทศไทยมากนัก ทำให้มุสลิมหลายคนขาดความรู้ในเรื่องของกฎหมายอิสลาม หรือ ชารีอะฮ์ ในขณะที่ประชากรมุสลิมไทยเพิ่มขึ้น แต่ธุรกรรมทางการเงินสำหรับมุสลิมไทยกลับมีทางเลือกน้อยสำหรับการลงทุนต้องเลือกและต้องคัดกรองก่อน คือ ห้ามทำธุรกิจหรือลงทุนในบริษัทที่มีรายได้หลักเกี่ยวข้องกับดอกเบี้ย การพนัน สุรา ของมีเนมา อาหารที่ไม่ฮาลาล วัตถุติดสงคราม และสิ่งที่ศาสนาห้าม รวมถึงต้องดูโครงสร้างรายได้และข้อมูลทางการเงินของกิจการด้วยหากคิดจะซื้อหุ้นของกิจการนั้นๆ (อิสเรศ มะหะหมัด, 2560: 20 ตุลาคม 2560) ในส่วนการออมเงินกับธนาคารทั่วไปนั้น อิสลามห้ามรับดอกเบี้ย สลากกินแบ่งรัฐบาลนั้นคือรูปแบบการพนันรูปแบบหนึ่ง หุ้นกู้และพันธบัตรรัฐบาลให้ผลตอบแทนรูปแบบดอกเบี้ยจึงไม่สามารถลงทุนได้ การซื้อกองทุนนั้นจะต้องดูนโยบายกองทุนว่าได้มีการซื้อหุ้นหรือสินทรัพย์ที่ผิดหลักหรือไม่ และอื่นๆ ทำให้การตัดสินใจและหาข้อมูลเพื่อลงทุนเป็นเรื่องที่ค่อนข้างลำบากสำหรับมุสลิมในประเทศ

ถึงแม้ว่าอิสลามจะมีข้อกำหนดมากมายแต่การลงทุนนั้นไม่ได้ถูกห้าม และยังเป็นหน้าที่หรืออามานะห์จากพระผู้เป็นเจ้าอีกด้วย ที่จำเป็นต้องบริหารทรัพย์สินให้กองเงยด้วยความรู้ความสามารถของตน ไม่ว่าจะเป็นการประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ หรือการลงทุน เพื่อสร้างความกองเงยและนำรายได้บางส่วนไปพัฒนาสังคม สร้างงานให้ผู้คน และลดช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจน แต่เพียงหลีกเลี่ยงในการลงทุนกับสิ่งที่ห้าม และลงทุนกับสิ่งที่ถูกต้องตามหลักก็สามารถลงทุนได้ (ไซฟูล อัสฮาร์ รอสลี, 2560: 423-427) (อิสเรศ มะหะหมัด, 2560: 20 ตุลาคม 2560)

แม้อิสลามหลายคนกลัวการลงทุนเพราะอาจลงทุนผิดจากการมีความเข้าใจที่ผิด ซึ่งจะทำให้เกิดความผิดพลาด จึงมีมุสลิมบางส่วนหลีกเลี่ยงการลงทุน เช่น เลี่ยงการลงทุนในหุ้นเพราะเข้าใจผิดว่าเป็นการพนัน แต่ก็มีมุสลิมบางส่วนอีกเช่นกันที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการลงทุนแบบอิสลาม จึงลงทุนในสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งเข้าข่ายการพนัน ลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลที่ให้ผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ย การเก็บกำไรในหุ้นด้วยบัญชีกัฎีม การที่ไม่ได้คัดกรองธุรกิจและอัตราส่วนทางการเงินก่อนลงทุน การซื้อหุ้นกู้ และอื่นๆ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้กับมุสลิมภายในประเทศ ในการรับรู้และทราบถึงปัญหา และนำข้อมูลไปพัฒนาแนวทางในการวางแผนประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้มุสลิมมาลงทุนมากขึ้น รวมถึงการจัดอบรมให้ความรู้ให้ตรงประเด็นและตอบข้อสงสัยได้ตรงจุดแก่ชาวมุสลิมด้วย เพื่อร่วมกันยกระดับความรู้และฐานะทางการเงินของมุสลิมในประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

4. เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ประกอบการประชาสัมพันธ์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้ในเรื่องการลงทุนที่ถูกต้องตามหลักอิสลามให้กับมุสลิมภายในประเทศ
2. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ เช่น หุ้นสามัญของมุสลิมในกรุงเทพฯ และนำมาปรับใช้เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมตามหลักอิสลาม

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งหมายที่จะศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีการลงทุนซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีการลงทุน เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นจึงใช้กลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณในกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยให้ค่าความผิดพลาดไม่เกิน 5% ด้วยความเชื่อมั่น 95% ซึ่งมีวิธีการคำนวณดังนี้ (สุภาวดี ขุนทองจันทร์: 2560: 124-125)

$$n = \frac{P(1-P)(Z)^2}{e^2}$$

โดยที่ n	คือ	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
e	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะยอมให้เกิดขึ้นได้จากการสุ่มตัวอย่าง
Z	คือ	ระดับความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
P	คือ	ค่าเปอร์เซ็นต์ที่ต้องการจะสุ่มจากประชากร ทั้งหมด

ซึ่ง ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่น 95% นั้นคือยอมให้มีการคลาดเคลื่อนได้ 5% มีค่า Z เท่ากับ 1.96 และผู้วิจัยได้กำหนดสัดส่วนของประชากร(P) เท่ากับ 50% หรือ 0.5 ดังนั้นจึงแทนค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

$$n = \frac{(0.5)(1-0.50)(1.96)^2}{0.05^2}$$

$$n = 384.16$$

จากสูตรการคำนวณจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 384.16 หรือประมาณ 385 คน และได้เผื่อสำรองความคลาดเคลื่อนในการเก็บข้อมูล 15 คน รวมขนาดตัวอย่างทั้งหมดในการวิจัยนี้คือ 400 คน

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยมีลำดับขั้นดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้เขตที่มีจำนวนมัสยิดตั้งอยู่ในพื้นที่มากที่สุด 10 เขตในกรุงเทพมหานคร จากทั้งหมด 50 เขต (ศูนย์อิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2560: 3 พฤศจิกายน 2560) ได้แก่ เขตหนองจอก เขตมีนบุรี เขตประเวศ เขตสวนหลวง เขตคลองสามวา เขตทุ่งครุ เขตสะพานสูง เขตบางกะปิ เขตลาดกระบัง และเขตบางคอแหลม

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างโดยแบบโควตา (Quota Sampling) เพื่อเป็นการกำหนดจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เลือกไว้ในขั้นตอนที่ 1 โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจะทำการกำหนดให้มีขนาดที่เท่ากันในแต่ละเขต ซึ่งมีจำนวนดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขต} &= \frac{\text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{จำนวนเขตที่เลือก}} \\ &= \frac{400}{10} = 40 \text{ คนต่อเขต} \end{aligned}$$

ขั้นตอนที่ 3 การสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความสะดวก (Convenience Sampling) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบสอบถามที่จัดเตรียมไว้ โดยให้กลุ่มตัวอย่างกรอกคำตอบในแบบสอบถามเอง โดยใช้แบบสอบถามกับผู้ที่เป็นมุสลิม

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) แบ่งได้ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

1.1.1 เพศ

1.1.1.1 ชาย

1.1.1.2 หญิง

1.1.2 อายุ

1.1.2.1 18-27 ปี

1.1.2.1 28-37 ปี

1.1.2.1 38-47 ปี

1.1.2.1 ตั้งแต่ 48 ปีขึ้นไป

1.1.3 สถานภาพ

1.1.3.1 โสด

1.1.3.2 สมรส

1.1.4 ระดับการศึกษาสูงสุด

1.1.4.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

1.1.4.2 ปริญญาตรี

1.1.4.3 สูงกว่าปริญญาตรี

1.1.5 อาชีพ

1.1.5.1 นักเรียน / นักศึกษา

1.1.5.2 ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ

1.1.5.3 ลูกจ้าง / พนักงานบริษัทเอกชน

1.1.5.4 ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว

1.1.5.5 เกษียณ / ไม่ได้ทำงาน

1.1.5.6 อื่นๆ โปรดระบุ

1.1.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1.1.6.1 น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท

1.1.6.2 15,000 – 25,000 บาท

1.1.6.3 25,001 – 35,000 บาท

1.1.6.4 35,001 – 45,000 บาท

1.1.6.5 มากกว่า 45,000 บาท

1.2 ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม

1.3 รูปแบบการดำเนินชีวิต

1.4 การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. มุสลิม หมายถึง ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม สำหรับงานวิจัยครั้งนี้จะใช้มุสลิมที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีการลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ

2. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

3. การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล หมายถึง แนวทางในการวางแผนและการบริหารจัดการเงินที่ได้มาให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามเป้าหมายทางการเงิน สำหรับงานวิจัยครั้งนี้แผนทางการเงินประกอบด้วยการหาเงิน การใช้จ่าย การออม การลงทุน การบริหารความเสี่ยง และการบริหารหนี้สิน

4. รูปแบบการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการลงทุน หมายถึง การศึกษาวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน แบ่งออกเป็น 3 ด้านได้แก่ ด้านกิจกรรม (Activity) ด้านความสนใจ (Interest) และด้านความคิดเห็น (Opinion) ดังนี้

4.1 รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรม (Activity) หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในชีวิตประจำวัน คือ การอ่านหนังสือการลงทุน การเข้าร่วมอบรมสัมมนา การติดตามข้อมูลข่าวสาร การพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลการลงทุน และการเข้าร่วมงานส่งเสริมทางการเงินและการลงทุนภายในประเทศ

4.2 รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจ (Interest) หมายถึง ความสนใจในสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน คือ ความสนใจในการเข้ารับฟังบรรยายวิธีการลงทุน ความสนใจในการใช้บริการบัญชีซื้อขายตามหลักอิสลาม กองทุนหุ้นระยะยาวแบบอิสลาม กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพแบบอิสลาม และกองทุนรวมแบบอิสลาม

4.3 รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็น (Opinion) หมายถึง ความคิดเห็นหรือทัศนคติที่เกี่ยวกับการลงทุน คือ ทัศนคติเกี่ยวกับฐานะทางการเงินซึ่งเป็นตัวชี้วัดความมั่นคง การเพิ่มประชาสัมพันธ์ด้านการลงทุนแบบอิสลาม ความสะดวกสบายในการลงทุนด้วยหลักการอิสลาม และความจำเป็นที่จะต้องลงทุนโดยใช้หลักการอิสลาม

5. ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม หมายถึง ระดับของความรู้และความเข้าใจถึงเรื่องการลงทุนที่ต้องใช้หลักการของศาสนาอิสลาม หรือหลักชารีอะฮ์มาประกอบการลงทุนเพื่อไม่ให้ผิดหลักการของศาสนาอิสลาม

6. หลักชารีอะฮ์ (Shariah) หมายถึง ประมวลข้อปฏิบัติต่างๆ เป็นกฎหมายของศาสนาอิสลาม ที่ครอบคลุมวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคลและสาธารณชนในหลากหลายด้าน ที่มีพื้นฐานมาจากหลักนิติศาสตร์ของอิสลาม สำหรับงานวิจัยครั้งนี้จะพูดถึงเรื่องของชารีอะฮ์ในส่วนของการลงทุน โดยหลักชารีอะฮ์สำหรับการลงทุนจะทำให้การลงทุนนั้นบริสุทธิ์และมีความยุติธรรม โดยต้องปราศจากการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ยซึ่งในทางอิสลามเรียกว่าริบา (Riba) การลงทุนที่เกี่ยวข้องกับความไม่แน่นอนซึ่งในทางอิสลามเรียกว่าฆอรอร์ (Gharar) การลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการพนันซึ่งในทางอิสลามเรียกว่ามัยซีร (Maisir) และการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจที่ขัดต่อหลักศาสนาอิสลาม

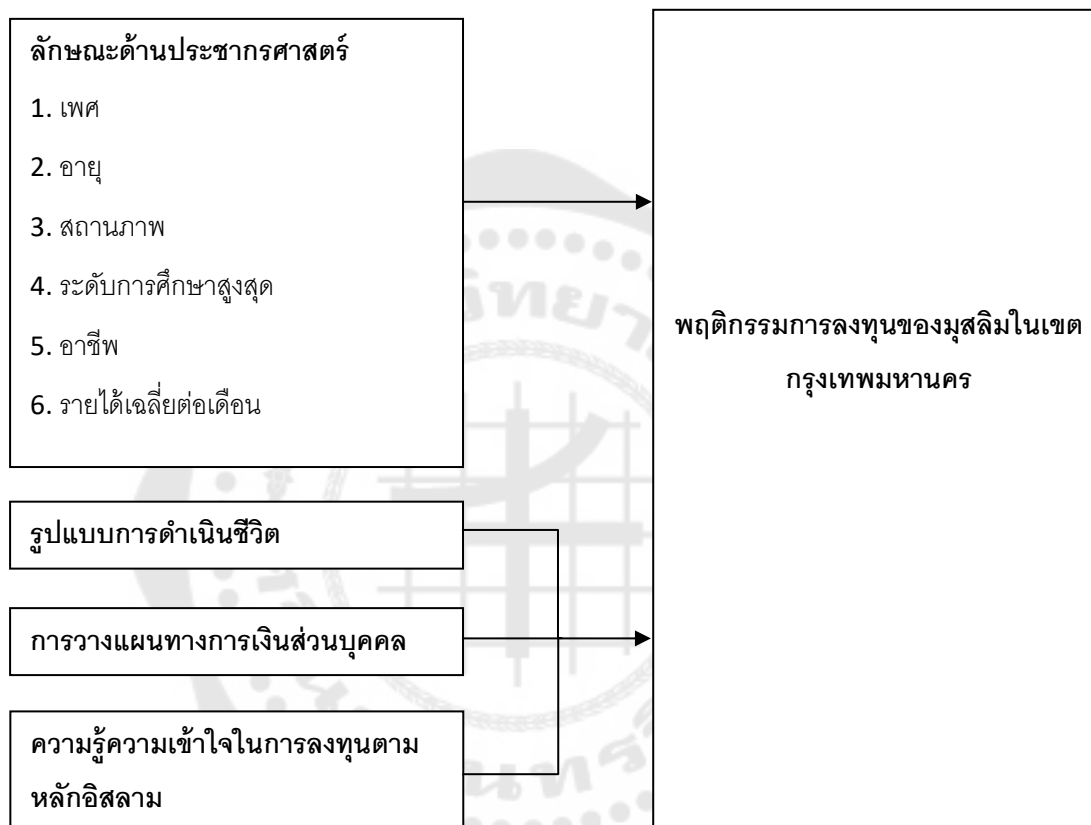
7. พฤติกรรมการลงทุน หมายถึง รูปแบบการกระทำของมุสลิมที่แสดงออกถึงการลงทุน โดยมีพฤติกรรมการลงทุนที่ศึกษาคือ ด้านเป้าหมายในการลงทุน ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุน สินทรัพย์ที่มีการลงทุน ด้านการลงทุนที่ถูกต้องตามหลักอิสลาม และด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ที่ได้รับ ซึ่งพฤติกรรมที่จะนำไปทดสอบสมมติฐานมีจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านสินทรัพย์ที่มีการลงทุน ด้านการลงทุนที่ถูกต้องตามหลักอิสลาม และด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ที่ได้รับ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร มีโดยกรอบแนวคิดในการวิจัยและตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. มุสลิมในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน
2. รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร
 - 2.1 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นฮาลาล
 - 2.2 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนฮาลาล
 - 2.3 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำตามหลักอิสลาม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ทางผู้วิจัยได้มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในการทำวิจัย โดยรวบรวมข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการสนับสนุนเนื้อหาของงานวิจัยครั้งนี้ โดยมีการกำหนดหัวข้อในการนำเสนอต่อไปนี้

1. แนวคิดศาสนาอิสลาม
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเงินอิสลาม
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
5. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิต
6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม
7. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนและการจัดการทางการเงินส่วนบุคคล
8. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการลงทุน
9. แนวคิดเกี่ยวกับผู้ที่ยังไม่ใช่ลูกค้า
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดศาสนาอิสลาม

1.1 ความหมายของศาสนาอิสลาม

ระพีพรณ มุหะหมัด (2556: อ้างอิงจาก ฮัมมุดะฮ์ อับดุลอาญีย์ และอับดุลเลาะ อับดุล, 2542) คำว่า “อิสลาม” มีความหมายว่า “ความสันติ” หรือ “การยอมจำนน” คือความสันติทั้งภายในและภายนอก โดยการยอมจำนนต่อพระประสงค์ของพระเจ้า คือพระองค์อัลลอฮ์ และการเชื่อฟังพระองค์เท่านั้นที่จะได้รับความสันติอย่างแท้จริง โดยศาสนาอิสลามถูกนำมาเผยแพร่ โดยท่านศาสดามุฮัมมัด ในฐานะศาสนทูตแห่งพระเจ้า โดยมีคัมภีร์อัลกุรอาน หรือดำรัสของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าเป็นตัวบทในการเผยแพร่ทั้งพื้นฐานและความรู้ของอิสลาม เป็นคำสอนและเป็นกฎหมายในการปกครองสังคมมนุษย์ในเวลาเดียวกัน เปรียบเสมือนเป็นคัมภีร์แห่งทางนำของมวลมนุษยชาติ มีวิทยาศาสตร์มากมายอยู่ในอัลกุรอาน ซึ่งบัญญัติไว้นานกว่า 1,400 ปี ซึ่งมนุษย์

สามารถพิสูจน์สิ่งต่างๆในอัลกุรอานได้ว่าเป็นความจริงตามหลักวิทยาศาสตร์เมื่อไม่นานมานี้ แต่ก็ยังมีอีกหลายส่วนที่วิทยาศาสตร์ปัจจุบันยังไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะพิสูจน์ได้

อิสเรศ มะหะหมัด (2560: 20 ตุลาคม 2560) ได้อธิบายความหมายของคำว่า “อิสลาม” ว่ามีรากศัพท์จากภาษาอาหรับคือคำว่า “สันติ” หมายถึง การสวามิภักดิ์ต่ออัลลอฮ์พระผู้เป็นเจ้าองค์เดียวเท่านั้น ซึ่งศาสนาอิสลามคือศาสนาที่อัลลอฮ์ทรงประทานให้แก่อาดัมผู้เป็นบิดาแห่งมนุษยชาติหรือมนุษย์คนแรก ใช้เป็นวิถีแห่งการดำรงชีวิตที่ครอบคลุมในทุกพฤติกรรมของมนุษย์ ตั้งแต่เกิดจนตาย ทั้งขณะหลับและขณะตื่น แม้แต่เรื่องครอบครัว ส่วนตัว และสังคม โดยผู้ที่ยึดมั่นในศาสนาอิสลาม เรียกว่า มุสลิม (ผู้ไม่หาสันติ) ส่วนสตรีมุสลิม เรียกว่า มุสลิมะฮ์

บรรจง บินกาชัน (2550: 11) ได้ให้ความหมายของคำว่า “อิสลาม” ว่าหมายถึง การให้เกิดความสันติโดยการยอมตนต่อเจตนารมณ์ของพระผู้เป็นเจ้า (อัลลอฮ์) โดยสิ้นเชิง ซึ่งหมายถึงการทำปฏิบัติตามกฎบัญญัติของกฎหมายอิสลามอย่างเคร่งครัด อิสลามไม่ใช่เป็นศาสนาอย่างที่คนทั่วไปเข้าใจกัน แต่อิสลามเป็น ธรรมนูญแห่งการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทุกย่างก้าวตลอดไปจนถึงกฎระเบียบของการอยู่กันเป็นสังคม ซึ่งครอบคลุมไปถึงเศรษฐกิจ การเมือง กฎหมาย วัฒนธรรม จริยธรรม วิทยาการต่างๆตลอดจน พฤติกรรมมนุษย์ในทุกแขนงสาขา โดยเจตนาคือการให้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างสันติ

สรุปว่าศาสนาอิสลามเป็นศาสนาแห่งความเที่ยงตรงและเป็นธรรม เป็นธรรมนูญแห่งการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ซึ่งผู้ชายที่นับถือศาสนาอิสลามชายจะเรียกว่า “มุสลิม” ส่วนผู้หญิงที่นับถือศาสนาอิสลามจะเรียกว่า “มุสลิมะฮ์” โดยทุกคนนับถือพระเจ้าเพียงองค์เดียวคือ พระอัลลอฮ์ และมีท่านนบีมุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของพระองค์ ทุกคนต้องยอมรับและปฏิบัติตามพระบัญชาของพระผู้เป็นเจ้า เป็นการยอมตนต่อเจตนารมณ์ของพระผู้เป็นเจ้าโดยสิ้นเชิง ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ซึ่งถ้าผู้ใดได้ทำตามก็จะเกิดความเที่ยงธรรม ความสันติแก่ตนเองและคนรอบข้างอย่างแน่นอน

1.2 หลักการของอิสลาม

ไม่ปรากฏผู้แต่ง (แนะนำอิสลาม) อิสลามมีหลักสำคัญอยู่ 2 ประการ คือ หลักศรัทธา และหลักปฏิบัติ

หลักศรัทธา หรือเรียกว่า รุกนอิมมาน มีอยู่ทั้งหมด 6 ประการคือ

1. ศรัทธาในพระเจ้าองค์เดียว คือ พระอัลลอฮ์ ผู้ควบคุมสรรพสิ่ง ผู้ทรงสร้างจักรวาล เพราะทุกสิ่งไม่ได้เกิดมาโดยบังเอิญ

2. ศรัทธาในบรรดาโมลลิกะฮ์ของพระองค์ หรือ ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างพระเจ้าและศาสดาทั้งหลาย เพื่อให้ศาสดาเข้าถึงพระองค์อัลลอฮ์

3. ศรัทธาในบรรดาคัมภีร์ของพระองค์ โดยมุสลิมต้องเชื่อถือคัมภีร์ทั้งหลายทุกเล่มในอดีต รวมทั้ง อัลกุรอาน ด้วยโดยเชื่อมั่นว่าคัมภีร์นั้นต้องมาจากอัลลอฮ์และเนื้อหาต้องตรงกับอัลกุรอานที่เป็นคัมภีร์สุดท้ายจากอัลลอฮ์

4. ศรัทธาในบรรดานบี (ศาสดา) ของพระองค์ คือมุสลิมต้องยอมรับนับถือศาสดาทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นปรากฏชื่ออยู่ในอัลกุรอานหรือไม่ ไม่ว่าจะเป็นชนชาติใด พูดภาษาอะไร ก็ตาม ซึ่งศาสดามุฮัมมัด เป็นศาสดาสุดท้ายของโลก ที่รับภารกิจต่อจากศาสดาก่อนๆ

5. ศรัทธาในวันสุดท้ายและการเกิดใหม่ในวันปรโลก โลกเรามีวันสุดท้าย ณ วันหนึ่งผู้ที่ตายไปแล้วจะฟื้นขึ้นมาเพื่อรับการพิพากษาครั้งสุดท้าย เพื่อให้มนุษย์ได้รับผลตอบแทนที่เคยทำไว้บนโลกนี้ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดว่าจะได้รับสวรรค์หรือนรก

6. ศรัทธาในกฎกำหนดสภาวะของพระองค์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือเปลี่ยนแปลงได้ กับเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ชนิดที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ เช่น การเกิดมาเป็นลูกใคร เกิดสถานที่ใด ตายที่ใดเมื่อไหร่ ชนิดที่เปลี่ยนแปลงได้ เช่น ฐานะเป็นอย่างไร เป็นคนดีหรือคนชั่ว เป็นชาวรกหรือสวรรค์ เป็นต้น อัลลอฮ์นั้นทรงรู้ล่วงหน้าว่ามนุษย์คนใดจะทำดีหรือทำชั่ว แต่ก็ได้ทรงให้สติปัญญาและความคิดอิสระในการเลือกปฏิบัติเอง ดังนั้นการที่มนุษย์ทำเรื่องที่ดี ไม่ใช่เพราะการกำหนดจากพระเจ้า ความจน ความขมขื่น ความรวย ความสุข ที่เกิดก็มาจากการกระทำของมนุษย์เองทั้งสิ้นตามความรับผิดชอบที่ได้รับมา

หลักปฏิบัติ หรือเรียกว่า รุกนอิสลาม มี 5 ประการคือ

1. ให้ยืนยันด้วยวาจาหรือการทำปฏิญาณตนว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ และนบีมุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของพระองค์”

2. ต้องทำการละหมาดวันละ 5 เวลา เป็นการเข้าเฝ้าพระเจ้าทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นข้อบังคับที่มุสลิมต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อแสดงความยำเกรงต่อพระเจ้า

3. ต้องทำการถือศีลอด ในเดือนรอมฎอน เพื่อความยำเกรง ปลูกฝังความอดทน ไม่เห็นแก่ตัว สร้างระเบียบวินัย และความเท่าเทียม

4. ต้องทำการจ่ายซะกาต เป็นการบริจาคทรัพย์สินเงินทองตามจำนวนที่กำหนด จ่ายให้แก่ผู้ที่มีสิทธิได้รับตามหลักการ โดยมีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน ยากจน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

5. ต้องไปทำฮัจญ์ เป็นการประกอบพิธีฮัจญ์ ณ บัยตุลลอฮ์ แห่งนครเมกกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย สำหรับผู้ที่มีความสามารถทางด้านร่างกายที่สมบูรณ์ และพอมีฐานะทางการเงินเมื่ออายุครบเกณฑ์ที่กำหนด ต้องไปทำฮัจญ์อย่างน้อย 1 ครั้งในชีวิต

1.3 จริยธรรมอิสลาม

จริยธรรมอิสลาม หมายถึง พฤติกรรมของคนมุสลิมที่ได้ประพฤติปฏิบัติที่ดี ที่ถูกต้อง ที่ควรตามระเบียบต่างๆที่อิสลามได้กำหนดขึ้น และการประพฤติปฏิบัติดังกล่าวรวมทั้งพฤติกรรมทางใจ วาจา และกาย ซึ่งจะทำให้ผู้ปฏิบัติพึงได้รับความสุขทั้งบนโลกนี้และโลกหน้า (ระฟีพรรณ มูหะหมัด, 2556: อ้างอิงจาก ซาฮาบียะห์ โต๊ะอาลิม, 2544)

จริยธรรมในอิสลาม (อัคลาq) เป็นคำที่แสดงถึงรากฐานหรือหลักการดำเนินชีวิตของมนุษย์ผ่านจริยธรรมที่ดิงามของท่านเราะซูล ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นแบบอย่างจากอัลลอฮ์ ดังที่ท่านเราะซูล ได้ทรงกล่าวไว้ (ระฟีพรรณ มูหะหมัด, 2556: อ้างอิงจาก มนุศกดี โต๊ะเถื่อนและนิเลาะ แวอุเซ็ง, 2553: 30-32)

ความว่า “แท้จริงแล้วข้าได้ถูกส่งมา เพื่อเสริมสร้างจริยธรรมดิงามให้มีความสมบูรณ์” (บันทึกโดย อิบนิ อัล-ฮัมบัล, เลขที่: 8952) และตามที่ได้ระบุในอัลกุรอาน อัลลอฮ์ทรงตรัสว่า ความว่า “และแท้จริงเจ้า (มุฮัมมัด) คือผู้มีจริยธรรมสูงส่ง” (ซูเราะห์ อัลเกาะลัม, 68: 4)

หลักการของศาสนาอิสลามมีความสัมพันธ์กับจริยธรรมทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการศรัทธาและด้านบทบัญญัติศาสนา ผู้ศรัทธาจะต้องพันธุนาการชีวิตของเขากับจริยธรรมในทุกสถานภาพ จิตศรัทธามั่นคง จำลึกถึงพระผู้เป็นเจ้า และมอบหมายตนเองให้อยู่ภายใต้การคุ้มครองของพระองค์ตลอดเวลา ซึ่งหมายถึงความสมบูรณ์ของการศรัทธา ตามที่ท่านเราะซูล ได้ทรงกล่าวไว้ว่า (ระฟีพรรณ มูหะหมัด, 2556: อ้างอิงจาก มนุศกดี โต๊ะเถื่อนและนิเลาะ แวอุเซ็ง, 2553: 73)

ความว่า “ผู้ที่มีศรัทธาสมบูรณ์ที่สุด คือผู้ที่มีจริยธรรมมากที่สุด” (บันทึกโดย อบีดาอุด , เลขที่: 4062, ตีร์มิซีย์ เลขที่: 1162, และ อิบนิ ฮัมบัล, เลขที่: 7396)

หลักจริยธรรม (อัล-อิยฺศาน) มีหลายประการ กล่าวคือ “จริยธรรมอันสูงสุด คือ การที่เรากระทำความดีตามคำสั่งของอัลลอฮ์ อธิบายว่าเป็นเหมือนเราเห็นพระองค์เพราะถึงแม้ว่าเราไม่เห็นพระองค์ แต่พระองค์ทรงเห็นเราตลอดเวลา” หลักจริยธรรมที่มาจากคัมภีร์อัลกุรอานและอัลหะดิษ ซึ่งมีทั้งสิ่งที่สั่งให้ปฏิบัติ สิ่งที่ย่ำปฏิบัติ สิ่งที่ดีควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ จริยธรรมเหล่านี้การนำหลักธรรมทางศาสนาอิสลามของพระเจ้าสู่การปฏิบัติ ซึ่งเป็นหลักธรรมที่ผู้สอนนำมาเผยแพร่ เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดีรักสันติ รักความสงบ มีความเสียสละและเป็นมิตรกับคนทั่วไป ครูเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการสื่อสารหลักธรรมของพระเจ้าและต้องเป็นแบบอย่าง

ในการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนนั้นด้วย ศาสนาอิสลามให้ความสำคัญต่อการศึกษา และถือว่าเป็นหน้าที่สำหรับมุสลิมทุกคนทุกคนจะต้องศึกษาตลอดชีวิตเพราะการศึกษาหลักธรรมคำสอนของศาสนาอิสลามกล่าวถึงระบอบการดำเนินชีวิตมีคำสอนหลักหลายต่อการดำเนินชีวิตของมุสลิมในแต่ละวันเพราะแต่ละชีวิตจะมีหน้าที่รับผิดชอบต่อพระเจ้าอยู่ตลอดเวลาตามที่ปรากฏในอัลกุรอาน ความว่า “จงอ่านด้วยพระนามของพระผู้เป็นเจ้าของเจ้าผู้ทรงสร้างมนุษย์มาจากกรเลื้อยอ่านและพระผู้อภิบาลของเจ้าผู้ส่งเชื้อเพื่อเผื่อแผ่ยังผู้ส่งสอนให้เขียนด้วยปากกาผู้ส่งสอนมนุษย์ให้รู้ในสิ่งที่เขาไม่รู้” (ระพีพรรณ มุหะหมัด, 2556: 30-32 อ้างอิงจาก กนกวรรณ จิตต์สุภาพ, 2542)

ระพีพรรณ มุหะหมัด (2556: อ้างอิงจาก ทรงยศ แวหงษ์, ม.ป.ป.: 145) การกำหนดบัญญัติแห่งศาสนาเป็นสิ่งที่กำหนดชีวิตของชาวมุสลิมทั้งในทางศาสนา ทางการเมือง และสังคม เป็นสิ่งที่ควบคุมความสัมพันธ์ในชีวิตสมรส และพลเมือง รวมถึงความสัมพันธ์ที่มีต่อผู้ที่มีใช้มุสลิมด้วย ในทำนองเดียวกันข้อปฏิบัติด้านจริยธรรมได้สร้างการให้ความเห็นชอบและข้อห้ามขึ้นมาจากกฎอันศักดิ์สิทธิ์ การกระทำทุกอย่างของมนุษย์จำแนกอยู่บนกฎ 5 หมวดหมู่ คือ (1) สิ่งที่ต้องเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำ (ฟัรดู) ซึ่งรวมถึงสิ่งที่จะได้รับรางวัลเมื่อกระทำและถูกลงโทษโดยกฎหมายหากละเลย (2) สิ่งที่เหมาะสมได้รับการชื่นชม หรือการทำคุณงามความดี คือสิ่งที่ได้รับรางวัลเมื่อกระทำแต่ไม่มีบทลงโทษสำหรับการละเว้นที่จะกระทำ (3) สิ่งที่สามารถกระทำได้คือสิ่งที่ไม่ผิดกฎ (4) การกระทำที่สมควรจะถูกตำหนิคือสิ่งที่ไม่สมควรกระทำแต่ไม่มีบทลงโทษ (5) สิ่งที่ต้องห้าม (หะรอม) คือสิ่งที่เมื่อกระทำลงไปแล้วจะต้องถูกลงโทษ

สรุปว่า อิสลามมีข้อปฏิบัติที่ดีและมีระเบียบต่อผู้คนและสังคม เป็นหลักการดำเนินชีวิตที่มีจริยธรรมตามท่านนบีมุฮัมมัด ตามอะดิษของท่าน และตามอัลกุรอาน เป็นสิ่งที่กำหนดชีวิตของชาวมุสลิมในทุกด้านของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นทางศาสนาหรือทางสังคม ชีวิตสมรส หรือแม้แต่เครือญาติมิตร โดยมีทั้งหลักที่ต้องทำ หลักที่ควรทำ หลักที่สามารถทำได้ หลักที่ห้ามทำ และหลักที่ไม่ควรทำ

1.4 บทบัญญัติอิสลามตามคัมภีร์อัลกุรอาน

ระพีพรรณ มุหะหมัด (2556: อ้างอิงจาก อาศิส พิทักษ์คุมพล, 2554) อัลกุรอานเป็นนามคัมภีร์สูงสุดของศาสนาอิสลาม เป็นคำดำรัสของอัลลอฮ์ที่ประทานมาให้แก่ท่านศาสดาท่านนบีมุฮัมมัด เป็นช่วงเป็นตอน ตามสถานการณ์จนครบถ้วนอย่างในปัจจุบัน เป็นเวลาทั้งสิ้น 22 ปี แบ่งออกเป็น 30 ส่วน (ญุซอ) 114 บท (ซูเราะห์) มีโองการ (อายะฮ์) ทั้งหมด 6,000 กว่าโองการ อัลกุรอานมีสำนวนภาษาที่สูงส่งเป็นคำดำรัสของอัลลอฮ์ ซึ่งก็วิจิตรสูงไม่อาจประพันธ์เทียบเคียงได้

การประทานอัลกุรอานเริ่มขึ้นในเดือนรอมฎอนตามที่อัลกุรอานระบุไว้ ความเป็นเดือนรอมฎอนเป็นเดือนแห่งการประทานอัลกุรอาน” และยังมีระบุอีกว่า “เป็นคืนอัลกอดร” รวมถึง “แท้จริงเรา (อัลลอฮ์) ได้ประทานอัลกุรอานในคืนอัลกอดร”

ระพีพรหม มุหะหมัด (2556: อ้างอิงจาก มยุรา วงษ์สันต์, 2546: 34) เป็นคัมภีร์ที่พระเจ้าเป็นผู้เป็นเจ้าของ สัญญาว่าจะรักษาคัมภีร์นี้ไว้มิให้ มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ เพื่อให้เป็นคัมภีร์ของมนุษยชาติสืบต่อไปทุกยุคทุกสมัยสำหรับความสำคัญของคัมภีร์อัลกุรอาน นั่นคือว่า อัลกุรอาน คือธรรมนูญของชีวิตเป็นบทบัญญัติที่ทุกคนต้องน้อมรับปฏิบัติตาม ไม่มีมุสลิมคนใดปฏิเสธข้อความในอัลกุรอาน แม้แต่เพียงวรรคตอนเดียว เพราะถือเป็นบัญชาของอัลลอฮ์ การอ่านคัมภีร์ทำให้เกิดจิตใจสงบสุขและมีภาคผลมหาศาล (อัลกุรอานถูกประทานมาเป็นภาษาอาหรับ) ซึ่งบทบัญญัติของอิสลามครอบคลุมหลักต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. หลักที่เกี่ยวข้องกับความศรัทธา (อะกีดะห์)
2. หลักที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม (อัคลาก)
3. หลักที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติศาสนกิจต่อพระเจ้า (อิบาดัต)
4. หลักที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (มุอัมมะลียะฮ์) ซึ่งมีอยู่

หลายประเภทดังนี้

4.1 บัญญัติเกี่ยวกับครอบครัวเช่นเรื่องงานแต่งงานการหย่าร้างสิทธิและหน้าที่ของบุคคลในครอบครัวมรดกและอื่นๆซึ่งในปัจจุบันเรียกเรื่องเหล่านี้ว่า “กฎหมายแพ่งว่าด้วยบุคคล”

4.2 บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการดำเนินธุรกิจหรือที่เรียกในปัจจุบันว่า “กฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

4.3 บัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินคดีความหรือที่เรียกในปัจจุบันว่า “กฎหมายวิธีพิจารณาความ”

4.4 บัญญัติที่เกี่ยวข้องกับคนต่างด้าวที่ไม่ใช่มุสลิมซึ่งพำนักอาศัยอยู่ในประเทศมุสลิม

4.5 บัญญัติที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งในยามสงบและในยามสงคราม

4.6 บัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองรัฐและการเลือกผู้นำ

4.7 บัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเงินและการคลังของรัฐ

4.8 บัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนและสอบสวนและการลงโทษทางอาญา

สรุปว่า อัลกุรอ่านเป็นคัมภีร์ที่ได้วางบทบัญญัติต่างๆ ทั้งด้านหลักศรัทธาและหลักปฏิบัติแก่ผู้ปฏิบัติ เป็นบัญญัติที่ครอบคลุมไปทั้งการดำเนินชีวิตประจำวันของมุสลิม และ อัลกุรอ่านไม่ใช่คัมภีร์ที่ว่าด้วยศาสตร์ใดๆ โดยเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็น ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ แต่ได้แนะให้ มนุษย์ได้เฉลียวใจเพื่อศึกษาและค้นคว้า ซึ่งในกาลต่อมา การศึกษาและค้นคว้าของมนุษย์ได้ยืนยันว่าอัลกุรอ่าน เป็นคัมภีร์แห่งวิทย์ปัญญาโดยแท้จริง

1.5 หะดีษของท่านศาสดามุฮัมมัด

ระพีพรรณ มุหะหมัด (2556: อ้างอิงจาก อาศิส พิทักษ์คุมพล (2554: 50-51) การกระทำหรือการพูดหรือการยอมรับของท่านรอซูล คำว่า “หะดีษ” ยังมีชื่ออีกว่า “สุนนะห์” และ “เคาะบ์ร” หะดีษเป็นที่มาแห่งบทบัญญัติในศาสนาอิสลามรองลงมาจากอัลกุรอ่านที่มุสลิมทุกคนต้องปฏิบัติตาม ในอัลกุรอ่านได้ระบุไว้ความว่า “สิ่งใดที่ท่านรอซูลนำมา ก็จงรับไว้ปฏิบัติและสิ่งใดที่ท่านสั่งห้ามก็จงละเว้น” (59: 7) ดังนั้นมุสลิมทุกคนจะต้องศึกษาหะดีษ เพื่อนำไปปฏิบัติให้ถูกต้องผู้ที่ศึกษาหะดีษ แล้วนำไปถ่ายทอดแก่ผู้อื่น เขาจะเป็นที่โปรดปรานของอัลลอฮ์ ดังปรากฏในหะดีษที่ว่า “ท่านรอซูลเลาะฮ์ได้กล่าวว่า ข้าแต่อัลลอฮ์ ขอได้โปรดประทานความโปรดปรานแก่คอลีฟะฮ์ ของข้าพระองค์เถิดพวกเราถามว่า ใ้รอซูลเลาะฮ์ผู้ใด คือคอลีฟะฮ์ของพระองค์ ท่านรอซูลตอบว่า ผู้ที่รายงานหะดีษของฉันและสอนหะดีษของฉันแก่คนอื่น”

นอกจากบุคคลจะได้รับความโปรดปรานจากอัลลอฮ์แล้ว พระองค์ทรงให้พวกเขา อยู่ในแนวทางของพระองค์อีกด้วย ดังที่ท่านรอซูลได้กล่าวว่า ความว่า “แท้จริงฉันได้ละไว้สำหรับพวกท่านสองสิ่ง พวกท่านจะไม่หลงผิดราบที่พวกท่านยึดสองสิ่งนั้นคือคัมภีร์แห่งอัลลอฮ์ (อัลกุรอ่าน) และสุนนะฮ์รอซูลของพระองค์”

ดังตัวอย่างหะดีษที่เป็นการพูดของท่านรอซูล ความว่า “แท้จริงกิจการงานทั้งหลาย ขึ้นอยู่กับเจตนาและทุกๆคนจะได้รับการตอบแทนตามที่เขาได้มีเจตนาไว้”

ตัวอย่างหะดีษที่เป็นการกระทำของท่านรอซูล ความว่า “ท่านนบีมุฮัมมัดเสด็จออกมาเหนือดาดุ่ม”

ตัวอย่างหะดีษที่เป็นการยอมรับของท่านรอซูล มีอยู่ครั้งหนึ่งศอฮาบะฮ์ชื่อ คอลิด อิบน์ อัลวะลีด กินเนื้อฏูบ (แย้ชนิดหนึ่ง) ท่านรอซูลก็ทราบ แต่ท่านไม่ได้ห้าม คอลิดจึงกล่าวว่า “ดังนั้น ฉันจึงหยิบมันแล้วรับประทาน ขณะที่ท่านรอซูลมองดูฉันอยู่”

ระพีพรรณ มุหะหมัด (2556: อ้างอิงจาก มานี ชูไทย, 2544: 81) คำบอกเล่าที่กล่าวถึงโอวาทของท่านนบีมุฮัมมัด การปฏิบัติตนของท่านหรือการที่ท่านรับรองการกระทำของสหายหรือสาวก ว่าถูกต้องแล้วได้ถูกรวบรวมเป็นเล่มโดยนักรวบรวมหะดีษ เช่น ท่านอัลบุคอรีย์ หรือ

ท่านบุคอรื ท่านมุสลิม ท่านอบูดาวูด มาญะฮ์ ท่านติรมิซีย ท่านอันนะสาอีย หรือ นะสาอีย และท่านอะหมัด เป็นต้น แต่หะดีษ มิได้ถูกส่งให้บันทึกไว้ขณะที่ท่านนบีมุฮัมมัด ยังมีชีวิตอยู่ เมื่อท่านจะให้โอวาทในเรื่องใด ท่านจะพูดประโยคสั้นๆ พูดซ้ำและพูดซ้ำๆ ชัดถ้อยชัดคำ ดังปรากฏในหะดีษที่เล่าโดยท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ภรรยาคนหนึ่งของท่าน) และสาวกของท่านดังนี้ ท่านหญิงอาอิชะฮ์กล่าวว่า “แท้จริง ท่านรอซูล คือลย ไม่เคยพูดลิ้นร่วเหมือนอย่างที่เราท่านพูดลิ้นร่ว” (บุคอรื มุสลิม และติรมิซีย) ท่านติรมิซีย กล่าวว่า “แต่ท่านจะพูดด้วยคำพูดที่มีจังหวะ หยุดชั้นระหว่างคำพูดนั้น ซึ่ง บุคคลที่นั่งสนทนาด้วยจะสามารถจดจำได้หมด” ท่านหญิงอาอิชะฮ์ กล่าวว่า “ท่านนบี คือลย นั้นเมื่อพูดเรื่องหนึ่งหากจะมีนัยคำพูดของท่านก็สามารถนับได้หมด” (บุคอรืและอบูดาวูด) ท่านหญิงอาอิชะฮ์ กล่าวว่า “คำพูดของท่านรอซูล คือลย นั้นเป็นคำพูดที่มีจังหวะและพูดเนิบๆ ผู้ที่ได้ยินท่านจะเข้าใจหมด” (อบูดาวูด)

สรุปได้ว่า หะดีษของท่านนบีมุฮัมมัด เป็นสิ่งที่มุสลิมทุกคนควรปฏิบัติตาม สิ่งใดที่ท่านทำก็ควรทำ สิ่งใดที่ท่านไม่ทำก็ไม่ควรทำ สิ่งใดที่ท่านละเว้นก็ต้องละเว้น เพราะการกระทำของท่านนบีมุฮัมมัดเป็นสิ่งที่พระอัลเลาะห์โปรดปราน ดังนั้นการกระทำตามแบบอย่างท่านนบีก็จะทำให้มุสลิมใช้ชีวิตอยู่ในทางที่เที่ยงตรงต่อพระเจ้า ไม่ใช่ทางที่หลงผิด

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเงินอิสลาม

2.1 เศรษฐศาสตร์อิสลาม

ไซฟูล อัสฮาร์ รอสลี (2560: 27-34) เศรษฐศาสตร์อิสลามเป็นเรื่องที่ค่อนข้างใหม่ แม้แต่สำหรับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในมาเลเซีย และไม่ค่อยเป็นที่รู้จักในภาคธุรกิจและเอกชน ผู้คนอาจจะเคยได้ยินเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์อิสลามค่อนข้างน้อย แต่มักได้ยินเกี่ยวกับการเงินและการธนาคารอิสลามมากกว่า ซึ่งมันมีความคล้ายคลึงกันบ้าง เนื่องจากความรู้ทางการเงินและทางธนาคารอิสลามเป็นส่วนหนึ่งของความรู้ทางวิชาเศรษฐศาสตร์อิสลาม

เศรษฐศาสตร์อิสลามไม่ได้หมายถึงเพียงเรื่องของสถาบันการเงินเพียงอย่างเดียว แต่ยังครอบคลุมไปถึงพฤติกรรมมนุษย์ในตลาดด้วย เช่น สิ่งที่เขาชอบหรือไม่ชอบ และสิ่งที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมทางเศรษฐกิจของเขามีอะไรบ้าง

อิสลามไม่ได้ปฏิเสธแนวคิดเรื่องของความขาดแคลน (Scarcity) เพราะมันคือข้อเท็จจริงของชีวิต เพราะความขาดแคลนจะเกิดขึ้นเมื่อทรัพยากรที่จำเป็นนั้นไม่เพียงพอต่อความต้องการของมนุษย์ หรือ Supply มีไม่พอ Demand โดยอิสลามยอมรับความขาดแคลนของมนุษย์ตามอัลกุรอานและหะดีษที่ได้กล่าวไว้ว่า

“แน่นอนที่มนุษย์ถูกสร้างมาพร้อมด้วยความโลภและความไม่อดทน” (70:19)

“ผู้ชายถูกสร้างมาพร้อมด้วยความรักในความปรารถนาผู้หญิงและลูกๆ และกักตุนสมบัติแห่งทองกับเงินและผ้า วัว กับพืชผลชั้นดี” (3:13)

“และเจ้ารักความมั่งคั่งอย่างมากมาย” (89:20)

“เขาคิดว่าจะอยู่ได้ด้วยความมั่งคั่งของเขา” (104:3)

“หากมนุษย์ถูกประทานหุบเขาทองคำ แน่แน่นอนว่าเขาจะต้องการหุบเขาที่สองและสาม” (อะดีษะอะฮีย)

เนื่องด้วยความขาดแคลน การจะได้อะไรมาก็ย่อมค่าใช้จ่ายดังนั้นเศรษฐศาสตร์จึงเป็นศาสตร์หรือความสามารถในการตัดสินใจเลือกโดยมีคำถามดังนี้

- คนต้องการสินค้าและบริการอะไรบ้าง และในปริมาณเท่าไร นี่คือนิยามของผู้บริโภค

- อะไรคือวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการผลิตสินค้าและบริการที่ผู้บริโภคต้องการนี่คือนิยามของผู้ผลิต

- จะตอบแทนปัจจัยการผลิตเช่น แรงงาน ที่ดิน และทุน ที่มีส่วนในการบวนการผลิตสินค้าและบริการที่ผู้บริโภคต้องการได้อย่างไร

- จะลดการว่างงานและเงินเฟ้อได้อย่างไร นี่คือนิยามของรัฐบาล

- จะส่งเสริมให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยอุปทานแรงงานและทุนที่มีอยู่ได้อย่างไรนี่คือนิยามของตลาดและรัฐบาล

นอกจากอัลกุรอานจะยอมรับในเรื่องของความขาดแคลนแล้วยังยอมรับในเรื่องทรัพย์สินความมั่งคั่ง (อัลมัล) ซึ่งในทางเศรษฐศาสตร์ได้ให้คำจำกัดความของ ทรัพย์สินความมั่งคั่ง ว่าคนจะตัดสินใจว่าเขาจะต้องการสินค้าบริการอะไรบ้าง คนทำงานเพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้และธุรกิจก็ดำเนินการเพื่อให้ได้กำไร กล่าวโดยทั่วไปคือความมั่งคั่งคือ เงินตรา และกำไร

ในอิสลาม ความมั่งคั่งไม่ใช่สิ่งเดียวที่นำมาซึ่งความสุข นอกจากความมั่งคั่ง ยังมีความรู้ การมีอิทธิพล ครอบครัว และการเกิดมาในครอบครัวที่อยู่ในแนวทางของศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นสิ่งภายนอกที่นำไปสู่ความสุขสูงสุด การได้มาซึ่งความศรัทธาผ่านความรู้และการสร้างคุณลักษณะที่ดีจะต้องมีสุขภาพที่ดี อายุยืน แข็งแรง และมีความสุขงาม ที่เป็นคุณสมบัติที่ทำให้ผู้อื่นเกิดความประทับใจ เสียก่อน

อิสลามห้ามการสร้างความมั่งคั่งเพื่อเป้าหมายแห่งการสะสม แต่เพื่อเป็นเครื่องมือให้เกิดความสันติและปลอดโปร่งจากความรู้และการกระทำ ดังนั้นในอิสลาม อะไรถูกอะไรผิดในเรื่อง

การจัดสรรทรัพยากร การมุ่งหาความมั่นคง และการเติบโตทางเศรษฐกิจไม่สามารถหาคำตอบได้ เพียงแค่ใช้เหตุผลและการสังเกตเชิงประจักษ์เท่านั้น การที่มนุษย์มีหนี้ต่อพระเจ้าที่สร้างพวกเขา มาจากความว่างเปล่า มนุษย์จึงได้ยอมจำนนอย่างอ่อนน้อมต่อเจตจำนงของพระเจ้าด้วยการสร้าง ระบบเศรษฐกิจตามแนวทางของพระองค์

ด้วยความที่เป็นหนี้ก็จำเป็นต้องชดใช้ การเป็นหนี้ต่อพระเจ้าทางเดียวที่จะตอบแทน ได้นั้น คือการปฏิบัติตนอยู่ในทางของพระองค์ มนุษย์จึงได้เชื่อฟังความต้องการของพระองค์ ซึ่งก็คือ ชารีอะฮ์ ด้วยความเต็มใจ

2.2 โลกทัศน์ของอิสลาม

ไซฟุล อัลฮาร์ รอสลี (2560: 35-38) การมีวิสัยทัศน์เป็นตัวกำหนดอนาคตของคนเรา วิสัยทัศน์บอกกับเราว่าเราต้องการเป็นอะไรและจะต้องทำอย่างไรให้ถึงจุดนั้นได้ภายใต้กรอบ ระยะเวลาที่กำหนด ทำให้มองโครงสร้างออกและดำเนินการอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ช่วยให้ออบ คำถามและตีความข้อสงสัยเกี่ยวกับโลกที่เราใช้ชีวิตอยู่

แต่โลกทัศน์ของอิสลาม (รุษะฮ์ อัลอิสลาม ลิ อัลญุด) คือวิสัยทัศน์แห่งความเป็นจริง และข้อเท็จจริงที่ว่าเรามีชีวิตอยู่นั้นเพื่ออะไร ซึ่งประกอบไปด้วย ดุนยา (โลกปัจจุบัน) และ อาคิเราะฮ์ (โลกหน้า) โดยการจะเข้าใจโลกทัศน์อิสลามจะต้องประกอบด้วยแนวคิดดังนี้คือ ดิน (หนทางของศาสนา) พระเจ้า มนุษย์ จักรวาล และท่านศาสดา

เกี่ยวข้องกับธนาคารและสถาบันการเงินอิสลามคือ ธนาคารควรมีความพร้อมในการ นำวิธีการปฏิบัติใหม่ๆโดยการใช้หลักการค้าและการพาณิชย์ (อัลบัยฮ์) เช่น การแบ่งปันกำไรและ ความเสี่ยงกับลูกค้า การให้สินเชื่อผ่านทาง การขายแบบผ่อนชำระ (อัลบัยฮ์บิชะมันอาญิล) การ ขายแบบบวกกำไร (มูรอบาฮะฮ์) การซื้อล่วงหน้า (สะลัม) การจ้างผลิตสินค้า (อิสติสนาฮ์) การเช่า (อิญาเราะฮ์) การเป็นหุ้นส่วน (มุชารอะฮ์) และการแบ่งปันกำไร (มูฏอรอะฮ์)

การยึดถือโลกทัศน์ของอิสลามจะทำให้เราได้เข้าใจว่าพระเจ้าได้ให้ความไว้วางใจ (อามานะฮ์) ในการบริหารทรัพยากรซึ่งรวมไปถึงทุนด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นการ ตัดสินใจและการบริหารเงินกับธุรกิจธนาคารก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของการเชื่อฟังพระเจ้า

2.3 ระบบการเงินอิสลาม

ไซฟุล อัลฮาร์ รอสลี (2560: 39-43) ระบบการเงินมักถูกให้คำจำกัดความว่าเป็นชุด ของกฎระเบียบข้อบังคับที่ดูแลการไหลเวียนของเงินทุนจากหน่วยเศรษฐกิจที่มีรายได้มากกว่า รายจ่าย ไปยังหน่วยที่มีรายจ่ายมากกว่ารายได้ ครั้วเรือน ธุรกิจ และภาครัฐต่าง ๆ รวมกันเป็นทั้ง

หน่วยที่มีทุนเหลือและหน่วยที่ต้องการทุน เช่น ครัวเรือนที่มีเงินออมก็จะให้ครัวเรือนที่มีรายได้ไม่พอเยี่ยมเงินออมนั้น

ในระบบธนาคารหน่วยที่มีทุนเหลือก็จะฝากทุนของพวกเขาไว้กับธนาคารแล้วธนาคารก็จะนำเงินฝากเหล่านี้ไปปล่อยให้กับหน่วยที่ต้องการเงินทุน

ในระบบการเงินอิสลาม การดำเนินงานนั้นมาจากอัลกุรอานและสุนนะฮ์ (การปฏิบัติหรือคำสอนของท่านศาสดามุฮัมมัด ช.ล.) ซารีอะฮ์ ได้กล่าวถึงคำสอนของอัลกุรอานไว้สามมิติ คือ ความเชื่อความศรัทธา (อากีดะฮ์) จริยธรรมศีลธรรม (อัคลาเก) และ ธุรกรรม (มูอามะลาต)

ในอิสลามแนวทางที่มนุษย์ควรทำตามคือ แนวทางของกฎระเบียบและ แนวทางของ จริยธรรมศีลธรรม คืออิสลามห้ามรับการจ่ายดอกเบี้ย (ริบา) ในการทำข้อตกลงทางการเงิน อีกทั้งยังห้ามสร้าง ความมั่งคั่งที่มาจากธุรกรรมประเภทหลอกลวง (อัลบาฏิล) อย่างเช่น การพนัน (มัยชิร) และในด้านของศีลธรรม กุรอานได้กำชับในเรื่องของความซื่อสัตย์น่าไว้วางใจ (อามานะฮ์) และสั่งห้ามเรื่องหลอกลวง (คุดาฮ์) และความโลภ (ฮิรซ์) ในการทำกำไร โดยคำสั่งและข้อห้ามทั้งหลายนี้มีไว้เพื่อจุดประสงค์คือสร้างความปรองดองและทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดความปรองดองและสงบสุข

โดยมิติของด้านกฎหมายและจริยธรรมของ ซารีอะฮ์ ถูกนำไปใช้กับกฎระเบียบของระบบการเงินอิสลาม เพื่อเป็นข้อบังคับใช้ในการควบคุมดูแลตลาดการเงิน กฎเหล่านี้ประกอบด้วย

1. การห้ามรับจ่ายดอกเบี้ย (ริบา)
2. สนับสนุนการค้าการพาณิชย์ (อัลบัยฮ์)
3. หลีกเลี่ยงความคลุมเครือ (ฆอรวร์)
4. การห้ามการพนัน (มัยชิร)
5. การห้ามเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการผลิตสินค้าต้องห้าม เช่น เครื่องดื่มมีเมา สุกร

และสิ่งลามกอนาจาร

เมื่อกฎระเบียบข้อบังคับที่ประทานโดยพระเจ้าได้ถูกกำหนดอย่างชัดเจน การไหลของทุนจากหน่วยที่มีทุนเหลือไปยังหน่วยที่ต้องการเงินทุน จึงทำได้สองวิธี คือทางตรงและทางอ้อม หากหน่วยที่มีทุนเหลือต้องการซื้อสินค้าทางการเงินเองก็สามารถ ก็มีตลาดการเงินที่ซื้อได้โดยตรงคือหุ้น พันธบัตร และตราสารหนี้ เช่น พันธบัตร ในขณะที่คนที่ไม่มีเวลาหรือไม่มีความสามารถที่จะซื้อด้วยตนเองก็สามารถกระทำผ่านตัวกลางเช่นธนาคาร สถาบันการเงิน กองทุนรวม และบริษัทประกันภัย

ตลาดการเงินอิสลามก็เหมือนตลาดการเงินทั่วไปแต่เพียงวางอยู่บนหลักชารีอะฮ์ เช่น หุ้นต้องมีการคัดกรองก่อน ซึ่งมาเลเซียมีหุ้นที่ผ่านชารีอะฮ์อยู่ 80% และยังมีพันธบัตรอิสลามที่แม้ทั่วโลกจะยังไม่ยอมรับกันนัก แต่ก็มีส่วนแบ่งตลาดถึง 50% สัญญาบัยอ์อัลอีนะฮ์ กับ บัยอ์อัดดัยน์ ถูกใช้อย่างมากในตลาดการเงินอิสลาม เช่น พันธบัตรคอชานะฮ์ ตัวเงินอิสลาม และตราสารเงินระหว่างธนาคารอิสลาม ตะกาฟูล (ประกันแบบอิสลาม) เป็นธุรกิจค่อนข้างใหม่ มีส่วนแบ่งอยู่ 5% และธุรกิจกองทุนรวมก็เข้ามาในตลาดอิสลามเช่นกัน โดยใช้หลักการตัวแทน (วะกาละฮ์) และเก็บค่าธรรมเนียมเป็นตัวแทน โดยลงทุนในหุ้นที่ฮาลาล หรือผ่านการคัดกรองแล้ว

เมื่อระบบธนาคารอิสลามวางอยู่บนพื้นฐานของชารีอะฮ์ ทุกๆกระบวนการจะถูกขับเคลื่อนด้วยชารีอะฮ์ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการแบ่งความเสี่ยง สภาพคล่อง และข้อมูล เพื่อให้นักลงทุนมีผลิตภัณฑ์ไว้กระจายความเสี่ยงให้เหลือน้อยที่สุด การลดความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ทำได้ แต่การหลบเลี่ยงความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ไม่อนุญาต เพราะมักจะมีผลตอบแทนที่คงที่แน่นอน ซึ่งอยู่ในขอบเขตของดอกเบี้ย หรือ ริบา สำหรับการหลีกเลี่ยง ลดหรือกระจายความเสี่ยงเป็นการยอมรับกับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นหากได้รับผลตอบแทนที่มากขึ้นซึ่งตรงกับหลักการ อัลฮุรุม บิลฮุญม

เนื่องด้วยระบบการเงินอิสลามดำเนินการด้วยหลักการรับความเสี่ยง การเปิดเผยข้อมูลจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น เช่น เมื่อธนาคารอิสลามมีเงินฝาก มุฏอรอบะฮ์ ธนาคารต้องเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นทั้งหมดเพื่อให้ลูกค้ารู้ว่าธนาคารเอาเงินไปทำอะไรบ้าง เงินฝาก มุฏอรอบะฮ์ จึงเป็นเงินฝากประเภทมีความเสี่ยง ซึ่งถ้าไม่ได้รับการเฝ้าติดตามที่ถูกต้อง ก็อาจจะเจอปัญหาการเลือกในสิ่งที่ไม่ถูกหลักเพราะธนาคารไม่สามารถบังคับผู้รับสินเชื่อให้ทำตามนโยบายของธนาคารได้ทั้งหมด

2.4 กำไรที่ถูกต้องตามหลักของอิสลาม

ไซฟุล อัลฮาร์ รอสลี (2560: 51-54) อิสลามได้สั่งห้ามการรับจ่ายดอกเบี้ยเนื่องจากมองว่าเป็นการได้มาซึ่งกำไรและความมั่งคั่งที่ไม่เป็นธรรม เจ้าหนี้ได้ผลตอบแทนมากเกินไปที่ควรจะได้รับเนื่องจากไม่ได้แบกรับความเสี่ยงด้านตลาดกับความเสี่ยงที่เป็นระบบ และเงินกู้ยังมีหลักทรัพย์และผู้ค้ำประกัน เจ้าหนี้ไม่ได้ให้บริการใดๆที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่ลูกหนี้ นี่คือลักษณะทั่วไปของตราสารหนี้

ด้วยเหตุนี้เอง ชารีอะฮ์ จึงกำหนดให้การแลกเปลี่ยนที่ถูกต้องประกอบด้วย อิวฎ์ ซึ่งแปลว่าทั้งสองฝ่ายต้องแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่มีมูลค่าเท่ากัน การเพิ่มขึ้นโดยปราศจากอิวฎ์ ถือว่าเป็นริบา หมายความว่าผู้บริโภคต้องได้รับสิ่งตอบแทนที่ยุติธรรมกับราคาที่จ่ายไป เมื่อพ่อค้าขายของในราคาที่สูงกว่าต้นทุน กำไรส่วนนั้นต้องประกอบด้วย อิวฎ์ ซึ่งอธิบายด้วยความพากเพียรพยายามและความเสี่ยงที่แบกรับที่เกิดจากการขายนั้น

อวัยวะประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ความเสี่ยงด้านตลาด (ซุ่ม) และ การลงทุนลงแรง หรือ ความพยายาม ซึ่งคือมูลค่าเพิ่ม และส่วนที่สามที่ควรพิจารณาด้วยคือความรับผิดชอบ (เงาหมั่น) ผู้ขายต้องรับผิดชอบต่อประกันสินค้าของตน ผู้ซื้อสามารถคืนสินค้าได้หากพบว่าซื้อแล้วเจอข้อบกพร่อง ด้วยวิธีนี้ผู้ขายจึงสมควรได้รับกำไรเนื่องจากการขายมีการประกันสินค้า

2.5 อิสลามกับมูลค่าของเงินตามเวลาและกฎแห่งการเสียมค่า

ไซฟุล อัสฮาร์ รอสลี (2560: 63-69) ด้วยการทำงานหนึ่งชั่วโมง อาจจะมีรายได้ขั้นต่ำ 500 บาทในวันนี้ ในการทำงานนั้นทำให้มูลค่าและความมั่งคั่งเพิ่มขึ้น แต่หากเลือกพักผ่อนแทนการทำงาน จะเสียโอกาสสร้างรายได้ คำอธิบายนี้ใช้ได้กับตราสารหนี้ ถ้าเรานำเงิน 10,000 บาทไปฝากกับตราสารหนี้ อีกปีถัดไปเงินจะมีมูลค่า 11,000 บาท ถ้าดอกเบี้ยอยู่ที่ 10%

ความพอใจด้านเวลาสะท้อนให้เห็นถึงปริมาณความพอใจในการบริโภคในปัจจุบัน เทียบกับการบริโภคในอนาคต เหตุผลที่ดอกเบี้ยเป็นราคาของสินเชื่อเริ่มจากเมื่อคนเริ่มเชื่อว่า การบริโภคในปัจจุบันดีกว่าการบริโภคในอนาคต ดังนั้นเนื่องจากการที่บริโภคในปัจจุบันก่อให้เกิดความพึงพอใจมากกว่าการบริโภคในอนาคตทำให้คนที่ถูกเลื่อนการบริโภค (เจ้าหนี้) จะต้องได้รับผลตอบแทนจากผลประโยชน์และความสุขที่หายไปจากปัจจุบัน

เมื่อคนคิดว่า 1 บาทในวันนี้ มีค่ากว่า 1 บาทในวันพรุ่งนี้ พวกเขาได้เป็นผู้ที่เชื่อในแนวคิดความพอใจด้านเวลา ซึ่งทุนนิยมก็ยึดถือแนวคิดนี้เป็นหลัก ความพอใจสะท้อนการจ่ายและรับดอกเบี้ยเป็นงวดๆ ดังนั้นเจ้าหนี้ที่เสียความพอใจในการบริโภคปัจจุบันไป ก็จะได้รับผลตอบแทนของการถูกเลื่อนการบริโภค

ปัญหาคือผลตอบแทนนี้มีลักษณะเชิงสัญญาที่ขึ้นอยู่กับความเชื่อที่ว่าอนาคตนั้นไม่แน่นอน จะต้องมีการจ่ายตามสัญญาเพื่อตอบแทนอรรถประโยชน์ที่เสียไปจากการเลื่อนบริโภค ซึ่งดูไม่สมเหตุสมผลมากนักเพราะ ไม่แน่ใจว่าในอนาคตจะมีรายได้มาเพื่อบริโภค ทำไมจึงต้องได้รับผลตอบแทนตั้งแต่ปัจจุบัน เช่น คุณอาจลงทุนในพันธบัตรที่ให้ผลตอบแทนดอกเบี้ยร้อยละ 10% ต่อปี เราสามารถได้ผลตอบแทนเท่านี้หรือไม่ถ้านำเงินไปทำธุรกิจ แน่นอนว่าอาจจะได้มากกว่า 10% ต่อปีก็ได้ หรืออาจจะน้อยกว่า โลกนี้ไม่มีอะไรได้มาฟรีๆ การทำธุรกิจมีความเสี่ยงไม่สามารถประกันรายได้ที่แน่นอน แต่ทำไมกลับไม่เป็นเช่นนั้นในกรณีของดอกเบี้ยเงินกู้

อิสลามห้ามริบา หรือดอกเบี้ย ไม่ได้หมายความว่าไม่เห็นด้วยกับแนวคิดความพอใจด้านเวลาเชิงบวก จริงๆแล้วอิสลามยอมรับแนวคิดนี้ดังที่ท่านนบีมุฮัมมัด ซ.ล. ที่ว่า “ผู้ที่มีศีลธรรมคือผู้ที่จ่ายคืนหนี้เป็นอย่างดี” โดยเหตุผลที่อิสลามสนับสนุนให้จ่ายหนี้คืนอย่างดี เพื่อแสดงความขอบคุณ ลูกหนี้รู้สึกยินดีที่ได้กู้ เขารู้ว่าเจ้าหนี้จะต้องสละการบริโภคปัจจุบันเพื่อนำเงินมาให้

เขา เขายังรับรู้ว่าเขาต้องเสียโอกาสในการนำเงินนั้นไปหารายได้ แต่ยังไถ่ขายได้เหล่านี้ก็ไม่แน่นอนเพราะมีความเสี่ยง ดังนั้น 1 บาทในวันนี้จึงมีค่ากว่า 1 บาทในวันพรุ่งนี้ เพื่อเป็นการชดเชยคุณลูกหนี้จึงจ่ายคืนมากกว่าเงินต้นที่ได้กู้ยืมมา แต่ส่วนที่จ่ายคืนไม่ควรถูกกำหนดตั้งแต่วันแรกที่ยืม

ดังนั้นอิสลามยอมรับในแนวคิดความพอใจด้านเวลา แต่ก็ไม่ได้ให้มีการทำสัญญาตั้งแต่แรกถึงเรื่องการจ่ายผลตอบแทนที่ตายตัวจากการกู้ยืม จำนวนที่เพิ่มขึ้นมาจากเงินกู้อิสลาม (กิอรรุ) ต้องถูกกำหนดตอนท้ายเมื่อมีการจ่ายคืน ด้วยความสมัครใจของลูกหนี้เอง ต่างจากการกู้ที่มีดอกเบี้ย หรือ ธิบา ซึ่งเป็นการกำหนดผลตอบแทนตั้งแต่ตอนแรกของผู้ปล่อยกู้ ไม่ใช่ความยินยอมของลูกหนี้หรือผู้กู้ยืม

ทุกสิ่งบนโลกล้วนแต่มีการเสื่อมค่าเมื่อเวลาผ่านไป มันคือกฎแห่งธรรมชาติ สำหรับอิสลามเว้นเพียงอย่างเดียวคือพระเจ้าที่ไม่มีการเสื่อมค่าใดๆเลยเพราะพระองค์เป็นผู้สร้างทุกสรรพสิ่ง ดังนั้นการเก็บรักษาเงินเพื่อไม่ให้เสื่อมค่าไปตามกฎแห่งธรรมชาติ จะทำให้เปรียบเหมือนกับยกเงินนั้นมีสถานะเทียบเคียงพระเจ้า

อัลกุรอานกล่าวไว้ว่า “ทุกสิ่งต้องสลายหายไป ที่เหลือคือพระองค์ ผู้ซึ่งมีอำนาจและความกรุณาสูงสุด” (55:26-27) การยอมรับว่าเงินมีการเสื่อมค่าเป็นเหตุผลหลักในการห้ามริบาหรือดอกเบี้ยของอิสลาม เมื่อมีการลงทุนในการค้าการพาณิชย์ มันอาจจะมีมูลค่าเพิ่มซึ่งคือมีกำไร หรืออาจจะมีมูลค่าลดลงซึ่งก็คือขาดทุนก็ได้ เงินจึงเป็นไปตามกฎแห่งธรรมชาติ

กฎแห่งการเสื่อมค่าสามารถใช้ได้กับเงินที่ไม่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ เมื่อเวลาผ่านไปสิ่งของ สิ่งบริโภคราคาสูงขึ้น แต่เงินที่ถือไว้เฉยๆจะมีอำนาจซื้อลดลง ซึ่งเปรียบเสมือนโทษของการถือเงินไว้เฉยๆไม่นำไปใช้ประโยชน์ นอกจากผลของเงินเฟ้อแล้ว เงินจะลดลงไปด้วยจาก ชะกาด ที่ต้องจ่ายในแต่ละปี ซึ่งการจ่ายชะกาดเป็นการยืนยันถึงกฎแห่งการเสื่อมค่า เพราะเป็นเหมือนค่าปรับสำหรับการสะสมเงินนั้น

สิ่งสำคัญคือการถือเงินสดไว้เฉยๆเงินจะลดค่าลงตามเวลา หรือ เมื่อนำไปลงทุนทำธุรกิจการค้าต่างๆ อาจมีการเสื่อมค่าเนื่องจากขาดทุน แต่ถ้านำเงินไปฝากพันธบัตร เงินฝากธนาคาร และปล่อยกู้ เงินนั้นได้ฝืนธรรมชาติเนื่องจากดอกเบี้ยเป็นการประกันถึงการเพิ่มค่าของต้นทุน หากทำให้ออกเป็นสิ่งที่ถูกต้อง แปลว่ามนุษย์กำลังทำให้เงินมีค่าเทียบเคียงพระเจ้า

2.6 การบริหารทรัพย์สินตามหลักอิสลาม

บรรจง บินกาซัน (2543: 15) อิสลามถือว่าทรัพย์สินการธรรมชาติทั้งบนแผ่นดินและชั้นฟ้า เป็นของพระเจ้าเป็นเจ้าของ ซึ่งเป็นการโปรดยกพรานของพระองค์ที่ทรงประทานแก่มนุษย์เพื่อเป็น

ปัจจัยยังชีพและเพื่อสร้างความเจริญขึ้นบนโลกนี้ โดยมนุษย์ได้รับความรู้ความสามารถและหน้าที่มาจากพระองค์ให้มาใช้และพัฒนาทรัพยากรเหล่านั้น ตามแนวทางที่พระองค์วางไว้เพื่อการที่จะนำทรัพยากรไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างถูกต้องและไม่เป็นโทษต่อมนุษย์ เพื่อที่มนุษย์จะได้บรรลุถึงหน้าที่แห่งการเป็น ตัวแทนของพระเจ้า ที่พระองค์ทรงให้เกียรติเขา

อิสเรศ มะหะหมัด (2560: 20 ตุลาคม 2560) ได้กล่าวว่า มุสลิมทุกคนได้รับ “อามานะฮ์” หรือ “ความไว้วางใจ” จากพระองค์อัลลอฮ์ ในการบริหารจัดการทรัพย์สินของตนเองให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตนเองและผู้อื่น และจะต้องถูกสอบสวนจากการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินของตนเองในวันสิ้นโลกหรือวันกิยามัต

หน้าที่ของมุสลิมคือ การบริหารจัดการทรัพย์สินต่างๆ นอกเหนือจากการใช้จ่ายส่วนตัวแล้ว ยังต้องสร้างความมั่งคั่งแก่ทรัพย์สินนั้นตามความรู้และความสามารถของตนเอง ไม่ที่จะเป็นการประกอบอาชีพ การประกอบธุรกิจ หรือ การลงทุนต่างๆ เพื่อให้เกิดความมั่งคั่งและมั่งคั่งอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้นำทรัพย์สินที่เหลือจากการใช้จ่าย การทำธุรกิจ หรือการลงทุน ไปพัฒนาสังคม และช่วยเหลือผู้ยากไร้ สร้างงานให้ผู้อื่น ลดช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจน ซึ่งเป็นหน้าที่พื้นฐานของมุสลิมเพื่อสังคมที่อาศัยอยู่ ตามศักยภาพของตนเอง ตามหลักฐานจากอัลกุรอาน ความว่า

“และพระองค์นั้นคือผู้ที่ทรงให้พวกเจ้าเป็นผู้สืบแทนในแผ่นดิน และได้ทรงเทิดบางคนของพวกเจ้าเหนือกว่าอีกบางคนหลายชั้น เพื่อที่พระองค์จะทรงทดสอบพวกเจ้าในสิ่งที่พระองค์ได้ทรงประทานแก่พวกเจ้า แท้จริงพระเจ้าของเจ้านั้น เป็นผู้รวดเร็วในการลงโทษและแท้จริงพระองค์นั้นเป็นผู้ทรงอภัยโทษผู้ทรงเอ็นดูเมตตา” (อันอาม อายะห์ที่ 165)

ดังนั้นมุสลิมมีหน้าที่ต้องแสวงหาและวางแผนความมั่งคั่ง หรือริสกี (Wealth Planning) ซึ่งมาพร้อมกับความรับผิดชอบ โดยที่จะต้องถูกสอบสวนในโลกหน้า หรือ อาคิเราะห์ ซึ่งการแสวงหาความมั่งคั่งนั้นจะต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักการของศาสนาอิสลาม หรือที่เรียกกันว่า หลักซาริอะฮ์ เพื่อเป็นการไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น และละเมิดต่อกฎบัญญัติของศาสนา

2.7 หลักซาริอะฮ์

ไซฟุล อัสฮาร์ รอสลี (2560: 430) หลักซาริอะฮ์ ถูกสร้างขึ้นบนพื้นฐานสองหลัก คือ การกำจัดความยากลำบาก และ การป้องกันอันตราย ซึ่งตรงกับคำกล่าวในอัลกุรอานว่า “พระเจ้าไม่เคยคิดจะทำให้ศาสนาเป็นเรื่องของความยากลำบาก” (22:78) กับ “พระเจ้าตั้งใจทำให้ง่ายสำหรับเจ้า” (4:28) นั่นคือความตั้งใจที่จะรักษาไว้ซึ่งห้าสิ่ง คือ ศาสนา ชีวิต เหตุผล ลูกหลาน และ

ทรัพย์สิน จะไม่ก่อความยุ่งยากแก่มนุษย์ ด้วยเหตุนี้จึงควรให้ความสำคัญกับการคัดกรองด้วยหลักชารีอะฮ์

บรรจง ปินกาชัน (2559: 38-39) หลักชารีอะฮ์ คือระบบกฎหมายที่ถูกกำหนดโดยพระเจ้า ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นประโยชน์ต่อมนุษยชาติ หลักชารีอะฮ์ถูกออกแบบมาเพื่อที่จะคุ้มครองมนุษย์ให้พ้นจากความชั่วและนำไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดในทุกด้านของชีวิต มีไว้สำหรับทุกคนจนและคนรวย ผู้ปกครองและผู้ใต้ปกครอง ผู้ชายและผู้หญิง มุสลิมและผู้ที่ไม่ใช่มุสลิม เป็นการจัดวางคำสั่งที่จะประกันความยุติธรรม รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย และปกป้องสิทธิมนุษยชน แม้จะดูเหมือนว่าระบบชารีอะฮ์มีบทลงโทษที่เฉียบขาดรุนแรงสำหรับอาชญากรรมบางประเภท แต่ในทางปฏิบัติ อาชญากรรมจะลดลงอย่างมากในบ้านเมืองที่ใช้หลักชารีอะฮ์ปกครอง นี่คือวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของหลักชารีอะฮ์ ซึ่งการลงโทษก็ไม่ได้นำมาใช้ได้โดยง่าย เว้นเสียว่ามีพยานได้รับการพิสูจน์ ผู้กระทำผิดมีวุฒิภาวะตามกฎหมาย มีความรู้และกระทำโดยไม่ได้ถูกบังคับ เมื่อพิจารณาถึงข้อจำกัดที่มีมากมายแล้วบางกรณีแทบไม่สามารถนำการลงโทษมาใช้ได้เลย หากผู้ใดถูกนำตัวขึ้นศาล มันก็จะเป็นการปราบคนอื่นมิให้กระทำความผิด ดังนั้น ระบบชารีอะฮ์จึงเป็นความเมตตาที่สุดต่อสังคม

หลักชารีอะฮ์ คือความมาจากบทบัญญัติของคัมภีร์อัลกุรอานและคำสอนของท่านนบีมุฮัมมัด และได้รับการยืนยันโดยมติเอกฉันท์ของนักวิชาการมุสลิมทั้งในด้านทฤษฎีและด้านการปฏิบัติ หลักการพื้นฐานเป็นสิ่งที่เห็นพ้องโดนทุกคน ในขณะที่ความแตกต่างทางด้านการตีความทางนิติศาสตร์เป็นสิ่งที่ทุกคนยอมรับเช่นกัน ความจริงแล้วชารีอะฮ์มีความยืดหยุ่นสำหรับนำไปใช้ในทุกสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง นอกจากหลักการชารีอะฮ์จะกำหนดวิธีการปฏิบัติศาสนกิจแล้วยังจัดวางแนวทางสำหรับความคิดและการศึกษาที่วางอยู่บนคุณค่าทางศีลธรรม เช่น ความยุติธรรม ความโอบอ้อมอารี ความซื่อสัตย์ ความสงบเยือกเย็น ความเมตตาและความเคารพ ชารีอะฮ์กำหนดมาตรฐานไว้สำหรับเรื่องต่างๆทั้งทางสังคมและการเมือง เช่น การปรึกษาหารือภายในรัฐบาล การคัดค้านความไม่เป็นธรรม ความเคารพและยอมรับทัศนะผู้อื่น รวมไปถึงเรื่องการค้าขายและการพาณิชย์อีกด้วย

อิสเรศ มะหะหมัด (2560: 20 ตุลาคม 2560) ชารีอะฮ์หมายถึง “หลักธรรมอันเป็นข้อกำหนดต่างๆในชีวิตมนุษย์ ซึ่งอัลลอฮ์ ทรงประทานเป็นธรรมบัญญัติให้มนุษย์ปฏิบัติตาม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นความเชื่อ การกระทำ หรือเกณฑ์จริยธรรมสำหรับมนุษย์” ทั้งนี้ หลักธรรมอันเป็นข้อกำหนดต่างๆที่กล่าวถึงประกอบขึ้นมาจากแหล่งอ้างอิงสำคัญ 4 แหล่งคือ

1. คัมภีร์อัลกุรอาน
2. คำสอน การปฏิบัติ และการเห็นชอบของท่านนบีมุฮัมมัด ช.ล.(หะดีษหรือสุนนะห์)
3. ความเห็นอันเป็นเอกฉันท์ของนักวิชาการ (อัลอิจญมาอ์)
4. การเทียบเคียงกรณีใหม่ๆ เข้ากับกรณีเดิมที่ปรากฏอยู่ในคำสอนทางศาสนาที่มีมูลเหตุเดียวกัน หรือ ธรรมชาติของกรณีนั้นๆ ที่เหมือนกันในทางซาริอะฮ์ (การเทียบเคียงคืออัลกิยาส)

2.8 การลงทุนตามหลักอิสลาม

ไซฟุล อัสฮาร์ รอสลี (2560: 391) ในการลงทุนด้วยเงินออมที่หามาได้ยากลำบาก จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาค้นหาข้อมูลและเตรียมใจให้พร้อมก่อนการลงทุน หากเกิดการขาดทุนจะได้ไม่เกิดความเครียดและความกังวล การลงทุนที่ไม่ได้เตรียมมาอย่างดีนั้นเปรียบเหมือน อิสรอฟ กับ ตัตรีฟ ที่แปลว่าการสูญเสียโดยเปล่าประโยชน์ ดังนั้นจึงต้องเตรียมตัวให้ดี ถ้าไม่มีความสามารถมากพอก็อาจจะหากองทุนที่ช่วยในการลงทุน หรือหน่วยงานที่ช่วยในการให้ความรู้หรือมีบริการลงทุนแทนให้ ซึ่งจะช่วยลดเวลาให้ได้มาก แต่ก็มีค่าธรรมเนียมอยู่บ้าง ทั้งนี้การเลือกลงทุนในกองทุน หรือลงทุนด้วยตนเองก็ต้องเลือกกองทุนที่อยู่ในหลักซาริอะฮ์ด้วย

บรรจง บินกาชัน (2556: 75-76) สมมติใครคนใดคนหนึ่ง ในสมัยของท่านนบีมุฮัมมัด ช.ล. ในนครมักกะฮ์มีทุนอยู่จำนวนหนึ่ง เขาสามารถหารายได้จากทุนนั้นด้วย 2 วิธีคือ การทำการค้า (ซื้อมาและขายไป) หรือ โดยการให้คนอื่นกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย ซึ่งคัมภีร์อัลกุรอานกล่าวว่า "...พวกเขากล่าวว่า "การค้ำนั้นก็เหมือนดอกเบี้ย" ในขณะที่อัลลอฮ์ทรงอนุมัติการค้า แต่ทรงห้ามดอกเบี้ย" จำเป็นที่จะต้องสังเกตว่า การค้ำที่ปฏิบัติกันนั้นอยู่บนหลักพื้นฐานของ มุชาเราะห์กะฮ์ หรือไมก็ มุฏอรอบะฮ์ มุชาเราะห์กะฮ์คือการที่สองฝ่ายนำทุนของตนมาลงทุนในธุรกิจหรือการค้า และร่วมทุนกันทำธุรกิจและมีส่วนร่วมกันในผลกำไรหรือขาดทุน ส่วนผู้ที่จะถือหุ้นโดยไม่ต้องร่วมการดำเนินงานของธุรกิจโดยตรงก็เลือกวิธีการมุฏอรอบะฮ์ โดยเพียงจัดหาทุนให้และร่วมในกำไรขาดทุน หรือเป็นหุ้นส่วนตามหลักมุฏอรอบะฮ์

สมิธ อีซฮอ (2559: 32-34) การลงทุนต้องปราศจากดอกเบี้ย เพราะดอกเบี้ยเป็นสิ่งต้องห้ามอย่างเด็ดขาดในอิสลาม ลักษณะของบริษัทประกันภัยมักอยู่บนพื้นฐานของดอกเบี้ย ยกเว้นตะกาฟูล หรือ ประกันภัยที่ตามหลักอิสลาม รวมถึงการลงทุนหรือกองทุนต่างๆ ที่ได้รับผลตอบแทนจากการฝากเงินในธนาคาร การลงทุนในตราสารที่ให้ผลตอบแทนคงที่ (Fixed-income) เช่น หุ้นกู้ พันธบัตร ซึ่งเป็นผลตอบแทนจากดอกเบี้ย และการลงทุนต้องไม่ลงทุนในธุรกิจ

ที่ศาสนาสั่งห้าม ไม่ลงทุนในธุรกิจที่มีความไม่แน่นอน (Gharar) และไม่ลงทุนในธุรกิจที่เป็นการพนัน (Maisir)

Mohammed Husain Khatkhatay & Shariq Nisar (2007) การลงทุนของอิสลามคือการลงทุนด้วยเงินหรือทรัพย์สินของตนเอง ไม่ใช่การกู้ยืมจากธนาคารหรือแหล่งเงินทุนอื่นเป็นหลัก โดยก่อนการลงทุนจะต้องมีการตรวจสอบให้ดีกว่าธุรกิจที่จะลงทุน บริษัทที่จะร่วมลงทุนด้วยนั้นต้องมีกิจกรรมหลักและโครงสร้างรายได้เป็นอย่างไร คู่ค้าที่ทำธุรกิจร่วมกันเป็นอย่างไร มีการติดต่อหลักการชาริอะฮ์หรือไม่ เนื่องจากความต้องการจะเป็นเจ้าของกิจการที่มีการเติบโตแบบทันสมัยและมีการขยายธุรกิจได้อย่างน่าสนใจตามหลักชาริอะฮ์นั้นหาได้ยากมาก เพราะมักจะไปยุ่งเกี่ยวกับ ดอกเบี้ย (Riba) ความไม่แน่นอน (Gharar) การลงทุนต้องห้ามและธุรกิจที่ไม่ถูกหลักศาสนา ดังนั้นนักวิชาการชาริอะฮ์จึงได้มีเกณฑ์ผ่อนผันเพื่อช่วยให้นักลงทุนมีทางเลือกมากยิ่งขึ้น

2.9 หลักชาริอะฮ์สำหรับการลงทุน

ไซฟุล อัสฮาร์ รอสลี (2560: 415) ชาริอะฮ์เป็นวิธีคัดกรองของแนวทางอิสลามในการทำให้จิตวิญญาณบริสุทธิ์ ซึ่งจะพิจารณากิจกรรมที่ทำ ที่มาของรายได้และโครงสร้างต้นทุน เพื่อให้การลงทุนมีความบริสุทธิ์มากที่สุด ซึ่งเป็นเป้าหมายสุดท้ายในชีวิตของมุสลิม คือการทำให้ตนเองบริสุทธิ์ การดำเนินการตามหลักชาริอะฮ์นั้น ผู้ลงทุนจะต้องมีความศรัทธาเสียก่อนเพราะการที่คนหนึ่งคนใดจะทำตามหลักการหรือค่านิยมใดๆ คนผู้นั้นก็ต้องมีความเชื่อมั่นในค่านิยมนั้นๆก่อน

Mohammed Husain Khatkhatay & Shariq Nisar (2007) หลักชาริอะฮ์สำหรับการลงทุนนั้นไม่ได้มีการบัญญัติไว้โดยตรงแต่จะเป็นการใช้ข้อห้ามและการเทียบเคียง(กียาส) มาเป็นข้อกำหนดเพื่อป้องกันไม่ให้มุสลิมพลาดในการลงทุนกับสิ่งที่ผิดต่อหลักการ คือ

การลงทุนที่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ย (Riba)

การลงทุนที่เกี่ยวข้องกับความไม่แน่นอน (Gharar)

การลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการพนัน (Maisir)

การลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจที่ขัดต่อหลักศาสนาอิสลาม

การลงทุนในตลาดหุ้นเป็นวิธีที่สะดวกสำหรับมุสลิมทั่วไป และการลงทุนเป็นไปในทิศทางใกล้เคียงกับหลักการลงทุนในศาสนาอิสลามคือ หลักมูฏอรอบะฮ์ แต่ระบบการเงินทั่วโลกส่วนใหญ่เป็นระบบสากล ความแพร่หลายของการดำเนินงานแบบธนาคารทั่วไปมีจำนวนมาก ทำให้หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ธุรกิจส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดต้องทำธุรกรรมกับธนาคาร ไม่มากก็น้อย ทำ

ให้ธุรกิจนั้นได้เชื่อมโยงกับธนาคารและจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับดอกเบี้ยอยู่บ้างแม้จะเล็กน้อยก็ตาม ซึ่งผิดหลักการชารีอะฮ์

ดังนั้นจึงมีมติข้อตกลงที่จะยอมให้มีการผ่อนผันในการยินยอมให้ลงทุนในธุรกิจที่ไม่ได้สอดคล้องกับหลักชารีอะฮ์ โดยคณะกรรมการขององค์กรต่างๆ เช่น องค์กรการลงทุน หน่วยงานของธนาคาร และนักการตลาด ได้เสนอหลักเกณฑ์ต่างๆ เพื่อกำหนดระดับการผ่อนผันสูงสุดที่จะสามารถเป็นที่ยอมรับได้ ภายใต้หลักชารีอะฮ์ ตามสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในปัจจุบัน ซึ่งเป็นบรรทัดฐานที่กำหนดโดย Dow Jones (USA), SEC (Malaysia) และ Meezan (Pakistan) เพื่อตรวจสอบธุรกิจตามหลักชารีอะฮ์ โดยแต่ละหน่วยงานก็มีบรรทัดฐานแตกต่างกันเล็กน้อย ขึ้นอยู่กับความทันสมัยของแต่ละหน่วยงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า กฎชารีอะฮ์สำหรับการลงทุนนั้นไม่ได้มีบัญญัติไว้โดยตรง แต่มาจากการตีความจากอัลกุรอาน และ หะดีษของท่านบีมุฮัมมัด (ซล) ซึ่งเป็นสิ่งที่มุสลิมจำเป็นต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกันไม่ให้ตนเองลงทุนในสิ่งที่ผิดต่อหลักศาสนา แม้ว่าจะมีข้อกำหนดที่ยุ้งยากสำหรับการลงทุนในปัจจุบัน แต่ศาสนาก็มีความยืดหยุ่นที่จะช่วยให้นักลงทุนสามารถลงทุนได้สะดวกมากขึ้น ซึ่งการลงทุนตามหลักอิสลามที่ต้องหาข้อมูลค่อนข้างมากคือ การลงทุนในหุ้นสามัญ กองทุน และการประกอบธุรกิจ

2.10 การลงทุนในหุ้นสามัญกับหลักชารีอะฮ์

ไซฟูล อัลฮาร์ รอสลี (2560: 423-427) ศาสนาอิสลามอนุญาตให้ซื้อขายหุ้นถ้าการทำธุรกรรมไม่ขัดต่อกฎหมาย ชารีอะฮ์ บริษัทออกหุ้นสามัญเพื่อระดมทุนจากประชาชน นักลงทุนที่ซื้อหุ้นก็มีความเสี่ยงที่จะสูญเสียเงินลงทุนกับโอกาสในการได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น การลงทุนในหุ้นจึงเป็นการแบ่งสรรกำไรขาดทุนซึ่งเป็นสิ่งที่อิสลามส่งเสริม

การแบ่งกำไรขาดทุนมี 2 ประเภทคือ อัลคิริฮ์ หรือ อัลมูฎอรอบะฮ์ และ อัชชาริอะฮ์ หรือ อัลมุฆารอะฮ์ ตามกฎหมายอิสลามนักลงทุนต้องร่วมรับความเสี่ยง (ซุรุม) หากเขาต้องการรับกำไร การทำแบบนี้เพื่อป้องกันการเกิดความไม่ยุติธรรมทางเศรษฐกิจ มีหลักกฎหมายสองหลักที่สนับสนุนแนวความคิดนี้ คือ อัลซุรุม บิลซุรุม (ไม่มีผลตอบแทนใดที่ไม่มีความเสี่ยง) และ อัลเคาะรอญญ์ บิลฎะมาน (กำไรจะต้องได้มาพร้อมกับความรับผิดชอบ)

ซึ่งการพิจารณาการผลิตหรือกิจกรรมของบริษัทนั้นๆ จะฮาลาลต่อเมื่อปราศจากดอกเบี้ย การพนัน ของมึนเมา และสุกร เพื่อให้เป็นหุ้นที่สะอาดสอดคล้องกับหลักชารีอะฮ์ ซึ่งการคัดกรองทำให้เห็นว่าหุ้นทางการเงินเกือบทั้งหมดไม่เป็นไปตามหลักชารีอะฮ์เพราะมีดอกเบี้ยอยู่ และหุ้นที่ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลิตภัณฑ์จากสุกรก็ไม่สามารถลงทุนได้เช่นกัน

สำหรับอิสลามแล้วการเก็งกำไรเกิดขึ้นทุกวันคือการทำการค้าการพาณิชย์ คือซื้อสินค้าราคาถูกไปขายที่ราคาแพงกว่า การเก็งกำไรเช่นนี้อนุญาตในอิสลามเนื่องจากเป็นไปตามหลักการทำสัญญาซื้อขาย แต่สำหรับคนที่ไม่ได้ทำธุรกิจแล้วนั้นการเก็งกำไรอาจนำไปสู่การพนัน (มัยซีร) เพราะเป็นการเสี่ยงโชค ดังนั้นการลงทุนในหุ้นของอิสลามต้องดูมูลค่าหุ้นเป็นอย่างไรผ่านข้อมูลต่างๆผ่านตัวชี้วัดทางด้านธุรกิจและการเงินประกอบการตัดสินใจ ปัจจัยพื้นฐานจะต้องถูกศึกษาอย่างละเอียด เพราะถ้าไม่ศึกษาอาจนำไปสู่การขาดทุนเปรียบเสมือนการทำบาปเพราะไม่ได้ดูแลทรัพย์สินที่พระเจ้ามอบให้ บนหลักพื้นฐานที่ว่าความมั่งคั่งเป็นของพระเจ้า และมนุษย์ได้รับความไว้วางใจหรืออามานะฮ์ให้ดูแลความมั่งคั่งบนพื้นฐานของกฎระเบียบที่บัญญัติโดยพระเจ้า

การซื้อหุ้นเหมือนจะตรงกับหลักการมุชารอะฮ์มากกว่ามูออรอบะฮ์ เพราะว่ามีลักษณะของการร่วมทุน นั่นคือทั้งนักลงทุนและบริษัทที่ออกหุ้น มีการแบ่งสรรกำไรกันทั้งสองฝ่าย ซึ่งตามหลักแล้วทั้งสองฝ่ายต้องร่วมมือกันในช่วงที่ธุรกิจไปได้ด้วยดี และช่วงที่ประสบอุปสรรคด้วยเหตุนี้การสร้างกำไรต้องอยู่บนพื้นฐานของความเสี่ยง (อัลฆุรุม บิลฆุรุม) และความรับผิดชอบ (อัลเคาะรอญญ์ บิลญะมาน)

อิสเรศ มะหะหมัด (2560: 20 ตุลาคม 2560) หุ้นสามัญ หรือ Common Stock คือหลักทรัพย์ที่แสดงความเป็นเจ้าของส่วนหนึ่งในบริษัท ราคาหุ้นจะเปลี่ยนแปลงตามผลประกอบการของบริษัทและภาวะของตลาด การลงทุนในหุ้นสามัญตรงกับหลักการมุชารอะฮ์กะฮ์ (Musharakah) ของอิสลาม คือ การเป็นหุ้นส่วน โดยร่วมกันเป็นเจ้าของกิจการ เมื่อกิจการมีกำไรจะนำผลกำไรมาแบ่งให้กับเจ้าของในรูปแบบของเงินปันผล (Dividend) นอกจากเงินปันผลแล้วมีผลตอบแทนจากการลงทุนคือ กำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์ (Capital gain) ด้วยราคาที่สูงกว่าราคาทุนที่ซื้อเข้ามา อันเนื่องมาจากมีแนวโน้มเป็นกิจการที่ดีและมีกำไรต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามความเสี่ยงในการลงทุนในหุ้นคือการเลือกซื้อหุ้นในกิจการที่ขาดทุนหรือมีแนวโน้มที่ไม่ดี อาจจะทำให้ผู้ถือหุ้นต้องขายหุ้นออกไปในราคาที่ต่ำกว่าราคาทุนที่ซื้อมาก็เป็นได้ (Capital Loss) ซึ่งเหมือนกับ การซื้อขายสินค้าอื่นๆ ด้วยหลักการ มูรอบายะฮ์ (Murabahah) หากสินค้าที่ดี ตลาดมีความต้องการสูงก็สามารถขายได้ด้วยราคาที่สูงกว่าต้นทุน แต่ถ้าหากสินค้าไม่ดี ตลาดไม่เป็นที่นิยมก็ย่อมมีความเสี่ยงที่จะต้องขายได้ในราคาที่ต่ำกว่าราคาทุนนั่นเอง ซึ่งหลักการของความเสียหายจากการค้าขายนั้น สอดคล้องกับหลักการของอิสลามในเรื่องของ Al- ghorm bil ghonm (no reward without risk) ไม่มีผลตอบแทน หากไม่มีความเสี่ยงในธุรกิจ

ตามหลักชารีอะฮ์แล้วมุสลิมห้ามการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ย (Riba) เช่น หุ้นสามัญของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีรายได้หลักจากการเรียกเก็บดอกเบี้ยจากการกู้ยืม ห้ามการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับความไม่แน่นอน (Gharar) เช่น หุ้นสามัญของบริษัทประกันภัยทั่วไป เพราะมีความไม่แน่นอนในเรื่องการเคลมประกัน ไม่แน่นอนว่าจะมีอุบัติเหตุหรือไม่ โดยผู้ซื้อจะต้องจ่ายค่าเบี้ยประกันทุกๆเดือน เป็นการเอาเปรียบแก่ผู้ซื้อประกัน ห้ามการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการพนัน (Maisir) เช่น การลงทุนที่ขาดการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental Analysis) ของกิจการ หรือวิเคราะห์ทางด้านเทคนิค (Technical Analysis) เป็นการลงทุนแบบขาดความรู้ มีความเสี่ยงสูงเหมือนการเสี่ยงดวงหัวก้อย เช่นเดียวกับการพนัน และสุดท้ายคือห้ามกับการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ขัดต่อหลักศาสนา เช่น ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับแอลกอฮอล์ สุรา สิ่งมีนเมา สุกร เลือดสัตว์ หรือ ธุรกิจบันเทิง เช่น การพนัน โรงภาพยนตร์ ดนตรี และธุรกิจบันเทิงในโรงแรม ธุรกิจยาสูบ และการผลิตอาวุธ เป็นต้น

การลงทุนในธุรกิจต่างๆ การซื้อหุ้นสามัญต้องมีการตรวจทานโครงสร้างรายได้และกิจกรรมหลักอยู่เป็นระยะ เพราะ ผู้ถือหุ้นมีส่วนในการรับผิดชอบในกิจกรรมที่ผิดหลักชารีอะฮ์ของบริษัท แม้จะถือหุ้นมากหรือน้อยเพียงใดก็ตาม เพราะถือว่าเป็นส่วนหนึ่งกับธุรกิจนั้นๆ แม้ผู้ถือหุ้นรายย่อยไม่สามารถที่จะมีอิทธิพลในการปรับเปลี่ยน หรือเปลี่ยนแปลงนโยบายการหารายได้เข้าบริษัท แต่ในบางกรณีธุรกิจอาจมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างรายได้และกิจการการดำเนินงานหลักให้กลายมาเป็นกิจกรรมที่ผิดหลักชารีอะฮ์ในภายหลัง จากเดิมที่ไม่ผิดหลัก ซึ่งผู้ถือหุ้นรายย่อยไม่สามารถปรับเปลี่ยนอะไรได้มาก ไม่มีสิทธิเสียงมากเพียงพอจะไปห้ามได้ จึงกลายเป็นภาระเนื่องจากการร่วมลงทุนในธุรกิจที่ผิดหลักศาสนา จึงเป็นเหตุผลที่ผู้ลงทุนต้องตรวจสอบที่มาของรายได้และกิจกรรมหลักของหุ้นนั้นๆอยู่เสมอ

การลงทุนที่ไม่มีทรัพย์สินมารองรับ เป็นเพียงการอ้างอิงมูลค่าจากทรัพย์สินหรือหุ้นไม่สามารถลงทุนได้ เช่น TFEX หรือ การลงทุนสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ยกเว้นว่าจะใช้ TFEX เป็นเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุนในหุ้นสามัญ เพื่อรับผลตอบแทนเป็นปันผล โดยไม่มีความเสี่ยงจากราคาที่ขึ้นลง ด้วยการใช้เหตุผลเพื่อลดความเสี่ยงในการลงทุนและความจำเป็น (ญะรูเราะห์)

ไซฟุล อัสฮาร์ รอสลี (2560: 397) เช่นเดียวกับมุมมองในเรื่องของ Warrant หรือสิทธิในการซื้อหุ้น ซึ่งอิสลามมองว่ามันเป็นการขายสิทธิ (ฮัก) ซึ่งการทำสัญญาของอิสลามอยู่บนพื้นฐานคือ สิทธิและความรับผิดชอบตามวัตถุประสงค์ของธุรกรรม ตัวแทนของสัญญา วัตถุประสงค์ของสัญญา วัตถุประสงค์ของการซื้อขายตามสัญญา และการยืนยันถึงความเต็มใจในการทำ

สัญญา ในมุมมองของ Warrant นั้นถ้าผู้ซื้อขายนำมาใช้ประโยชน์ของมันคือการป้องกันความเสี่ยง ก็จะมีการใช้สิทธิคือซื้อหุ้น หรือไม่ซื้อ แต่สำหรับกรณีผู้ที่ซื้อเพื่อเก็งกำไร ยังคงเป็นประเด็นที่ถกเถียงกันอยู่แต่นักกฎหมายมุสลิมไม่ถือว่าเป็นความมั่งคั่ง เพราะจะต้องมีมูลค่า สัมผัสได้ และซื้อขายได้

2.11 กระบวนการคัดกรองด้วยกรอบของชารีอะฮ์ (Shariah Screening Process)

ไซฟุล อัสฮาร์ รอสลี (2560: 432-433) นอกจากการทำกำไรบนพื้นฐาน อัลฆุรุม บิลฆุ นุม และ อัลเคาะรอจญ์ บิลฎาอะมัน แล้ว ยังต้องลงทุนในหุ้นที่ปราศจาก

- ดอกเบี้ย (ริบา): จำนวนเงินที่เพิ่มขึ้นจากเงินกู้ที่ระบุไว้ในสัญญา
- การพนัน (มัยซีร): สัญญาของการเสี่ยงโชค โดยข้อผูกมัดและผลประโยชน์แต่ ละฝ่ายไม่ได้ระบุไว้ชัดเจน ก่อให้เกิดการชนะหรือแพ้จากความบังเอิญ ไม่ได้มาจากการลงแรงและทำงาน
- ความไม่แน่นอน (ฆอรอร์): ความคลุมเครือในสัญญาที่เกี่ยวข้องกับแต่ละฝ่าย ซึ่งอาจนำไปสู่ข้อพิพาทและการได้ประโยชน์อย่างไม่ยุติธรรม
- สิ่งมีนเมา (ค็อมร์): การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งอาจทำให้สูญเสียสติปัญญา อันจะนำไปสู่การทำพฤติกรรมที่ไม่สมเหตุสมผล
- การบริโภคเนื้อสุกร: การผลิต การส่งต่อ การค้า หรือการบริโภคที่เกี่ยวข้องกับสุกร
- การล่าสอนทางเพศ (ชินา): การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ที่ไม่ใช่สามีภรรยา เป็นการทำลายศีลธรรมของระบบครอบครัว (นัศล)

อย่างไรก็ตามด้วยความที่บริษัทส่วนใหญ่หลีกเลี่ยงบางกิจกรรมได้ยากในปัจจุบัน ทำให้ทางสภาที่ปรึกษาชารีอะฮ์ (SAC) ได้เพิ่มเงื่อนไขคือ

1. กิจกรรมที่ ฮารอม (ไม่อนุมัติ) เมื่อเทียบกับกิจกรรมที่ ฮาลาล (อนุมัติ) จะต้องเป็นส่วนที่น้อยมาก
2. ภาพลักษณ์ต่อประชาชนต้องดี
3. กิจกรรมหลักต้องมีผลประโยชน์ต่อประชาชนและมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ
4. นอกจากกิจกรรมฮารอมที่น้อยแล้ว ยังต้องตั้งบนพื้นฐานของขนบธรรมเนียมประเพณีหรือสิทธิชุมชนที่ไม่ใช่มุสลิม
5. สัดส่วนดอกเบี้ยเงินฝาก พันธบัตรและตราสารตลาดเงินจะต้องน้อยกว่า 5% ของรายได้ทั้งหมด

สำหรับการลงทุนในต่างประเทศนักวิชาการชาวีอะฮ์ได้ให้แนวทางคัดกรองหุ้นไว้สามแนวทางดังนี้

1. แนวทางกิจกรรมหรือการผลิต หุ้นที่จะได้รับอนุมัติ ต้องปราศจากสิ่งต้องห้าม ริบา การพนัน สิ่งมีนเมา สุกร และสื่อบลามก

2. แนวทางรายได้ รายได้จากเงินสำรองและการลงทุนในหลักทรัพย์ต้องปราศจากดอกเบี้ย บริษัทที่มีเงินฝากและตราสารที่ให้ดอกเบี้ยมากกว่าร้อยละ 33 ของสินทรัพย์ทั้งหมดจะไม่ถือว่าอยู่ในดัชนีอิสลามดาวโจนส์

3. แนวทางโครงสร้างทุน หมายถึงสัดส่วนการกู้และการออกหุ้นในการระดมทุน หรือ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (debt to equity ratio) ยิ่งอัตราส่วนสูงยิ่งจะยิ่งเกี่ยวข้องกับดอกเบี้ย การไม่พึ่งการกู้เลยอาจจะยากในปัจจุบัน นักวิชาการจึงได้เตรียมระบบการทำให้สะอาดด้วยการนำริบา ไปทำการกุศล เช่นนำเงินปันผลจากหุ้นไม่ถูกหลักอิสลามไปบริจาคในแง่อัตราส่วน อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต้องน้อยกว่า 33% สำหรับเกณฑ์อิสลามดาวโจนส์

อิสเรศ มะหะหมัด (2560: 20 ตุลาคม 2560) เนื่องจากประเทศไทยไม่ได้มีประชากรส่วนใหญ่เป็นมุสลิม ระบบการเงินจึงใช้ระบบแบบสากล จึงไม่มีการคัดกรองหุ้นในกรอบชาวีอะฮ์ที่มุสลิมสามารถลงทุนได้ มาประกาศแก่สาธารณชนทราบอย่างประเทศมุสลิมอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตามทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ได้มีการว่าจ้างให้ฟุตซี (FTSE) ทำการจัดทำ FTSE SET Shariah Index ขึ้นมาเพื่อเป็นการคัดกรองหุ้นตามหลักชาวีอะฮ์ เพื่อให้ให้นักลงทุนต่างประเทศโดยเฉพาะนักลงทุนจากประเทศมุสลิมเข้ามาลงทุนในประเทศไทยได้ถูกต้องตามหลักการชาวีอะฮ์ ซึ่งรายชื่อหุ้นจะมีการทบทวนทุกๆ ครั้งปี โดยการรับรองรายชื่อจะต้องได้รับการรับรองจากคณะกรรมการชาวีอะฮ์ ซึ่งใช้ประเด็นในการคัดกรองธุรกิจดังนี้

2.11.1 การคัดกรองกิจกรรมการดำเนินธุรกิจของบริษัท (Business Activity Screening)

เพื่อตรวจสอบว่าไม่ได้ดำเนินการขัดต่อหลักการของศาสนาอิสลาม ได้แก่

2.11.1.1 Conventional Finance เช่น ธนาคาร สถาบันการเงินหรือประกันภัยที่ไม่ได้ดำเนินธุรกิจตามหลักศาสนาอิสลาม

2.11.1.2 ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับแอลกอฮอล์

2.11.1.3 ธุรกิจที่มีผลิตภัณฑ์เกี่ยวข้องกับสุกร ซึ่งไม่เป็นอาหารฮาลาล

2.11.1.4 ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับบันเทิง ไม่ว่าจะเป็นคาสิโน การพนัน โรงภาพยนตร์ดนตรี สื่อบลามก รวมทั้งธุรกิจโรงแรม

2.11.1.5 ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับยาสูบ

2.11.1.6 ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการผลิตหรือจำหน่ายอาวุธ

2.11.2 การคัดกรองจากข้อมูลทางการเงิน (Financial ratios screening)

เป็นการกำหนดอัตราส่วนทางการเงินขึ้นมาจากการเทียบเคียง (กียาส) จากหลักฐานการอ่านและหะดิษ ซึ่งเป็นไปตามหลักของชะรีอะห์ ซึ่งมี 2 แนวทางที่จะยกตัวอย่าง คือ หลักเกณฑ์โดย FTSE SET Shariah Index พิจารณาเรื่องโครงสร้างทางการเงินเป็นหลัก โดยมีทัศนะว่าหากมีหนี้สิน ลูกหนี้หรือเงินสด มากกว่าอัตราส่วนกำหนด จะทำให้บริษัทไม่สามารถซื้อขายได้เพราะเหมือนกับการซื้อขายหนี้ หรือเงินสด ซึ่งอาจมีดอกเบี้ยมาเกี่ยวข้อง จึงมีการกำหนดการพิจารณาดังนี้

2.11.2.1 ส่วนของหนี้ (Debt) ต้องน้อยกว่า 33% ของสินทรัพย์รวม (Total assets)

2.11.2.2 ส่วนของเงินสดและดอกเบี้ย (Cash & Interest bearing) ต้องน้อยกว่า 33% ของสินทรัพย์รวม

2.11.2.3 สัดส่วนของบัญชีลูกหนี้และเงินสด (Accounts receivable & cash) ต้องน้อยกว่า 50% ของสินทรัพย์รวม

2.11.2.4 ดอกเบี้ยรวม (Total interest) และรายได้อื่นๆที่ไม่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม (Non-compliant activities income) ไม่ควรเกินกว่า 5% ของรายได้รวม (Total revenue) เนื่องจากอาจจะเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ในธุรกิจที่ไม่ใช่อิสลาม

เศรษฐกิจอิสลาม (2560: 20 ตุลาคม 2560) สำหรับเกณฑ์ตัวเลขที่นำมากำหนดนั้นเกิดจากการตีความ โดย 5% ในกรณีที่ธุรกิจที่มีกิจกรรมหลักไม่ขัดต่อหลักการศาสนา แต่บริษัทมีรายได้จากกิจกรรมต้องห้ามอยู่ซึ่งเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากในปัจจุบัน สัดส่วนของรายได้ต้องห้ามนั้นจึงจะต้องมีไม่เกิน 5% ของรายได้ทั้งหมด ถึงจะถือว่าเล็กน้อยจนสามารถยอมรับได้

เกณฑ์ 33% นั้นนำมาเพื่อพิจารณาหนี้สิน เพราะการทำธุรกิจหลายครั้ง "จำเป็น" ต้องมีหนี้ที่เกิดจากการกู้ยืมอยู่แล้วเพื่อเป็นทุนในการดำเนินกิจการ เมื่อพิจารณาโดยหลัก "จำเป็น" แล้ว จึงให้ตั้งอยู่บนหลักที่ "ไม่มากเกินไป" ซึ่งอ้างอิงมาจากฮาดิษเรื่องวาซีฮัด (คำสั่งเสียก่อนตาย) ที่ท่านนบีได้สนทนากับ ท่านซาอ์ด บินอบีวักกอซ ผู้ที่ป่วยหนักและกำลังรอความตาย มีลูกสาวเพียงคนเดียว จึงอยากจะมอบทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดให้แก่สาวธรรมะในหนทางของอัลลอฮ์ แต่ท่านนบีปฏิเสธ ท่านซาอ์ดถามอีกว่า "แล้ว 2/3 หรือ ครึ่งหนึ่งล่ะ?" ท่านนบียังปฏิเสธอีก ท่านซาอ์ดจึงถามอีก "แล้วถ้า 1/3 ล่ะ?" ท่านนบีตอบว่า "1/3 ก็พอ นั่นก็มากเกินไป การให้ทายาทของท่านอยู่

โดยมีฐานะเพียงพอ ดีกว่าทิ้งให้เขาลำบากและต้องพึ่งพาผู้อื่น” เกณฑ์ 1/3 จึงเป็นเกณฑ์อ้างอิงที่นำมาใช้สำหรับคำว่า ไม่มากเกินไป

เกณฑ์ 50% จะพิจารณาสินทรัพย์ทางการเงินต่อสินทรัพย์รวมของบริษัท เช่น เงินสด และลูกหนี้การค้า จะต้องมีส่วนไม่เกิน 50% ของทรัพย์สินทั้งหมด เพราะถ้าเกินจะถือว่าการซื้อขายหุ้นของบริษัทนั้นถือเป็นการซื้อขายสินทรัพย์ทางการเงิน หรือเทียบเท่ากับการซื้อขายเงิน ซึ่งต้องซื้อขายกันที่ราคา Par ถ้าซื้อขายกันที่ราคามากกว่าจะถือว่าเป็นดอกเบี้ย (Riba)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าการเลือกหุ้นสำหรับการลงทุนของมุสลิม จะต้องผ่านการกรอง 2 แบบคือแบบเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยในเชิงคุณภาพจะดูว่าธุรกิจที่เรา กำลังจะลงทุนนั้นเป็นการลงทุนกับอะไร มีรายได้หลักที่ผิดหลักหรือไม่ ในส่วนของเชิงปริมาณก็จะดูว่าอัตราส่วนทางการเงิน ว่ามีค่าอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมหรือไม่ เพื่อไม่ให้มุสลิมลงทุนอย่างผิดพลาด และจะเป็นการลงทุนที่ยารอมหรือผิดหลักโดยไม่รู้ตัว

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์

ศุภชาติ เอี่ยมรัตนกุล (2557: 75-76) กล่าวว่าเมื่อศึกษาการตลาด ต้องมองภาพกว้างว่าลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้บริโภคนั้นเป็นอย่างไร เพื่อความเป็นไปได้ในการกำหนดตลาดเป้าหมาย จึงได้จำแนกลักษณะประชากรศาสตร์ดังนี้

1. จำนวนประชากร โดยจำนวนประชากรสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณความต้องการซื้อสินค้ามาใช้ดำรงชีวิต ถ้าประชากรเพิ่มขึ้นปริมาณความต้องการก็จะมากขึ้นตามไปด้วยและปริมาณยอดขายก็จะเพิ่มขึ้นเช่นกัน การพิจารณาจำนวนประชากรที่เป็นอยู่ในแต่ละช่วงอายุและเพศ

2. แหล่งที่พักอาศัย นักการตลาดควรศึกษาว่าผู้บริโภคอาศัยอยู่บริเวณใด รวมกันในพื้นที่ใดหรือแหล่งใด โดยศึกษาความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่ ถ้าประชากรหนาแน่นความต้องการก็จะสูง ประชากรในเขตตัวเมืองหรือเทศบาลย่อมมีความหนาแน่นกว่าชนบท

3. การเคลื่อนย้ายประชากร การเคลื่อนย้ายเกิดขึ้นไปแหล่งใด แหล่งนั้นย่อมเกิดโอกาส เช่น การเคลื่อนย้ายจากประชากรในกรุงเทพฯ ที่ออกมาในบริเวณชานเมืองรอบนอก เป็นโอกาสดีสำหรับนักการตลาดที่จะขยายกิจการออกมานอกเมือง

4. รายได้และรายจ่ายของผู้บริโภค รายได้ของประชาชนสามารถดูได้จากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้แก่ กรมสรรพากร ดูจากผลการวิจัยเกี่ยวกับรายได้ รายได้ของผู้บริโภคเปรียบได้กับอำนาจซื้อ ยิ่งมีรายได้มากอำนาจซื้อก็ยิ่งมาก แต่รายได้มาก ไม่ได้แปลว่าจะต้อง

บริโภคมากขึ้นตามไป เช่น การบริโภคอาหารแม้มีรายได้เพิ่มขึ้นเท่าตัว ก็กินได้ไม่ต่างจากเดิมมาก เพราะกระเพาะรองรับอาหารได้จำนวนจำกัด

5. อาชีพ ของผู้ที่มีรายได้สูงย่อมมีการใช้จ่ายที่มากไปจากอาชีพที่ได้รายได้ต่ำกว่า ซึ่งแต่ละอาชีพได้รายได้แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการซื้อแตกต่างกัน เช่น อาชีพพ่อค้าแม่ค้าที่รายได้ไม่สูง จะเลือกสินค้าไม่ค่อยพิถีพิถันมากเท่าไร อาชีพผู้บริหารที่ใช้สมองจะมีรายได้ที่สูง การเลือกซื้อสินค้าก็จะพิถีพิถันตามไปด้วย

6. การศึกษา ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันไป ก็จะมีระดับความต้องการที่แตกต่างกัน ผู้ที่มีการศึกษาสูงย่อมต้องการความเป็นอยู่ที่ดี ต้องการสินค้าที่มาตอบสนองชีวิตตนเองให้ดีขึ้น ผู้ที่มีการศึกษาสูงจะสนใจตนเองมากขึ้น และสร้างความสุขให้กับชีวิตตนเองด้วยการแสวงหาสินค้าตามความต้องการของตน จำนวนผู้บริโภคที่มีการศึกษาสูงย่อมเป็นโอกาสอันดีต่อตลาด

7. สถานการณ์แต่งงาน นักการตลาดต้องพิจารณาแนวโน้มระหว่างโสดกับแต่งงานแล้ว เพราะการแต่งงานย่อมมีผลต่อความต้องการสินค้าที่ใช้ในครอบครัว เช่น เตียงคู่ เสื้อผ้าใหญ่ขึ้น หม้อหุงข้าวขนาดใหญ่ขึ้น ตู้เย็นขนาดครอบครัว ในขณะที่คนโสด จะใช้เตียงเดี่ยว ตู้เสื้อผ้าเดี่ยว หม้อหุงข้าวขนาดเล็ก เป็นต้น

ค่านาย อภิปรีชญาสกุล (2558: 53-56) การตัดสินใจของผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากปัจจัยส่วนบุคคลต่างๆ ดังนี้

1. อายุ (Age) อายุที่แตกต่างกันจะมีความต้องการสินค้าและบริการที่ต่างกัน เช่น อายุต่ำกว่า 5 ปีจะต้องการสินค้าประเภทอาหารสำหรับเด็ก ของเล่น เสื้อผ้าเด็ก สำหรับช่วงอายุ 6-19 ปีจะต้องการเสื้อผ้า อุปกรณ์กีฬา อุปกรณ์การเรียน ช่วง 20-34 ปีจะต้องการรถยนต์ เครื่องแต่งบ้าน และซื้อของให้เด็กๆ ช่วงอายุ 35-49 ปี จะต้องการบ้านใหญ่ๆ รถยนต์ใหม่ รถคันที่ 2 และสำหรับช่วงอายุมากกว่า 50 ปี จะต้องการสินค้าประเภทบำรุงร่างกาย สุขภาพ บริการทางการแพทย์ และการท่องเที่ยวที่สะดวกสบาย เป็นต้น

2. วงจรชีวิตครอบครัว (Family Life Cycle) ลำดับขั้นตอนการดำเนินชีวิตของบุคคลทัศนคติและพฤติกรรมมีแนวโน้มค่อยๆเปลี่ยนแปลงไป เป็นผลเกิดจากการพัฒนาการทางด้านวุฒิภาวะ ประสบการณ์ รายได้ และฐานะของบุคคลนั้น ซึ่งวงจรชีวิตมีผลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าหรือบริการ เป็นสิ่งที่นักการตลาดต้องทำความเข้าใจให้ได้ แบ่งได้ 9 ขั้น คือ ขั้นเป็นโสด ขั้นคู่สมรสแต่งงาน ขั้นครอบครัวมีลูกเป็นเด็กเล็ก ขั้นครอบครัวมีลูกเป็นเด็กโต ขั้นครอบครัวมีลูกเป็น

วัยรุ่น ขั้นครอบครัวเปล่าเปลี่ยว ระยะที่ 1 ขั้นครอบครัวเปล่าเปลี่ยว ระยะที่ 2 ขั้นครอบครัวเดี่ยว ระยะที่ 1 และขั้นครอบครัวเดี่ยว ระยะที่ 2

3. อาชีพ (Occupation) อาชีพของแต่ละบุคคลจะนำไปสู่ความต้องการสินค้าและบริการที่ต่างกัน นักการตลาดต้องศึกษาผลิตภัณฑ์ของบริษัทว่าเป็นที่ต้องการของกลุ่มอาชีพใด เพื่อที่จะนำมาจัดกิจกรรมทางการตลาดให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าเป้าหมาย

4. สถานะทางเศรษฐกิจ (Economic Circumstances) สถานะทางเศรษฐกิจที่จะมีผลกระทบกับพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค ได้แก่ รายได้จ่ายของผู้บริโภค ซึ่งก็คือรายได้สุทธิของผู้บริโภคหลักจากที่เก็บจำนวนหนึ่งไว้ออมแล้ว

5. การศึกษา (Education) ผู้ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีแนวโน้มที่จะต้องการข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ประเภทของผลิตภัณฑ์ และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ต่างกัน

6. รูปแบบการดำรงชีวิต (Life Style) ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม ชั้นสังคม และกลุ่มอาชีพของแต่ละบุคคล เช่น คนสมถะจะบริโภคอย่างจำเป็น อ่านหนังสือ แต่คนชอบเที่ยวกลางคืนจะชอบพักผ่อนหย่อนใจ เที่ยวเตร่ออกนอกบ้าน รูปแบบการดำรงชีวิตขึ้นอยู่กับความสนใจ ทัศนคติ และความคิดเห็นของแต่ละบุคคล

7. บุคลิกภาพและแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง (Personality and Self-Concept) บุคลิกภาพหมายถึง ลักษณะทางด้านจิตวิทยาของบุคคล ซึ่งแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะของตนเองที่ต่างกัน นำไปสู่การตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมในรูปแบบเดียวกันเสมอ สามารถนำไปวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมได้ ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งสัมพันธ์กับบุคลิกภาพ หมายถึง ผลรวมของความคิดความรู้สึกที่มีต่อตนเองว่ามีลักษณะอย่างไร เคยเป็นอย่างไร และหวังให้เป็นอย่างไร ประกอบด้วยทัศนคติ การรับรู้ ความเชื่อ และการประเมินตนเอง ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับตนเองสามารถเปลี่ยนแปลงได้ แต่จะค่อยๆเปลี่ยนแปลงไป และเมื่อบุคคลมีแนวคิดแบบใดกับตนเองก็จะมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้นด้วย

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2548: 22) ได้ให้ความหมายของปัจจัยทางประชากรศาสตร์ว่า หมายถึงลักษณะของประชากรศาสตร์ได้แก่ ขนาดของครอบครัว เพศ อายุ การศึกษา ประสพการณ์ รายได้ อาชีพ เชื้อชาติ สัญชาติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการบริโภค

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2550: 57-59) กล่าวว่า ประชากรศาสตร์ประกอบด้วย เพศ อายุ ลักษณะครอบครัว สถานภาพครอบครัว รายได้ อาชีพ การศึกษา ซึ่งเหล่านี้ใช้เป็นเกณฑ์ที่นิยมในการแบ่งส่วนการตลาด เป็นลักษณะที่สำคัญและวัดได้ ซึ่งตัวแปรด้านประชากรศาสตร์มีดังต่อไปนี้

1. เพศ (Sex) เป็นตัวแปรในการแบ่งส่วนตลาดที่สำคัญ นักการตลาดต้องศึกษาตัวแปรนี้ให้รอบคอบ เพราะตัวแปรด้านเพศมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค การเปลี่ยนแปลงอาจเพราะปัจจุบัน เพศหญิงทำงานมากขึ้น ไม่มีเวลาไปเลือกซื้อสินค้า ส่วนเพศชาย ไปเลือกซื้อสินค้าที่ซูเปอร์มาร์เก็ตแทน

2. อายุ (Age) ผลกระทบแต่ละชนิดก็ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกัน นักการตลาดจึงใช้ประโยชน์จากอายุเป็นตัวแปร ในการหาตลาดส่วนเล็ก (Niche Market) โดยมุ่งความสำคัญที่ตลาดส่วนนั้น

3. ลักษณะครอบครัว (Marital Status) ในอดีตจนถึงปัจจุบันลักษณะครอบครัวเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการใช้ความพยายามทางการตลาดมาโดยตลอด และมีความสำคัญยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับหน่วยผู้บริโภค นักการตลาดจะสนใจจำนวนและลักษณะของบุคคลในครัวเรือนที่ใช้สินค้าใดสินค้านี้และยังสนใจในการพิจารณาลักษณะด้านประชากรศาสตร์และโครงสร้างด้านสื่อที่จะเกี่ยวข้องกับผู้ที่ตัดสินใจในครัวเรือนเพื่อช่วยในการพัฒนากลยุทธ์การตลาดให้เหมาะสม

4. รายได้ การศึกษา และอาชีพ (Income Education and Occupation) เป็นตัวแปรที่สำคัญในการกำหนดส่วนของตลาด โดยทั่วไปนักการตลาดจะสนใจผู้บริโภคที่มีความร่ำรวย แต่อย่างไรก็ตามครอบครัวที่มีรายได้ปานกลาง และ รายได้ต่ำจะเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ ปัญหาสำคัญในการแบ่งส่วนตลาดโดยใช้เกณฑ์รายได้อย่างเดียวคือ รายได้จะเป็นตัวชี้การมีหรือไม่มีความสามารถในการจ่ายสินค้าในขณะเดียวกันการเลือกซื้อสินค้าที่แท้จริงอาจใช้เกณฑ์รูปแบบการดำรงชีวิต รสนิยม ค่านิยม อาชีพ การศึกษา ฯลฯ แม้ว่ารายได้จะเป็นตัวแปรที่ใช้บ่อยมาก นักการตลาดจะโยนเกณฑ์ รายได้รวมกับตัวแปรทางด้านประชากรศาสตร์หรืออื่นๆ เพื่อให้การกำหนดตลาดเป้าหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากความหมายของประชากรศาสตร์นั้น แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการนำข้อมูลด้านลักษณะประชากรไปเป็นส่วนหนึ่งในการทำวิจัย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์พฤติกรรม เนื่องจากความแตกต่างของลักษณะประชากรของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นส่วนที่ส่งผลให้พฤติกรรมการลงทุนมีความแตกต่างกัน โดยผู้วิจัยได้อ้างอิงแนวคิดของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ ที่กล่าวว่า ประชากรศาสตร์ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ในการนำไปประกอบการทำแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

ความหมายของความรู้ความเข้าใจ

บลูม (Bloom, 1956) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความรู้หมายถึง พฤติกรรมและสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งเน้นการจำไม่ว่าจะเป็นการระลึกถึงหรือระลึกได้ก็ตาม เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอันสืบเนื่องมาจากการเรียนรู้ โดยเริ่มต้นจากการรวบรวมสาระต่างๆ เหล่านั้น จนกระทั่งพัฒนาไปสู่ขั้นที่มีความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้นต่อไป โดยความรู้นี้อาจแยกออกเป็นความรู้เฉพาะสิ่งความรู้ในเรื่องระเบียบการ และความรู้เรื่องสากลเป็นต้น ส่วนความเข้าใจนั้น หมายถึง ความสามารถทางปัญญาและทักษะ อันได้แก่

- ความสามารถในการให้ความหมาย หรือ การแปล
- ความสามารถในการเข้าใจความหมายของการคิด หรือ การตีความ
- ความสามารถในการคาดคะเนถึงสิ่งที่อาจเกิดขึ้น หรือ การประเมิน

ความรู้มีหลายระดับตั้งแต่สามารถระลึกได้จนถึงสามารถนำความรู้ไปเป็นข้อมูลเพื่อประเมินผล และให้ข้อตัดสินใจต่อสิ่งต่างๆ บลูม (Bloom, 1967: 65-197) ได้แยกความรู้ไว้ 6 ระดับ คือ

1. ระดับที่ระลึกได้ (Recall) หมายถึง การเรียนรู้ในลักษณะเฉพาะเรื่อง วิธีปฏิบัติ กระบวนการ และแบบแผนได้ ความสำเร็จในระดับนี้ คือ ความสามารถในการนำข้อมูลจากความจำออกมาได้
2. ระดับที่รวบรวมสาระสำคัญได้ (Comprehension) หมายถึงบุคคลสามารถทำบางสิ่งบางอย่างได้มากกว่าการจำเนื้อหาที่ได้รับ สามารถที่จะเขียนข้อความเหล่านั้นด้วยถ้อยคำของตนเองได้ สามารถแสดงให้เห็นด้วยภาพ ให้ความหมาย แปลความ และเปรียบเทียบความคิดเห็นอื่นๆหรือคาดคะเนผลที่เกิดขึ้นต่อไปได้
3. ระดับการนำไปใช้ (Application) เป็นระดับที่ผู้เรียนสามารถนำเอาข้อเท็จจริง ตลอดจนความคิดที่เป็นนามธรรมไปปฏิบัติได้จริงอย่างเป็นรูปธรรม
4. ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นระดับที่สามารถใช้ความคิดในรูปของการนำแนวความคิดมาแยกเป็นส่วน ประเภท หรือนำเอาข้อมูลต่างๆมาประกอบกันเพื่อการปฏิบัติของตนเอง
5. ระดับของการสังเคราะห์ (Synthesis) คือ การนำเอาข้อมูล แนวความคิดมาประกอบกันแล้วนำไปสู่การสร้างสรรค์ใหม่ที่ต่างจากเดิม

6. ระดับของการประเมินผล (Evaluation) คือความสามารถใช้ความรู้ เพื่อจัดตั้งการรวบรวมข้อมูล การวัดข้อมูลตามมาตรฐาน เพื่อให้ข้อตัดสินถึงระดับของประสิทธิผลของกิจกรรมแต่ละอย่าง

มารีย์ัม เจ๊ะเต๊ะ (2556: อ้างอิงจาก บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2535) ได้ให้ความหมายของความรู้ว่า หมายถึง การระลึกถึงเรื่องราวต่างๆ ที่เคยมีประสบการณ์มาแล้ว และรวมถึงการจำเนื้อหา หรือ เนื้อเรื่องต่างๆ ทั้งที่ปรากฏอยู่ในแต่ละเนื้อหาและสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหานั้น

มารีย์ัม เจ๊ะเต๊ะ (2556: อ้างอิงจาก อุทุมพร ทองอุไทย, 2523) ได้ให้ความหมายของความรู้ว่าหมายถึง พฤติกรรมหรือสภาพการต่างๆ ที่เน้นการจำไม่ว่าจะเป็นการระลึกได้หรือระลึกถึงก็ตาม ซึ่งเป็นสภาพที่เกิดจากการเรียนรู้ เริ่มต้นจากการที่รวมข้อมูลสาระต่างๆ ของเรื่องนั้นๆ จนพัฒนาไปสู่ขั้นที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ส่วนความเข้าใจ หมายถึง ขั้นตอนในการสื่อความหมายโดยอาศัยความสามารถทางทักษะและสมอง อาจกระทำได้ด้วยปากเปล่า เขียน หรือทำสัญลักษณ์ต่างๆ โดยทำความเข้าใจ ซึ่งจะประกอบไปด้วยการแปล การตีความ และการสรุปอ้างอิง

พระราชพร ปมาณิกบุตร (2556: อ้างอิงจาก จักรกริช ใจดี, 2542) ได้กล่าวถึงความเข้าใจไว้ว่า เป็นการจับใจสาระหรือใจความสำคัญของเรื่องราวต่างๆ ได้ ทั้งภาษา รหัส สัญลักษณ์ ทั้งรูปธรรมหรือนามธรรม แบ่งเป็นการแปลความ การตีความ การขยายความ

1. การแปลความ คือ ความสามารถในการจับสาระสำคัญหรือใจความสำคัญได้ถูกต้องกับสิ่งที่สื่อความหมาย หรือ สามารถสื่อสารภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่งได้ หรือ การสื่อสารด้วยรูปแบบหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง

2. การตีความ คือ ความสามารถในการอธิบายหรือแปลความหมาย ซึ่งสามารถนำเนื้อความเดิม มาเรียบเรียงเป็นเนื้อความใหม่ได้

3. การขยายความ คือ ความสามารถในการขยายเนื้อหาข้อมูลที่ได้รับมาให้มากขึ้น หรือเป็นความสามารถในการคาดคะเนแนวโน้มเหตุการณ์ล่วงหน้าโดยใช้ข้อมูลอ้างอิง

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง รายละเอียดต่างๆ ที่ได้ผ่านการสะสมมาในชีวิต เป็นเรื่องๆ โดยสามารถระลึกถึงได้ และบางความรู้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ยิ่งใช้มากยิ่งเข้าใจมาก ความรู้จะยิ่งพัฒนามากขึ้นตามประสบการณ์

5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม

ซูซัน สมิททิไกร (2558: 9) ในเชิงจิตวิทยาคำว่า “พฤติกรรม (Behavior)” หมายถึง การกระทำของบุคคลซึ่งสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) คือ การกระทำที่บุคคลอื่นสามารถสังเกตเห็นได้และวัดได้ อาจแสดงออกได้ทั้งในรูปแบบวัจนภาษา (Verbal) หรือ อวัจนภาษา (Nonverbal) เช่น การพูด การหัวเราะ การร้องไห้ การเดิน การซื้อสินค้า

2. พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) คือ การกระทำที่เกิดภายในบุคคล ซึ่งบุคคลอื่นไม่สามารถเห็นได้ เช่น ความรู้สึก ทศนคติ ความเชื่อ การคิด การรับรู้ แต่สามารถวัดพฤติกรรมเหล่านี้ได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยา เช่น แบบทดสอบ แบบวัด

พฤติกรรมทั้งสองประเภทมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น คือ พฤติกรรมภายนอกจะสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมภายใน เช่น การเห็นคนอื่นร้องไห้ สามารถสันนิษฐานได้ว่าคนนั้นกำลังเสียใจอยู่ แต่ก็มีข้อผิดพลาดสำหรับพฤติกรรมภายนอก เพราะบางครั้งการร้องไห้ ก็แสดงออกมาจากพฤติกรรมภายในที่อาจจะกำลังรู้สึกตื่นตันใจอยู่ก็ได้

ค่านาย อภิปรัชญาสกุล (2558: อ้างอิงจาก แลมป์และคณะ, 1992) ได้คิดตัวแบบของพฤติกรรมผู้บริโภคเอาไว้ ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. กระบวนการตัดสินใจซื้อ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน

1.1 การรับสิ่งเร้า

1.2 การรับรู้ปัญหา

1.3 การแสวงหาข้อมูล

1.4 การประเมินทางเลือก

1.5 การซื้อ

1.6 ผลการซื้อและพฤติกรรมหลังการซื้อ

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการซื้อที่มีผลกระทบต่อทุกขั้นตอน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 ปัจจัยด้านปัจเจกบุคคล (Individual Factors) ได้แก่ การรับรู้ การสนใจ การเรียนรู้ ความเชื่อและทัศนคติ บุคลิกภาพ แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง และรูปแบบการดำเนินชีวิต

2.2 ปัจจัยด้านสังคม (Social Factors) ได้แก่ กลุ่มอ้างอิง กลุ่มผู้นำทางความคิด ครอบครัว ระดับชั้นของสังคม วัฒนธรรม วงจรชีวิต และวัฒนธรรมย่อย

จุฑาธิป ถิ่นถลาง (2558: อ้างอิงจาก Everett M. Rogers, 1978) ได้อธิบายไว้ว่า โดยปกติทั่วไปแล้วคนมีความรู้ ทศนคติ อย่างไรก็จะแสดงพฤติกรรมได้เช่นนั้น แต่จะไม่เกิดแบบนี้ในทุกกรณี เพราะเกิดความไม่สอดคล้องกันของ ความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรม (KAP-GAP) อาจเป็น

เพราะการเห็นความสำคัญในตัวบุคคลอื่น (Significant Others) เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคมในสถานการณ์ที่มีผู้อื่นอยู่ด้วยจะถูกกดดันให้กระทำตามคนหมู่มาก

จากแนวคิดข้างต้นสรุปว่าพฤติกรรมของบุคคลนั้นมาจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งสำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ รูปแบบการดำเนินชีวิต ความรู้ความเข้าใจ มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในสมมุติฐานงานวิจัย เพื่อค้นหาลักษณะพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย จำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี สินทรัพย์ที่เลือกลงทุน การลงทุนที่ผ่านมามีถูกหลักอิสลามหรือไม่ และระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับมุสลิมท่านอื่นรอบๆตัว เพื่อศึกษาพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

6. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิต

กมลวรรณ วณิชพันธุ์ (2556: อ้างอิงจาก สุมาลี เหลืองดำรงกิจ, 2543) ได้ให้คำจำกัดความ และความหมายของ Activity Interest และ Opinion ไว้ดังนี้

- กิจกรรม (Activity) คือ การแสดงออกอย่างชัดเจน เป็นส่วนที่กำหนดว่าบุคคลใช้เวลาของเขาทำอะไร เขาทำงานอดิเรกอะไร เล่นกีฬาอะไร ซื้อสินค้ามากน้อยแค่ไหนและที่ใดออกไปนอกบ้านมากน้อยแค่ไหน เรื่องของการพบปะสังสรรค์ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง บ่อยแค่ไหน

- ความสนใจ (Interest) คือ ความต้องการที่จะเข้าใจและเรียนรู้ ในสิ่งต่างๆด้วยความพอใจและให้ความสำคัญในสิ่งนั้น เป็นระดับความตื่นตัวที่จะเกิดขึ้นพร้อมๆกับความเอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง บุคคลจะสนใจในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่เขาชอบ

- ความคิดเห็น (Opinion) คือ การแสดงออกทางความคิดบนพื้นฐานของค่านิยมที่มีของตนเอง และสภาพแวดล้อม เป็นคำตอบของแต่ละบุคคลในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นเปรียบเสมือนเป็นคำถามในลักษณะการตีความ ความคาดหวัง และการประเมินผลดีผลเสีย เช่น ความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ บุคคลต่างๆ สินค้าต่างๆ ซึ่งจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของเรื่องที่จะศึกษา

ในการศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิต นักวิจัยจะทำการวิเคราะห์ลักษณะทางจิตวิทยาสังคม (Psychographics Analysis) โดยตั้งคำถามเกี่ยวกับ AIO เพื่อให้ผู้บริโภตอบดังนี้

- คำถามเกี่ยวกับกิจกรรม (Activity) จะเป็นคำถามเพื่อให้ผู้บริโภคเผยสิ่งที่เขาทำ สิ่งที่เขาซื้อ และการใช้เวลาว่างของเขาว่ามีวิธีอย่างไร

- คำถามเกี่ยวกับความสนใจ (Interest) จะเป็นคำถามที่มุ่งเน้นถามทางด้านความชอบความสนใจ และการจัดลำดับความสำคัญของผู้บริโภค

- คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็น (Opinion) จะเป็นคำถามเกี่ยวกับการถามทัศนคติ ความคิด และความรู้สึกของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สนใจ

การแบ่งรูปแบบการดำเนินชีวิตโดยใช้คำถามเกี่ยวกับกิจกรรม (Activities) ความสนใจ (Interest) และความคิดเห็น (Opinions) หรือที่เรียกว่า AIO เป็นวิธีที่มีความนิยมมากในการแบ่งรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภค ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ลักษณะทางด้านจิตวิทยาสังคมของผู้บริโภค (Psychographics Analysis) ผ่านทางการใช้เวลาทำกิจกรรมต่างๆ (Activity) การให้ความสนใจกับสิ่งรอบตัว (Interests) และ ความคิดเห็นที่มีต่อตนเองและสิ่งแวดล้อมโดยรอบ (Opinion) โดยจะศึกษาดูการทำกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นว่าเป็นอย่างไรบ้าง กับเรื่องที่เราต้องการที่จะศึกษา ซึ่งสามารถทำได้เป็นวงกว้าง หรือ เจาะจงสินค้าหรือบริการ

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบคำถาม AIO ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมลงทุน คือ กิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน ความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน และความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน ซึ่งนำไปใช้ในการจัดทำแบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบการดำเนินชีวิตของมุสลิม

7. แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

7.1 ความหมายของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

รัชนีกร วงศ์จันทร์ (2555: 3) ได้กล่าวว่า หลายๆครั้งเงินเป็นตัวการที่สำคัญในการสร้างความสุขและความทุกข์ให้กับบุคคล การเรียนรู้วิธีการวางแผนทางการเงิน หรือการบริหารการจัดการทางการเงินส่วนบุคคล จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้บุคคลมีความฉลาดทางการเงิน อันประกอบไปด้วยทักษะสำคัญทางการเงิน คือการรู้จักหาเงิน (How to earn) การรู้จักออมเงิน (How to save) การรู้จักใช้เงิน (How to spend) และการรู้จักทำให้เงินงอกเงย (How to invest) ซึ่งการที่ขาดทักษะใดทักษะหนึ่งไปอาจทำให้สมดุลทางการเงินสูญเสียไปและจะกลายเป็นปัญหาทางการเงินที่บั่นทอนชีวิตได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อัจจรา โยมสินธุ์ (2555: 5-9) ที่ได้กล่าวถึงการจัดการทางการเงิน (Personal Finance) ว่ามีอยู่ทั้งหมด 4 ด้านด้วยกัน ได้แก่ รู้หา (Earning) รู้รักษา (Saving) รู้ใช้ (Spending) และ รู้ลงทุน (Investing) การมีความรู้ทางการเงินจะช่วยให้เราสามารถจัดการเงินได้อย่างเหมาะสมในปัจจุบันและสร้างอิสรภาพทางการเงิน (Financial Independence) ได้ในอนาคต เพราะทุกช่วงวัยล้วนเกี่ยวข้องกับเงินทั้งสิ้น เราจึงต้องมีความรู้และทักษะในการจัดการทางการเงินเพื่อสร้างสมดุลแก่ทุกช่วงชีวิต และ ยังได้กล่าวถึง การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Planning) ว่าเป็นกระบวนการในการจัดสรร

ทรัพยากรทางการเงินให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Goal) โดยกระบวนการในการวางแผนมี 5 ขั้นตอนคือ

1. สำรวจสถานะทางการเงินที่แท้จริงในปัจจุบัน
2. กำหนดเป้าหมายชีวิต (Life Goals) และเป้าหมายทางการเงิน (Financial Goals)
3. สร้างแผนปฏิบัติการทางการเงิน (Financial Action Plan) เช่น แผนการออม การใช้จ่าย
4. ปฏิบัติตามแผนการเงินอย่างมีวินัย
5. ทบทวนปรับปรุงแผนการเงินอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

กิจติพร สิทธิพันธุ์ (2552: อ้างอิงจาก กาญจนา หงษ์ทอง, 2551) กล่าวว่า การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่ดีจะเป็นตัวกำหนด ทิศทาง และการตัดสินใจทางการเงิน ที่ทำให้ถึงเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้ หากบุคคลใดเริ่มต้นวางแผนทางการเงินเร็ว มีการปฏิบัติตามอย่างมีวินัยอย่างเคร่งครัด และสม่ำเสมอแล้วก็จะเข้าใจถึงความมีอิสรภาพทางการเงินได้มากขึ้น

ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (2560: 15 ธันวาคม 2560) ได้ให้ความหมายการวางแผนทางการเงิน ว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมและสร้างความมั่นคงให้กับชีวิต ซึ่งควรที่จะต้องเริ่มจากการปลูกฝังนิสัยการออมและการใช้เงินอย่างสมเหตุผลผลตั้งแต่วัยเด็กเพื่อบ่มเพาะวินัยทางการเงิน เมื่อเข้าสู่วัยทำงานก็จำเป็นต้องรู้วิธีการวางแผนการจัดสรรรายได้ให้เพียงพอกับเงินออมตามเป้าหมายและรายจ่ายต่างๆให้เหมาะสม เมื่อมีครอบครัวก็ต้องดูแลทั้งตนเองและคนในครอบครัว ทำให้ความรับผิดชอบและภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้การวางแผนทางการเงินนั้นสำคัญมากขึ้น แม้กระทั่งจนเกษียณอายุก็ต้องวางแผนทางการเงิน เพราะเป็นวัยที่รายได้ลดลง แต่ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่มักยังคงอยู่ หรืออาจจะสูงขึ้นในบางหมวด เช่น การรักษาพยาบาล ซึ่งถ้าวางแผนไม่ดีก็อาจเกิดปัญหาได้ เพราะการหารายได้เพิ่มเติมสำหรับวัยเกษียณนั้นทำได้ยาก

จันทร์เพ็ญ บุญฉาย (2552,7: อ้างอิงจาก Louis E. Boone, David L. Kurtz and Douglas Hearth, 2000) ได้กล่าวถึงแนวคิดในการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลว่า เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐศาสตร์และการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเงินส่วนบุคคล เพื่อให้มีสภาพคล่องทางการเงินที่ดีในอนาคต

จันทรเพ็ญ บุญฉาย (2552: 7: อ้างอิงจาก Richard J. Stillman, 1995) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับเกี่ยวกับการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลว่า เป็นการจัดระเบียบการเงินของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักใช้เงินอย่างชาญฉลาดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีข้อคิดที่จะต้องคำนึงถึงอีกหลายประการ สามารถสรุปออกมาเป็นข้อได้ ดังนี้

1. เวลาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการบริหารเงิน ควรใช้เวลาให้น้อยที่สุดเพื่อสร้างความมั่งคั่ง
2. การจัดการทางการเงินจะต้องยืดหยุ่นได้
3. ควรมีการปรับปรุงและตรวจสอบแผนระยะยาวอยู่เสมอ
4. คนในครอบครัวโดยเฉพาะสามีและภรรยาควรเข้าใจแผนทางการเงินของครอบครัวร่วมกัน
5. การซื้อของแพงที่คุณภาพดีจะทำให้เสียค่าใช้จ่ายระยะยาวต่ำกว่าการซื้อของถูกคุณภาพต่ำ
6. ควรหลีกเลี่ยงการเป็นหนี้โดยไม่จำเป็น เพราะทำให้เกิดค่าใช้จ่ายคือดอกเบี้ย
7. พยายามหลีกเลี่ยงการใช้นายหน้าหรือคนกลางโดยไม่จำเป็น เพื่อลดค่าใช้จ่าย
8. บริหารเงินที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด
9. ควรพัฒนาและปรับปรุงงานอดิเรกที่ทำอยู่ให้เกิดประโยชน์เป็นการใช้เวลาว่างอย่างคุ้มค่า
10. ใช้ประสบการณ์และความรู้ที่มีให้เกิดประโยชน์ ด้วยการเขียนหนังสือหรือเป็นที่ปรึกษา
11. พยายามใช้โอกาสที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเท่าที่จะทำได้
12. เวลาเป็นสิ่งสำคัญ ควรวางแผนทางการเงินให้สอดคล้องกับเรื่องของเวลาเสมอ

7.2 ความสำคัญและความจำเป็นของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

Benedict Koh and Wai Mun Fong (2011: 2) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Planning) ว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นถ้าต้องการพัฒนามาตรฐานในการดำรงชีวิต พยายามเลี่ยงความเสี่ยงในการสร้างปัญหาทางการเงิน มีการลงทุนที่เหมาะสม และมีการสะสมความมั่งคั่งตลอดเวลา ซึ่งคนส่วนใหญ่ต้องการที่จะพัฒนามาตรฐานการดำรงชีวิตตลอดเวลา แต่กลับไม่ได้ใส่ใจกับเงินที่ใช้จ่ายไปอย่างฟุ่มเฟือย หรืออาจจะพบปัญหาทางการเงิน เช่น เกิดอุบัติเหตุต้องรักษาตัวที่โรงพยาบาล หรือ ถูกเชิญออกจากงานที่ทำอยู่ ทำให้

เกิดความเสียหายต่อชีวิตถ้าไม่มีการวางแผนทางการเงินเอาไว้ ดังนั้น ต้องลงทุนให้ถูกที่ ใช้จ่ายให้ถูกทาง จะช่วยลดปัญหาทางการเงินให้เราได้ และยังช่วยให้เรามีความมั่งคั่งมากขึ้นด้วยในระยะยาว

ธัญวงศ์ กิริตวานิชย์ (2560: 16 ธันวาคม 2560) ได้กล่าวถึงการวางแผนทางการเงินว่า อายุของคนเรามีแนวโน้มสูงขึ้น อายุเฉลี่ยคือ 74 ปี หากสมมติว่าหลักเกษียณไม่มีรายได้เลย เราจะอยู่อย่างไร 14 ปีนี้ ซึ่งค่าใช้จ่ายหลังเกษียณค่อนข้างสูง และมีแนวโน้มสูงขึ้นไปอีกไม่ว่าจะเป็นค่าครองชีพ ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวเดินทางพักผ่อน และอื่นๆ ในขณะที่ระบบการออมเงินเพื่อการเกษียณอายุของทั้งภาครัฐและเอกชนเองก็ไม่มีระบบรองรับที่เพียงพอ แม้จะมีกองทุนที่ช่วยเหลือส่วนนี้อยู่ก็ตาม การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ เพื่อที่จะได้ใช้ชีวิตในวัยเกษียณได้อย่างมีความสุข ไม่ประสบปัญหาทางการเงิน และไม่เป็นภาระแก่ลูกหลาน

อัจฉรา โยมสินธุ์ (2555: 7-8) การวางแผนทางการเงินมีบทบาทสำคัญที่ทำให้เกิดความมั่นคงทางการเงิน มั่นคงในการดำเนินชีวิต และการมีอิสรภาพทางการเงินในอนาคต ซึ่งจะทำให้ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ มีความมั่นคงตามไปด้วย โดยสรุปความสำคัญของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลได้ดังนี้

1. สร้างความมั่งคั่ง และมั่นคง ให้กับชีวิตของคนในครอบครัว: การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเป็นแนวทางในการวางแผนอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการจัดหาเงิน การออม การบริหารรายจ่าย และการนำเงินไปลงทุน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความมั่งคั่งและมั่นคงให้กับครอบครัว เช่น ถ้าบุคคลมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่ดี ก็จะมีการควบคุมการจ่าย ออมเงินได้มากขึ้น หารายได้ถูกทางเหมาะสมกับความสามารถ มีการลงทุนที่มีประสิทธิภาพสร้างผลตอบแทนได้สูงขึ้น รวมถึงมีการวางแผนในการป้องกันความเสี่ยง และผลประโยชน์ทางด้านภาษี นอกจากนี้ยังมีการเตรียมความพร้อมเพื่อวัยเกษียณ เพื่อไม่ให้เป็นการระแ่ลูกหลานและเตรียมแผนมรดกให้ลูกหลานต่อไป

2. ตอบสนองความต้องการและเป้าหมายเฉพาะของแต่ละบุคคล: การวางแผนที่ดีและมีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้บุคคลบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ เช่น วางแผนการเงินสำหรับการศึกษาต่อ วางแผนการเงินสำหรับซื้อบ้านหรือรถ วางแผนการเงินสำหรับแต่งงาน วางแผนการเงินสำหรับวัยเกษียณอายุ เป็นต้น

3. สร้างบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล: จะทำให้บุคคลที่ศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญ ที่จะสามารถช่วยเหลือผู้อื่นหรือบุคคลรอบๆ เช่น ช่วยเหลือพ่อแม่ ญาติพี่น้อง เพื่อน คนรู้จัก เป็นต้น

4. เป็นรากฐานเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ: เมื่อบุคคลสามารถวางแผนทางการเงินและปฏิบัติจนบรรลุเป้าหมายแล้ว ทำให้สุขภาพทางการเงินที่ดี มีความมั่งคั่งและมั่นคงในการดำเนินชีวิต ทำให้ไม่เป็นภาระต่อสังคม และถ้าทุกคนในสังคมมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ก็จะทำให้เศรษฐกิจและประเทศมีความเจริญและเติบโต เพราะทุกคนรู้จักหา รู้จักออม รู้จักใช้ รู้จักลงทุน และจะไม่เกิดปัญหาในสังคม ไม่เกิดภาระต่อสังคม ทำให้ประเทศชาติยั่งยืน

บริษัท พัฒนิก จัณญ์ ภาชีและฝึกอบรม จำกัด (2560) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลว่ามีอยู่ 7 ข้อ ดังนี้

1. มนุษย์เรามีอายุยืนยาวขึ้นทุกวัน: ดังนั้นการใช้จ่ายในช่วงวัยชราก็มีมากขึ้น เราจึงควรเตรียมตัวเพื่อเอาเงินไว้ใช้ในชีวิตรุ่นนี้ การจัดการและการวางแผนทางการเงินจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน ถ้าไม่อย่างกล่าวก่อนแก่ก็ควรลงมือทำเพราะสังคมไทยปัจจุบันมีความซับซ้อนมากขึ้น ไม่เหมือนในอดีตที่เป็นสังคมเกษตรกรรมหากินได้ง่าย หรือหากรับราชการก็จะมีสวัสดิการที่ดีแม้จะเกษียณไปแล้ว แต่ทุกวันนี้คนไปทำงานในบริษัทเอกชนมากขึ้น ซึ่งค่าแรงและสวัสดิการที่ได้อาจจะไม่เพียงพอ และเมื่อต้องใช้ชีวิตในบั้นปลาย หากไม่มีเงินทองก็จะกลายเป็นปัญหาได้

2. เพราะชีวิตเต็มไปด้วยความไม่แน่นอน: ดังนั้นการวางแผนทางการเงิน จะช่วยให้ความไม่แน่นอนไม่เป็นปัญหาที่หนักเกินไป หลายคนอาจพบปัญหากับเรื่องในชีวิต หรือความไม่แน่นอนในชีวิต เช่น ตกงาน เจ็บป่วยต้องเข้าโรงพยาบาลจนต้องใช้จ่ายเงิน ถ้าไม่มีการวางแผนและการจัดการที่ดี ก็จะต้องแบกรับภาระใหญ่ไว้ พอไม่มีทางออกก็จะเริ่มขาดสติและปัญญา เป็นเหตุของการสร้างหนี้ในที่สุด จึงควรที่จะเริ่มต้นการวางแผนทางการเงินให้เร็วที่สุด ผู้ที่รู้จักลงทุนแต่เนิ่นๆ ลงทุนจำนวนเล็กน้อย แต่สม่ำเสมอ จะสามารถรับมือกับวิกฤติทางการเงินได้ดีกว่าคนที่เริ่มต้นเมื่อสาย การมีวินัยทางการเงิน รู้จักเก็บออม ควบคุมค่าใช้จ่ายได้อย่างเหมาะสม วางแผนลงทุนให้เหมาะกับระดับความเสี่ยงของตนเอง จะรับมือกับภาวะฉุกเฉินทางการเงินหรือความเปลี่ยนแปลงได้ดีกว่า

3. เพราะค่านิยมของสังคมไทยเปลี่ยนไป: ค่านิยมของคนในสังคมไทยเปลี่ยนไป ลูกดูแลพ่อแม่น้อยลง เมื่อลูกเติบโตก็มักจะย้ายไปสร้างครอบครัวใหม่ ดังนั้นเมื่ออายุมากขึ้น ก็ต้อง

เตรียมใจให้ดูแลตัวเองก่อนเป็นหลัก จะคาดหวังให้ลูกมาดูแลแบบคนสมัยก่อนไม่ได้ จึงต้องมีการวางแผนทางการเงินให้ดี อย่าใช้ชีวิตไปวันๆ ใช้ชีวิตให้รอบคอบ คิดถึงอนาคตให้ดี เพราะแนวโน้มที่ต้องดูแลตัวเองมีสูง

4. ค่าครองชีพที่สูงขึ้น: โดยปกติสินค้าราคาสูงขึ้นเสมอ ไม่ว่าเงินเพื่อจะเป็นเท่าไร แต่ราคาสินค้าอาจจะแพงขึ้นอย่างที่ไม่ถึง หากมีความเสี่ยงเฉพาะกิจหรือสถานการณ์ร้ายๆ ที่ไม่คาดการณ์มาก่อน ก็เกิดอัตราเร่งให้ราคาสินค้าแพงเร็วขึ้น ทำให้ผู้ที่ไม่มีการวางแผนรับมือมีโอกาสเกิดปัญหาทางการเงินได้

5. ทำให้เกษียณอายุได้ไวขึ้น: บุคคลสามารถเกษียณอายุได้เร็วขึ้นหากมีการวางแผนทางการเงินที่ดี และเริ่มต้นเร็ว เพราะเมื่อวางแผนเร็ว มีเป้าหมาย รู้จักวิธีลงทุน ก็สามารถเดินไปสู่เป้าหมายได้เร็วกว่าผู้ที่ไม่ได้แผน แต่อย่างไรก็ต้องวางแผนให้เพียงพอต่อไลฟ์สไตล์ของตนเอง รวมถึงสุขภาพร่างกายที่ลดถอยลง ช่วงอายุที่มากขึ้น ที่ทำให้ต้องมีเงินเผื่อไว้ใช้จ่ายในตอนชราค่อนข้างสูง แต่ทุกอย่างจะไม่เป็นปัญหาหากเริ่มต้นวางแผนการเงินเร็ว

6. คนข้างหลังจะไม่ลำบาก: หากคุณมีครอบครัวใหญ่ มีภรรยาหรือสามี ลูก พ่อแม่ พี่น้อง หากเราไม่อยู่บนโลกแล้ว แต่ถ้ามีการวางแผนที่ดี คนที่อยู่ข้างหลังเราก็จะมีชีวิตที่ไม่ลำบาก เพราะแผนการเงินที่ดีจะช่วยปกป้องคนที่คุณรัก

7. เป็นเข็มทิศสู่เส้นทางแห่งความสำเร็จและอิสรภาพทางการเงิน: เมื่อรู้วิถีชีวิตเต็มไปด้วยความไม่แน่นอน ก็ควรใช้ชีวิตอย่างไม่ประมาท มีสติอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการวางแผนทางการเงินนั้นเป็นตัวอย่างของผู้ที่ใช้ชีวิตอย่างมีสติและปัญญา มีเหตุผล รู้ว่ากำลังทำอะไรอยู่ และพร้อมรับมือกับปัญหาที่ไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้น ทำให้ชีวิตมีเป้าหมาย และเดินตามเป้าหมายอย่างถูกทาง สุดท้ายก็จะกลายเป็นคนที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ซึ่งการวางแผนและการจัดการทางการเงินเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการพาคุณก้าวสู่เส้นทางแห่งความสำเร็จ

7.3 องค์ประกอบของแผนทางการเงิน

อัจฉรา โยมสินธุ์ (2555: 11-12) กล่าวว่าแผนการเงินส่วนบุคคล เป็นแผนการบริหารจัดการการเงินของบุคคลเพื่อให้สอดคล้องกับ รายได้ในแต่ละช่วงวัยและสถานการณ์ในชีวิต ซึ่งการวางแผนทางการเงินประกอบไปด้วยแผนต่างๆ ดังนี้

1. แผนการใช้จ่าย (Spending Plan) บุคคลควรมีการทำบันทึกรายรับรายจ่าย ตั้งแต่เริ่มต้นวัยทำงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมของตนเอง และมีแนวทางในการสร้างแผนการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม การวางแผนการใช้จ่ายแต่เนิ่นๆจะทำให้การวางแผนทางการเงินเป็นไปอย่างราบรื่น

2. แผนการออม (Saving Plan) บุคคลควรทำการศึกษาช่องทางในการออมให้รอบด้านที่มากกว่าแค่การฝากเงินกับธนาคาร ไม่ว่าจะเป็นพันธบัตร สลาก สหกรณ์ แล้วเลือกช่องทางที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งมีความเสี่ยงไม่เท่ากันตามแต่ละช่องทาง ที่สำคัญคือต้องออมอย่างพอเหมาะ สอดรับกับเงื่อนไข เป้าหมายทางการเงินของบุคคล และความเสี่ยงที่ยอมรับได้

3. แผนการลงทุน (Investment Plan) บุคคลจะต้องมีการกระจายความเสี่ยง เลือกลงทุนในระดับความเสี่ยงที่รับได้และผลตอบแทนที่คาดหวังตามประโยชน์ที่ว่า ผลตอบแทนที่สูง ก็จะมาพร้อมกับความเสี่ยงที่สูงขึ้นเสมอ ต้องศึกษาข้อดีข้อเสียของการลงทุนนั้นอย่างรอบด้าน ซึ่งกลยุทธ์การลงทุนอาจปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ และตัวแปรต่างๆในช่วงระยะเวลานั้นๆ

4. แผนการบริหารหนี้ (Debt Management Plan) บุคคลจำเป็นต้องทำแผนนี้เพื่อปลดหนี้สินที่ติดค้าง โดยเริ่มที่การรับรู้ว่ามีหนี้เท่าไร ประเภทใดบ้าง เมื่อตั้งใจจะสะสางหนี้ ก้อนเดิมก็ต้องไม่สร้างหนี้ก้อนใหม่เพิ่ม สำคัญคือต้องรู้จักควบคุมค่าใช้จ่าย รู้จักใช้ จ่ายเฉพาะที่จำเป็น ระมัดระวังการใช้จ่ายให้มากขึ้น และหาวิธีปลดหนี้อย่างค่อยเป็นค่อยไป รวมถึงจัดลำดับความสำคัญของภาระหนี้สินที่เร่งให้ชำระก่อน ถ้าหากจำเป็นต้องกู้เงินจะต้องวางแผนการจัดการหนี้และเปรียบเทียบข้อมูลให้รอบด้านก่อนตัดสินใจกู้

5. แผนบริหารความเสี่ยง (Risk Management Plan) ไม่มีใครสามารถป้องกันความเสี่ยงทุกอย่างที่จะต้องเผชิญในชีวิตได้ แต่ความเสี่ยงทางการเงินนั้นสามารถป้องกันได้ ซึ่งสาเหตุสำคัญมักเกิดจากการเกิดอุบัติเหตุ ความเจ็บป่วย และความตาย ความเสี่ยงเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นจะสร้างความสูญเสียทางการเงินเป็นอย่างมากต่อครอบครัว ดังนั้นบุคคลจึงควรวางแผนบริหารความเสี่ยงด้วยการทำแผนการประกันภัย (Insurance Plan) คือการทำประกันชีวิต (Life Insurance) และ ประกันวินาศภัย (Non-Life Insurance) เพื่อไม่เป็นการสร้างภาระให้กับครอบครัว หรือคนที่อยู่ข้างหลัง

6. แผนเกษียณ (Retirement Plan) ด้วยความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้อายุขัยเฉลี่ยของมนุษย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคต ทำให้บุคคลต้องวางแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณ เพื่อรับมือกับช่วงชีวิตที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะต้องใช้เงินมากขึ้น ในขณะที่รายได้ประจำที่เคยได้รับนั้นไม่มี สุขภาพร่างกายเริ่มถดถอย ทำให้ต้องมีเงินจำนวนมากไว้ใช้จ่ายในเรื่องการดูแลสุขภาพตนเองในยามแก่ชราหรือยามที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ นอกจากนี้ยังต้องทราบระยะเวลาที่กำหนดที่จะเกษียณ เพื่อกำหนดและเตรียมเงินออมให้ได้อย่างเหมาะสม รวมถึงมีแผนการจัดการมรดก (Estate Plan) เพื่อให้ความมั่งคั่งที่สะสมไว้ถูกจัดสรรเป็นไปตามที่เราต้องการ

7. แผนภาษีอากร (Tax Plan) คนส่วนใหญ่เสียภาษีมากเกินไป เนื่องจากไม่ได้ทำการศึกษามาล่วงหน้าทั้งที่มีหลากหลายช่องทางที่จะช่วยในการประหยัดภาษีได้ ไม่ว่าจะเป็นประกัน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ และกองทุนหุ้นระยะยาว เป็นต้น ซึ่งหากทำการวางแผนไว้จะสามารถลดหย่อนภาษีได้มากในแต่ละปี

จากแนวคิดการวางแผนทางการเงินที่กล่าวมาข้างต้น สรุปแล้วการวางแผนทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เป็นสิ่งที่จะช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ในอนาคตดีขึ้น ทำให้ไม่ลำบากเพราะการหารายได้ในช่วงเกษียณนั้นทำได้ยาก ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนทางการเงินแต่เนิ่นๆ โดยสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของ อัจฉรา โยมสินธุ์ ที่แบ่งการวางแผนออกเป็น 7 ส่วนด้วยกัน คือ แผนการใช้จ่าย แผนการออม แผนการลงทุน แผนการบริหารความเสี่ยง แผนเกษียณ แผนภาษีอากร เพื่อนำไปใช้ในการประเมินการวางแผนทางการเงินของมุสลิมในกรุงเทพมหานคร แต่ได้นำส่วนที่เป็นแผนภาษีอากรออกเนื่องจากเป็นคำถามที่จะไปซ้ำกับส่วนอื่นของแบบสอบถามที่ได้มีการถามเกี่ยวกับการลงทุนหรือไม่ลงทุน และความสนใจในการลงทุน กองทุนรวม LTF RMF

8. แนวคิดเกี่ยวกับหลักการลงทุน

8.1 ความหมายของการลงทุน

รัชนิกร วงศ์จันทร์ (2555: 364: อ้างอิงจาก Reilly & Brown, 2003) ได้ให้ความหมายของการลงทุน (Investment) ว่า เป็นการนำเงินในปัจจุบันไปสร้างกระแสเงินสดในอนาคต เพื่อชดเชยให้กับผู้ลงทุนในเรื่อง 1. ระยะเวลาที่ใช้ในการลงทุน 2. อัตราเงินเฟ้อที่คาดหวัง 3. ความไม่แน่นอนของกระแสเงินสดที่จะเกิดในอนาคต

เฉลิมขวัญ คุรุบุญยงค์ (2557: 18-24) ได้ให้ความหมายการลงทุน (Investment) ว่า หมายถึง การซื้อหลักทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ของบุคคลหรือสถาบัน ที่ให้ผลตอบแทนเป็นสัดส่วนกับความเสี่ยงตลอดระยะเวลานานถึง 10 ปี หรือน้อยกว่าแต่ไม่น้อยไปกว่า 3 ปี โดยการลงทุนแบ่งได้ 3 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1. การลงทุนเพื่อการบริโภค (Consumer Investment) เป็นการลงทุนหรือการซื้อสินค้าประเภทคงทนถาวร เช่น รถยนต์ เครื่องดูดฝุ่น เครื่องซักผ้า ตู้เย็น โทรทัศน์ เป็นต้น การลงทุนในลักษณะนี้ไม่ได้หวังกำไรในรูปแบบของตัวเงิน แต่หวังความพอใจจากการใช้สินทรัพย์เหล่านี้มากกว่า การซื้อบ้านเพื่อที่อยู่อาศัยถือว่าการลงทุนอย่างหนึ่ง เป็นการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์

เงินที่จ่ายเป็นเงินที่ได้จากการออม มูลค่าของบ้านอาจเพิ่มขึ้นตามความต้องการที่อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้น ถ้าขายก็จะได้อำไรซึ่งถือว่าเป็นเพียงผลพลอยได้

2. การลงทุนในธุรกิจ (Business Investment) หมายถึงการซื้อสินทรัพย์เพื่อประกอบธุรกิจหารายได้ โดยหวังว่ารายได้จะเพียงพอที่จะชดเชยกับความเสี่ยงในการลงทุน ซึ่งเป้าหมายในการลงทุนคือกำไร ที่จะดึงดูดใจนักลงทุนให้นำเงินมาลงทุน เป็นการนำเงินออมที่เก็บสะสมไว้หรือเงินกู้ยืมจากธนาคารมาลงทุนเพื่อจัดสร้างหรือจัดหาสินค้าประเภททุน ซึ่งประกอบด้วย เครื่องจักร อุปกรณ์ และสินทรัพย์ประเภทอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่ ที่ดิน โรงงาน อาคาร สิ่งปลูกสร้าง ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค เป็นธุรกิจที่มุ่งหวังกำไรจากการลงทุน

3. การลงทุนในหลักทรัพย์ (Securities Investment) เป็นการซื้อสินทรัพย์ในรูปหลักทรัพย์ เช่น พันธบัตร หุ้นกู้ หรือหุ้นทุน การลงทุนในลักษณะนี้เป็นการลงทุนทางอ้อมซึ่งแตกต่างจากการลงทุนในธุรกิจ เพราะไม่ต้องเป็นผู้ประกอบธุรกิจเอง จากความเสี่ยงหรือผู้ออมเองยังไม่มีเงินมากพอ ผู้ลงทุนอาจนำเงินที่ออมไปซื้อหลักทรัพย์ที่พอใจจะลงทุนโดยรับผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยหรือเงินปันผล ตามแต่ประเภทหลักทรัพย์ และยังได้ผลตอบแทนรูปแบบกำไรจากส่วนต่างจากการขายหลักทรัพย์ (Capital Gain) หรืออาจจะขาดทุนจากการขายหลักทรัพย์ (Capital Loss) ก็ได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าการลงทุนแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ การลงทุนในสินทรัพย์เพื่อนำมาใช้งานในชีวิตประจำวัน การลงทุนในธุรกิจ และการลงทุนในหลักทรัพย์ โดยจะลงทุนด้วยเงินที่หาได้จากการเก็บออมหรือเงินที่ได้กลับมาจากการลงทุนในรูปของดอกเบี้ยหรือเงินปันผล และคาดหวังจะได้กำไรที่เป็นความพึงพอใจในการใช้งาน หรือ กำไรที่เป็นรูปตัวเงิน จากการลงทุนเหล่านี้

8.2 จุดมุ่งหมายของการลงทุน

เฉลิมขวัญ ครุบุญยงค์ (2557: 21-22) จุดมุ่งหมายของการลงทุนของผู้คนแต่ละคนแตกต่างกันออกไป บางคนหวังเป็นรายได้ บางคนหวังเป็นกำไรจากการขายหลักทรัพย์ บางคนอาจอยากได้ทั้งสอง ผู้ลงทุนต่างก็มีวัตถุประสงค์ในการลงทุนต่างกันตามความต้องการและภาวะแวดล้อมของผู้ลงทุนเอง ซึ่งจะแบ่งจุดมุ่งหมายออกในลักษณะต่างๆ ดังนี้

8.2.1 ความปลอดภัยของเงินทุน

ความปลอดภัยของเงินทุน นอกจากหมายถึงการรักษาเงินลงทุนเริ่มต้นไว้ ยังหมายถึงการป้องกันความเสี่ยงจากภาวะเงินเฟ้อที่ทำให้อำนาจซื้อลดลง จึงลงทุนในหลักทรัพย์ที่มี

การกำหนดเงินต้นจำนวนที่แน่นอน ได้แก่ พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ และหุ้นบุริมสิทธิ มีกำหนดเวลาไถ่ถอนของบริษัทที่มั่นคงอยู่ในความหมายนี้ นอกจากนี้ การลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทที่มีการขยายตัวและฐานะมั่นคงก็อยู่ในความหมายนี้เช่นกัน

8.2.2 เสถียรภาพของรายได้

ผู้ลงทุนมักลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้รายได้สม่ำเสมอ เนื่องจากรายได้สม่ำเสมอ เช่น ดอกเบี้ยหรือเงินปันผลหุ้นบุริมสิทธิ ทำให้สามารถวางแผนการเงินได้สะดวกว่าจะนำไปลงทุนหรือนำไปใช้เพื่อการบริโภค และดอกเบี้ยหรือเงินปันผลที่ได้รับเป็นประจำย่อมดีกว่าดอกเบี้ยหรือเงินปันผลที่สัญญาว่าจะให้ในอนาคตด้วย

8.2.3 ความเพิ่มพูนของเงินทุน

ความเพิ่มพูนของเงินทุนจะเกิดขึ้นได้จากการลงทุนในหุ้น แต่ไม่ใช่เพียงแค่ลงทุนในหุ้นของบริษัทที่กำลังขยายตัวเท่านั้น การนำรายได้ที่ได้รับไปลงทุนใหม่จะทำให้เกิดความเพิ่มพูนของเงินทุนได้เช่นเดียวกัน ผู้ลงทุนส่วนใหญ่เพิ่มมูลค่าเงินลงทุนด้วยการนำดอกเบี้ยหรือเงินปันผลที่ได้รับไปลงทุนใหม่ ความมั่งคั่งและความเพิ่มพูนจะเป็นการปรับฐานะทางการเงินของผู้ลงทุนในระยะยาวให้ดีขึ้น

8.2.4 ความคล่องตัวในการซื้อขาย

หลักทรัพย์ที่สามารถซื้อขายได้ง่ายและรวดเร็ว ขึ้นอยู่กับราคา ขนาดของตลาดหลักทรัพย์ที่หุ้นนั้นจดทะเบียน ขนาดของบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ จำนวนผู้ถือหุ้น และความสนใจของคนทั่วไปที่มีต่อหุ้นตัวนี้ หุ้นที่ราคาสูงมักจะขายได้ยากกว่าหุ้นที่มีราคาต่ำ เพราะต้องใช้ต้นทุนเริ่มต้นสูงกว่า

8.2.5 ความสามารถในการเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ทันที

เมื่อหลักทรัพย์ที่ลงทุนมีสภาพคล่องสูง ความสามารถในการหาทำไร้อย่างลดลง ผู้ลงทุนต้องการลงทุนกับหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง หรือหลักทรัพย์ที่ใกล้เคียงเงินสด เพราะเมื่อโอกาสมาถึงจะได้มีเงินพร้อมที่จะลงทุนได้ทันที หรืออาจจะใช้เงินปันผลหรือดอกเบี้ยที่ได้รับมาเพื่อซื้อหุ้นดังกล่าว

8.2.6 การกระจายเงินลงทุน

การกระจายเงินลงทุนมีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายความเสี่ยง สามารถทำได้ 4 วิธีคือ

1. ลงทุนผสมระหว่างหลักทรัพย์ที่มีหลักประกันเงินลงทุนและมีรายได้จากการลงทุนแน่นอน กับหลักทรัพย์ที่มีรายได้และราคาเปลี่ยนแปลงขึ้นลงตามภาวะธุรกิจ
2. ลงทุนในหลักทรัพย์หลายๆอย่างผสมกันไป

3. ลงทุนในหลักทรัพย์ของธุรกิจที่มีความแตกต่างทางภูมิศาสตร์เพื่อลดความเสี่ยงในเรื่องของน้ำท่วมหรือภัยธรรมชาติ เป็นต้น

4. ลงทุนในหลักทรัพย์ของธุรกิจที่มีลักษณะการผลิตที่แตกต่างกัน

8.2.7 ความพอใจในด้านภาษี

ภาษีเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้ทำการบริหารเงินลงทุนต้องให้ความสนใจ คือทำอย่างไรให้รักษารายได้และกำไรจากการขายหลักทรัพย์ให้ได้มากที่สุด การจ่ายภาษีในอัตราก้าวหน้าที่ยากแก่การรักษาเงินจำนวนนั้นไว้ได้ ผู้ลงทุนอาจเลี่ยงการเสียภาษีดังกล่าวโดยลงทุนใน พันธบัตรที่ได้รับการยกเว้นภาษี หรือซื้อหลักทรัพย์ที่ไม่มีการจ่ายเงินปันผล แต่ได้กำไรในรูปการขายหลักทรัพย์ในอนาคตแทน

จากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของผู้ลงทุนแต่ละคนนั้นมีไม่เหมือนกัน แตกต่างกันตามเป้าหมายที่ต่างกัน แต่ไม่ว่าจะมีจุดมุ่งหมายการลงทุนอย่างไรก็ตาม ก็จะต้องมีการวางแผนและจัดการให้ดีเพื่อให้ได้เงินลงทุนที่เพิ่มขึ้น ป้องกันความเสี่ยงได้ดียิ่งขึ้น

8.3 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายของการลงทุน

จุดมุ่งหมายของผู้ลงทุนนั้นมีปัจจัย ดังนี้ (เฉลิมขวัญ คุรุบุญยงค์, 2557: 23-24)

8.3.1 อายุของผู้ลงทุน

ผู้ที่มีอายุระหว่าง 25 – 40 ปี มักจะมีความกล้าเสี่ยงและสนใจในหลักทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนสูง แต่ผู้ที่มีอายุระหว่าง 40 – 50 ปี อาจสนใจในหลักทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ประจำ อาจเพราะภาวะทางครอบครัวที่ช่วยลดความเสี่ยงในการลงทุน ส่วนผู้ที่มีอายุมากกว่า 60 ปี ยิ่งพอในในหลักทรัพย์ที่ให้รายได้หรือผลตอบแทนที่แน่นอน

8.3.2 ความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัว

ผู้ลงทุนที่มีครอบครัวแล้วต้องรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของครอบครัวและการให้การศึกษาแก่บุตร ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่มั่นคงและให้รายได้ที่แน่นอน ส่วนผู้ที่โสดไม่มีภาระครอบครัว สามารถลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงได้

8.3.3 สุขภาพของผู้ลงทุน

ปัญหาเรื่องสุขภาพมีผลต่อการกำหนดนโยบายการลงทุนของผู้ลงทุน เพราะผู้ที่มีสุขภาพไม่สมบูรณ์ย่อมต้องการรายได้ที่มั่นคงและเกิดขึ้นในปัจจุบัน มากกว่ารายได้ที่หวังให้เกิดขึ้นในอนาคต

8.3.4 นิัยส่วนตัวของผู้ลงทุน

ผู้ลงทุนที่มีนิสัยตระหนี่ อาจไม่จำเป็นต้องใช้รายได้ที่รับจากการลงทุน แต่อาจนำเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์ของธุรกิจที่จะมีการขยายตัวอนาคต ในทางตรงกันข้าม ผู้ลงทุนที่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ย่อมต้องการรายได้ที่แน่นอนมากกว่า เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายของตน

8.3.5 ความสนใจในการลงทุน

ผู้ลงทุนบางคนต้องการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยง ความเสี่ยงมีหลายแบบ ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงในธุรกิจ ความเสี่ยงในตลาด ความเสี่ยงในอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงในอำนาจซื้อ เป็นต้น ผู้ลงทุนลักษณะนี้ได้ตัดสินใจและเตรียมพร้อมที่จะเผชิญความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตตามความสนใจ

8.3.6 ความจำเป็นของผู้ลงทุน

ความจำเป็นของผู้ลงทุนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน บางคนจำเป็นในเรื่องการเงิน บางคนจำเป็นในแง่ของความรู้สึกและจิตใจ แต่สำคัญที่สุดคือการเก็บเงินไว้ใช้จ่ายยามชรา เพื่อการศึกษา หรือเพื่อปรับฐานะของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

8.4 การวางแผนการลงทุน

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน (TSI) (2556) ได้กล่าวว่า การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) เป็นเรื่องของการบริหารทรัพย์สินสมบัติหรือความมั่งคั่ง ซึ่งเป็นเรื่องของวิธีการใช้ทรัพย์สินสมบัติและการบริหารทรัพยากรทางการเงินในความครอบครองแต่ละคน การวางแผนทางการเงินมีบทบาทสำคัญมากขึ้นเมื่อความมั่งคั่งที่เพิ่มขึ้น ความกังวลเกี่ยวกับการเกษียณ และผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่มีอยู่มากมายทำให้เกิดความสับสนสำหรับผู้ลงทุนว่าผลิตภัณฑ์ใดที่เหมาะสมแก่พวกเขา ดังนั้นเมื่อวัยเกษียณใกล้เข้ามา การบริหารความมั่งคั่ง (Wealth Management) จึงเป็นวิธีการที่นิยมในการอธิบายขั้นตอนในการวางแผนการลงทุนโดยสรุปคร่าวๆ ดังนี้

1. การกำหนดนโยบายการลงทุน คือการระบุเป้าหมายและข้อจำกัดในการลงทุนของบุคคล
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ คือเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของบุคคล
3. การปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ คือผู้ลงทุน ต้องตัดสินใจว่าจะนำเงินไปกระจายในหลักทรัพย์อะไร

4. การติดตามความต้องการของผู้ลงทุน คือ สถานการณ์โดยรวม เช่น ภาวะเศรษฐกิจ และความต้องการของผู้ลงทุน ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

โดยขั้นตอนทั้ง 4 เป็นเพียงการวางแผนทางการเงิน เป็นองค์ประกอบหนึ่งของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

8.5 ทางเลือกในการลงทุน

เฉลิมขวัญ คุรุบุญวงศ์ (2557: 25) และ รัชนิกร วงศ์จันทร์ (2555: 365-382) ได้แบ่งทางเลือกในการลงทุนใหญ่ๆ ออกเป็น 2 ทาง คือ การลงทุนทางตรง (Direct Investment) กับ การลงทุนทางอ้อม (Indirect Investment)

8.5.1 การลงทุนทางตรง (Direct Investment)

ในชีวิตประจำวันของบุคคลแต่ละคนจะเกี่ยวข้องกับธุรกิจแทบทั้งสิ้น ตั้งแต่ตื่นนอน แปรงฟัน อาบน้ำ รับประทานอาหาร กิจกรรมดังกล่าวล้วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจทั้งหมด เพราะสินค้าและบริการนั้นจะต้องมีที่มาที่มาจากธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งเสมอ ซึ่งการลงทุนทางตรง ก็คือการทำธุรกิจต่างๆ ด้วยตนเอง ตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์บางชนิดด้วยตนเองตามความถนัดของตน ข้อมูลและแนวทางจากผู้อื่นเป็นเพียงแนวทางประกอบการตัดสินใจ แต่สุดท้ายผู้เลือกลงทุนคือตัวผู้ลงทุนเอง ขึ้นกับโอกาสในการลงทุน ซึ่งทางเลือกของการลงทุน แบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะดังนี้

8.5.1.1 Fixed Principal Investment คือ การลงทุนในสินทรัพย์ที่รู้มูลค่าของเงินลงทุนที่จะได้รับคืน ณ วันสิ้นสุดสัญญา และผลประโยชน์ที่จะได้รับระหว่างช่วงเวลาการลงทุนในสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นค่าตอบแทน ได้แก่ ตัวเงินคลัง ตราสารพาณิชย์ (Commercial Paper) พันธบัตรรัฐบาล และพันธบัตรธุรกิจหรือหุ้นกู้ เป็นต้น

8.5.1.2 Variable Principal Securities คือ การลงทุนในสินทรัพย์ที่ไม่ทราบมูลค่าที่จะได้รับคืนในอนาคต เนื่องจากหลักทรัพย์เหล่านี้ไม่มีอายุครบกำหนดแน่นอนที่แน่นอน ได้แก่ หุ้นสามัญ หุ้นสะสม หุ้นที่แปลงสภาพได้ และวอร์เรนต์ เป็นต้น

8.5.1.3 Non-Security Investment เป็นการลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ นอกจากที่กล่าวไว้ข้างต้น เช่น การลงทุนที่ดินและอาคาร การรับจ้าง การซื้อสินค้าต่างๆ การลงทุนในธุรกิจเปิดใหม่ หรือธุรกิจที่กำลังขยายตัวแต่ไม่ได้ออกหลักทรัพย์ขายให้แก่คนทั่วไป

8.5.2 การลงทุนทางอ้อม (Indirect Investment)

คือการลงทุนที่มีสถาบัน กระทำแทนเจ้าของเงินทุน และตัดสินใจแทนเจ้าของเงินด้วย ไม่เหมือนกับการลงทุนทางตรงที่ผู้ลงทุนศึกษาเอง ตัดสินใจเลือกลงทุนเอง ซึ่งการลงทุนทางอ้อมเจ้าของเงินควรศึกษาถึงจุดมุ่งหมายในการลงทุนของสถาบันเหล่านี้ ซึ่งการลงทุนใน

ลักษณะนี้ได้แก่ กองทุนบำนาญ (Pension Fund) ซึ่งกองทุนบำนาญจะนำเงินไปลงทุนในพันธบัตร ธุรกิจ พันธบัตรรัฐบาล และการรับจ้าง กองทุนที่บริหารโดยกองทุนรวม เช่น กองทุนของสถาบันการเงินต่างๆ เป็นต้น ผู้ลงทุนอาจจะทำประกันชีวิตไว้กับประกันภัย ค่าเบี้ยประกันที่จ่ายก็จะถูกนำไปลงทุนอีกต่อหนึ่งในรูปของพันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรธุรกิจ หุ้นกู้ การรับจ้าง และลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ นอกจากนี้ผู้ลงทุนอาจลงทุนในบริษัทลงทุน (Investment Company) เป็นต้น

สรุปจากที่กล่าวมาข้างต้น ทางเลือกการลงทุนแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ การลงทุนทางตรงและการลงทุนทางอ้อม ความแตกต่างของทั้ง 2 คือ การลงทุนทางตรงเป็นการลงทุนด้วยเจ้าของเงินทุนเอง ตัดสินใจลงทุนเอง รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้อื่นได้ แต่สุดท้ายการตัดสินใจอยู่ที่เจ้าของเงินทุนเอง เช่น การสั่งซื้อหุ้น การซื้อที่ดิน เป็นต้น ซึ่งควรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในระดับหนึ่งก่อนที่จะลงทุน ส่วนการลงทุนทางอ้อมคือการลงทุนโดยให้ผู้อื่นกระทำแทนให้ เช่น ให้สถาบันการเงินลงทุนให้ เป็นรูปแบบกองทุนต่างๆ ซึ่งเจ้าของเงินไม่จำเป็นต้องมีเวลาดูแล และไม่ต้องมีความรู้มากนักในสินทรัพย์ที่สถาบันจะนำเงินไปลงทุน แต่จะต้องทราบนโยบายและจุดมุ่งหมายของสถาบันการเงินนั้นๆ หรือนโยบายการลงทุนของกองทุนนั้นๆ

8.6 การลงทุนในตราสารทุน

8.6.1 ลักษณะของตราสารทุน (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน (TSI), 2556: 437-445)

เป็นตราสารที่แสดงความเป็นเจ้าของกิจการหรือเป็นตราสารที่มีสิทธิในการแปลงเป็นหรือซื้อหุ้นสามัญแฝงอยู่ด้วย อาจจำแนกได้เป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มแรกคือกลุ่มตราสารแสดงสิทธิในฐานะเจ้าของโดยตรง ได้แก่ หุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ และ กลุ่มที่สองคือกลุ่มที่เป็นตราสารแสดงสิทธิอนุพันธ์ที่เชื่อมโยงกับหุ้นสามัญ (Equity – Linked Securities) ได้แก่ สิทธิผู้ถือหุ้นเดิมในการซื้อหุ้นเพิ่มทุน วอแรนต์ และหุ้นกู้แปลงสภาพ ซึ่งเป็นตราสารที่มีสิทธิในการแปลงเป็นหรือซื้อหุ้นสามัญแฝงอยู่

8.6.1.1 หุ้นสามัญ (Common Stock)

เป็นหลักทรัพย์ที่แสดงความเป็นเจ้าของกิจการตามสัดส่วนการถือครองของจำนวนหุ้นหรืออัตราส่วนของการถือหุ้น ซึ่งแสดงจำนวนหุ้นที่ถือหรือมีอยู่ เปรียบเทียบกับจำนวนหุ้นที่ออกและเสนอขายทั้งหมด การเป็นเจ้าของกิจการด้วยการถือหุ้นสามัญ ผู้ถือหุ้นจะมีสิทธิตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนด คือ

1. มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการเลือกตั้งผู้บริหาร ตัดสินใจเรื่องเงินปันผล เป็นต้น

2. มีสิทธิได้รับส่วนแบ่งกำไรในรูปแบบเงินปันผล
3. มีสิทธิได้รับส่วนแบ่งจากสินทรัพย์เมื่อมีการนำจ่าย
4. มีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารความคืบหน้าและผลการดำเนินงานของบริษัท

ผู้ถือหุ้นสามัญแม้จะมีสิทธิได้รับเงินปันผล แต่ก็ต้องได้รับสิทธิเป็นคนสุดท้าย คือหลังจากที่เจ้าหนี้และผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิได้รับผลตอบแทนในรูปแบบดอกเบี้ยและเงินปันผลตามลำดับแล้ว และเมื่อกิจการล้มละลาย ผู้ถือหุ้นสามัญจะมีสิทธิได้รับส่วนแบ่งที่เหลือเฉพาะเมื่อบริษัทนำจ่ายภาระผูกพันที่มีต่อผู้เรียกร้องอื่นๆ เช่น เจ้าหนี้ทั้งหมดแล้ว

8.6.1.2 หุ้นบุริมสิทธิ (Preferred Stock)

เป็นหลักทรัพย์ที่ผู้ถือมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการ เช่นเดียวกับหุ้นสามัญ แต่จะได้รับเงินปันผลก่อนผู้ถือหุ้นสามัญ ในอัตราที่กำหนดแน่นอน โดยปกติจะเงินปันผลของหุ้นบุริมสิทธิจะระบุเป็นจำนวนคงที่และคิดจากร้อยละของมูลค่าที่ตราไว้ หรือระบุจำนวนเงินต่อหุ้นโดยตรง โดยมีสิทธิของผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิมีดังนี้

1. มีความเป็นเจ้าของกิจการเช่นเดียวกับผู้ถือหุ้นสามัญตามสัดส่วนการถือครอง
2. ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิมีสิทธิได้รับเงินปันผลก่อนผู้ถือหุ้นสามัญเสมอ
3. ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิมีสิทธิในสินทรัพย์ของกิจการหลังเจ้าหนี้ แต่ได้รับก่อนผู้ถือหุ้นสามัญ
4. ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะไม่ได้สิทธิในการลงคะแนนเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิมีสิทธิได้รับเงินปันผลคงที่ลักษณะเหมือนกับตราสารหนี้ที่ให้ดอกเบี้ยคงที่ แต่ไม่มีสิทธิในการตัดสินใจในการบริหารกิจการเช่นเดียวกับเจ้าหนี้

8.6.1.3 หน่วยลงทุน (Unit Trust)

เป็นหลักทรัพย์ที่ออกและเสนอขายโดยบริษัทจัดการลงทุนเพื่อระดมเงินเจ้ากองทุนรวมที่จัดตั้งขึ้น โดยบริษัทจัดการลงทุนจะจัดสรรเงินในกองทุนนั้นไปลงทุนตามสัดส่วนและเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ในหนังสือชี้ชวนเช่น ลงทุนซื้อหุ้นสามัญที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ลงทุนในตราสารการเงินต่างๆ หรือฝากไว้กับสถาบันการเงิน เป็นต้น ผู้ถือหน่วยลงทุนถือว่ามีส่วนร่วมเป็นเจ้าของหน่วยลงทุนตามเงินที่ลงทุนในกองทุนนั้นๆ และมีสิทธิได้รับเงินปันผลตอบแทนจากผลกำไรที่เกิดขึ้น

8.6.1.4 ใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrant)

เป็นตราสารที่ผู้ถือครองจะได้รับสิทธิจองซื้อหลักทรัพย์ ซึ่งอาจจะเป็น หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้ หรือตราสารอนุพันธ์ในราคาที่กำหนดเมื่อถึงเวลาที่ระบุไว้ ซึ่งอายุของใบสำคัญแสดงสิทธินั้นมีอายุระหว่าง 5-10 ปี โดยสัญลักษณ์ที่มีการระบุไว้บนกระดานซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อแสดงว่าหลักทรัพย์นั้นเป็นใบสำคัญแสดงสิทธิ คือ -W หลักชื่อหลักทรัพย์และอาจมีการระบุลำดับที่ออกของใบสำคัญแสดงสิทธิโดยบริษัทนั้นๆ เช่น MS-W2 หมายถึง ใบสำคัญแสดงสิทธิของหลักทรัพย์ MS ที่ออกเป็นลำดับที่ 2 โดยมีใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นแรกที่ใช้สัญลักษณ์ MS-W1

แต่สำหรับในประเทศไทยใบสำคัญแสดงสิทธิจะให้สิทธิซื้ออ้างอิงกับหุ้นสามัญเท่านั้น โดยบริษัทที่จะออกใบสำคัญแสดงสิทธิจะต้องเป็นบริษัทของหุ้นนั้นๆ เช่น Warrant ปตท. ก็จะต้องออกโดยบริษัท ปตท. เท่านั้น และการใช้สิทธิของผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิจะทำให้บริษัทต้องจดทะเบียนหุ้นเพิ่มทุน ส่งผลให้จำนวนหุ้นสามัญในตลาดเพิ่มขึ้น

ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิจะมีสิทธิในการซื้อหุ้นสามัญที่ออกใหม่ของบริษัท โดยจะต้องจองซื้อตามระยะเวลาที่มีอยู่และราคาที่กำหนดไว้ แต่สามารถเลือกที่จะไม่ใช่สิทธิก็ได้

8.6.1.5 ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (Covered Warrant หรือ DW)

เป็นตราสารอนุพันธ์ประเภทหนึ่งที่ให้สิทธิแก่ผู้ซื้อหรือผู้ถือ ในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ที่อ้างอิง (Underlying Securities) ตามราคาใช้สิทธิจำนวนและภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งอาจจะเป็นหลักทรัพย์ (Stock) หรือ ดัชนีหลักทรัพย์ (Index) โดยประโยชน์หลักคือการใช้บริหารความเสี่ยง

โดยใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ มีลักษณะคล้ายกับวอแรนต์แต่เป็นการให้สิทธิซื้อหลักทรัพย์ของบริษัทอื่น คือ ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ในหลักทรัพย์สามารถออกโดยบริษัทใดบริษัทหนึ่งได้ โดยมีหลักทรัพย์ของบริษัทอื่น ที่ไม่ใช่หลักทรัพย์ของบริษัทผู้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ เป็นหลักทรัพย์อ้างอิง ต่างกับวอแรนต์ที่ต้องเป็นบริษัทเดียวกับบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์อ้างอิง

8.7 การลงทุนในตราสารหนี้

8.7.1 ลักษณะของตราสารหนี้ (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน (TSI), 2556: 481-491)

คือ ตราสารทางการเงินที่ผู้ออกซึ่งเรียกว่าผู้กู้หรือลูกหนี้มีข้อผูกพันทางกฎหมายจะจ่ายผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ยเป็นงวดๆ และเงินต้นหรือผลประโยชน์อื่นๆ ตามที่กำหนดให้แก่ผู้ซื้อที่เรียกว่า ผู้ให้กู้ หรือเรียกอีกอย่างว่า เจ้าหนี้ เมื่อครบกำหนด ซึ่งมีทั้งแบบระยะสั้น (ไม่

เกินหนึ่งปี) ระยะปานกลาง (หนึ่งถึงสิบปี) และระยะยาว (เกินสิบปีขึ้นไป) ในกรณีของตราสารหนี้ในตลาดทุนนั้นมักจะหมายถึง ตราสารหนี้ที่มีอายุยาวกว่าหนึ่งปีขึ้นไป

8.7.2 ประเภทของตราสารหนี้

แบ่งได้หลายประเภทตามลักษณะต่างๆ ดังต่อไปนี้

8.7.2.1 แบ่งตามผู้ออกตราสารหนี้

8.7.2.1.1 ตราสารหนี้ภาครัฐ

เป็นตราสารหนี้ที่รัฐบาลโดยกระทรวงการคลัง หรือ หน่วยงานภาครัฐออกขายเพื่อระดมทุนจากประชาชน ในปัจจุบันตราสารหนี้ภาครัฐสามารถแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

8.7.2.1.1.1 พันธบัตรรัฐบาล (Treasury Bond) เป็นตราสารหนี้ที่ออกโดยกระทรวงการคลัง พันธบัตรรัฐบาลมีอายุตั้งแต่ 2 – 10 ปี เป็นตราสารที่ปลอดภัยจากการผิดนัดการจ่ายดอกเบี้ยและเงินต้น จึงเป็นแหล่ง ออมเงินที่สำคัญของผู้ลงทุน

8.7.2.1.1.2 ตั๋วเงินคลัง (Treasury Bill) เป็นตราสารหนี้ระยะสั้นอายุไม่เกิน 1 ปี ที่รัฐบาลเป็นผู้ออกจำหน่าย เพื่อกู้ยืมเงินระยะสั้นจากประชาชนประเภทไม่มีดอกเบี้ย วัตถุประสงค์หลักในการออกตั๋วเงินคลังในปัจจุบัน เพื่อใช้ชดเชยภาวะการขาดดุลของรัฐบาล เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารนโยบายการคลัง และเพื่อเป็นการสร้างอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงระยะสั้นให้แก่ตลาดการเงินของประเทศ โดยตั๋วเงินคลังจะมีอายุแตกต่างกันตั้งแต่ 7 วัน 14 วัน 21 วัน ไปจนถึง 180 วัน

8.7.2.1.1.3 พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ (State Enterprise Bond) เป็นตราสารหนี้ที่ออกโดยรัฐวิสาหกิจ เช่น การประปานครหลวง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย วิสาหกิจการบิน เป็นต้น โดยสามารถแบ่งเป็นพันธบัตรที่มีการค้ำประกันโดยกระทรวงการคลัง และพันธบัตรที่ไม่มีกระทรวงการคลังค้ำประกัน

8.7.2.1.1.4 พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยและพันธบัตรกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงิน (FIDF) มีวัตถุประสงค์เพื่อทำหน้าที่ฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินของประเทศไทยให้เข้มแข็งและแข็งแกร่ง โดยเริ่มออกพันธบัตรเมื่อ สิงหาคม 2539 แต่ได้หยุดการออกบัตรตั้งแต่ปี 2541 ทำให้มูลค่าคงค้างลดลงตามรุ่นของพันธบัตรที่ได้รับการไถ่ถอนคืนเมื่อครบกำหนดอายุไป

8.7.2.1.2 ตราสารหนี้ที่ออกโดยภาคเอกชน

ตราสารหนี้ภาคเอกชน หรือ หุ้นกู้ เป็นตราสารหนี้ที่ระดมทุนไปใช้ในการดำเนินกิจการของบริษัทที่ออกหุ้นกู้นั้นๆ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ตราสารหนี้เหล่านี้มักจะมีการเสนอขายและการออกในรูปลักษณะต่างกัน

8.7.2.2 แบ่งตามลักษณะการถือกรรมสิทธิ์

8.7.2.2.1 ตราสารหนี้ชนิดจ่ายเงินแก่ผู้ถือ (Bearer Bond)

เป็นตราสารหนี้ที่จ่ายเงินให้แก่ผู้ถือตราสารหนี้หรือบัตรดอกเบี้ยติดกับตัวตราสารหนี้ และสามารถโอนกรรมสิทธิ์กันได้โดยการส่งมอบ

8.7.2.2.2 ตราสารหนี้ชนิดจดทะเบียน (Registered Bond)

เป็นตราสารหนี้ที่จ่ายเงินให้แก่ผู้มีชื่อในตราสารหนี้ และต้องจดทะเบียนกรรมสิทธิ์ไว้ที่นายทะเบียน การโอนกรรมสิทธิ์ต้องการทำโดยการจดทะเบียน ตราสารหนี้ชนิดนี้ไม่มีบัตรดอกเบี้ย แต่จะจ่ายดอกเบี้ยโดยการนำเข้าบัญชีเงินฝากของธนาคารที่ผู้มีชื่อในตราสารได้แจ้งไว้

8.7.2.2.3 ตราสารหนี้ชนิดจดบัญชี (Inscribed Bond)

เป็นตราสารหนี้ที่เจ้าของกรรมสิทธิ์ไม่มีตราสารหนี้ไว้ครอบครอง แต่ฝากไว้กับนายทะเบียนซึ่งจะออกไปรับให้แก่ผู้จดบัญชี การจ่ายดอกเบี้ยกระทำโดยการนำเงินเข้าบัญชีเงินฝากที่ธนาคารตามที่ถูกบัญชีแจ้งความจำนงค์ไว้โดยการโอนกรรมสิทธิ์ต้องกระทำเป็นหนังสือแจ้งต่อนายทะเบียน

8.7.2.3 แบ่งตามวิธีการจ่ายดอกเบี้ย

8.7.2.3.1 ตราสารหนี้ชนิดไม่จ่ายดอกเบี้ยระหว่างงวด (Zero Coupon Bond)

คือ ตราสารหนี้ที่ไม่มีการจ่ายดอกเบี้ยในช่วงอายุของตราสารนั้นๆ แต่จะออกขายแก่ผู้ลงทุนในราคาต่ำกว่าราคาหน้าตั๋ว และผู้ลงทุนจะได้รับเงินตามหน้าตั๋วเมื่อตราสารนี้ครบกำหนดชำระ

8.7.2.3.2 ตราสารหนี้ชนิดจ่ายดอกเบี้ยทบต้น

เป็นตราสารที่ไม่มีการจ่ายดอกเบี้ยระหว่างงวด แต่จะจ่ายหนี้เมื่อครบกำหนดโดยทั่วไปดอกเบี้ยที่จ่ายให้เมื่อครบกำหนดอายุจะคำนวณทบต้นปีละ 2 ครั้ง

8.7.2.3.3 ตราสารหนี้ชนิดดอกเบี้ยเป็นงวด

เป็นตราสารหนี้ที่มีการจ่ายดอกเบี้ยเป็นงวดตามที่กำหนดไว้ในตราสารหนี้ โดยทั่วไปจ่ายปีละ 2 ครั้ง ทุกงวด 6 เดือน ตลอดอายุตราสารหนี้

8.7.2.3.4 ตราสารหนี้ชนิดจ่ายดอกเบี้ยพร้อมทยอยจ่ายคืนเงินต้น (Amortizing Bond)

เป็นตราสารหนี้ที่ทยอยจ่ายเงินต้น คืนแก่ผู้ถือตามระยะเวลาและจำนวนเงินที่กำหนด หลักการคล้ายการผ่อนส่งบ้านหรือรถยนต์ โดยการนำเงินต้นและดอกเบี้ยมารวมกันและแบ่งจ่ายออกเป็นงวดๆ

8.7.2.4 แบ่งตามสิทธิเรียกร้อง

8.7.2.4.1 หุ้นกู้ด้อยสิทธิ (Subordinated Bond)

คือหุ้นกู้ที่มีเงื่อนไขกำหนดให้ผู้ถือได้รับสิทธิในการรับชำระหนี้เป็นอันดับรองจากผู้ถือหุ้นกู้ ไม่ด้อยสิทธิ แต่ยังมีสิทธิสูงกว่าผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิและหุ้นสามัญ เหตุผลที่ออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิก็อาจเพราะผลของการกระจายโครงสร้างหนี้สินขององค์กร หรืออาจมาจากเงื่อนไขของเจ้าหนี้เดิมที่ไม่ต้องการให้องค์กรก่อหนี้ที่มีสิทธิทัดเทียมหรือสูงกว่าเป็นการเพิ่มเติม และสำหรับธนาคารพาณิชย์อาจเลือกออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิเนื่องจากหุ้นกู้ชนิดนี้มีลักษณะเด่นที่สามารถนับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 (Tier 2 Capital) ได้

8.7.2.4.2 หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ (Senior Bond)

คือหุ้นกู้ที่มีเงื่อนไขกำหนดให้ผู้ถือได้รับสิทธิในการรับชำระหนี้เป็นอันดับแรกจากผู้ออก กรณีเกิดภาวะล้มละลายและมีคำสั่งให้ต้องขายสินทรัพย์ทอดตลาดเพื่อชำระหนี้คืนแก่เจ้าหนี้และผู้ถือหุ้นสามัญ สิทธิในการที่ได้รับชำระหนี้อยู่ในลำดับสูงกว่าผู้ถือหุ้นกู้ด้อยสิทธิ ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ และผู้ถือหุ้นสามัญตามลำดับ แต่จะด้อยกว่าเจ้าหนี้บุริมสิทธิโดยทั่วไป เช่น เจ้าหนี้การค้า เป็นต้น

8.7.2.5 แบ่งตามการใช้สินทรัพย์ค้ำประกัน

8.7.2.5.1 หุ้นกู้มีประกัน (Secured Bond)

คือหุ้นกู้ที่ผู้ออกจัดให้มีสินทรัพย์ชนิดใดชนิดหนึ่งเพื่อเป็นหลักประกันแก่หนี้ที่ระบุ กรณีที่ผู้ออกผิดนัดชำระหรือล้มละลาย ผู้ถือหุ้นสามารถเรียกร้องสิทธิในตัวสินทรัพย์ที่ระบุไว้เป็นหลักประกันนั้นได้ก่อนเจ้าหนี้รายอื่น

8.7.2.5.2 หุ้นกู้ไม่มีประกัน (Unsecured Bond)

คือหุ้นกู้ปกติที่ผู้ออกไม่ได้จัดให้มีสิทธิรับหรือค้าประกันการออกหุ้นกู้นั้นๆ หากผู้ออกหุ้นกู้ล้มละลาย ผู้ถือมีสิทธิเพียงได้รับส่วนแบ่งจากการขายสินทรัพย์ทอดตลาดที่เหลือของบริษัทตามสัดส่วนและลำดับชั้นการเรียกร้องสิทธิ

8.7.2.6 แบ่งตามชนิดของอัตราดอกเบี้ย

8.7.2.6.1 หุ้นกู้จ่ายดอกเบี้ยคงที่ (Fixed Rate Bond) เป็นตราสารหนี้ที่จ่ายดอกเบี้ยคงที่ตามที่กำหนด เช่น 6% ต่อปี

8.7.2.6.2 หุ้นกู้ที่จ่ายดอกเบี้ยแบบลอยตัว (Floating Rate Bond) เป็นหุ้นกู้ที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยหรืออัตราคงที่ซึ่งอ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยที่ผู้ออกระบุ จากนั้นจึงบวกส่วนเพิ่ม (Margin) เช่น MRL+1% เป็นต้น ซึ่งมักน้อยขึ้นกับประเภทของอัตราดอกเบี้ยที่ใช้อ้างอิงและความเสี่ยงด้านเครดิตของผู้ออก

8.7.2.7 แบ่งตามสิทธิแปลง

8.7.2.7.1 หุ้นกู้แปลงสภาพ (Convertible Bond) เป็นตราสารกึ่งหนี้กึ่งทุน เป็นหุ้นกู้ที่ให้สิทธิในการแปลงเป็นหุ้นสามัญ เป็นการให้สิทธิการเปลี่ยนจากเจ้าหนี้เป็นเจ้าของบริษัท จะแปลงหรือไม่ขึ้นกับว่า มูลค่าการแปลงนั้นสูงกว่าราคาไถ่ถอนตามหน้าตั๋วหรือไม่ ถ้าต่ำกว่าก็ควรไถ่ถอน

8.7.2.7.2 หุ้นกู้ที่มีสิทธิขอไถ่ถอนก่อนครบกำหนด (Callable Bond) เป็นหุ้นกู้ที่ให้สิทธิแก่ผู้ออกในการไถ่ถอนหุ้นกู้นั้นคือได้ก่อนวันหมดอายุ ราคาไถ่ถอนมักกำหนดไว้สูงกว่าราคาที่ตราไว้ เพื่อชดเชยให้แก่ผู้ถือ

8.7.2.7.3 หุ้นกู้ที่ผู้ถือมีสิทธิเรียกคืนเงินกู้ก่อนครบกำหนด (Puttable Bond) คือหุ้นกู้ที่ผู้ออกให้สิทธิแก่ผู้ถือในการขายคืนให้แก่ผู้ออกก่อนตราสารจะครบกำหนด ซึ่งจะสามารถเลือกขายหรือไม่ขายก็ได้ เช่น ถ้าเห็นว่าความน่าเชื่อถือของผู้ออกลดลง ก็สามารถขายคืนได้

8.7.2.7.4 หุ้นกู้จากการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Asset – Backed Securities) เป็นหุ้นกู้ที่เกิดจากการระบวณการแปลงสินทรัพย์ให้เป็นหลักทรัพย์ โดยผู้ถือจะได้รับกระแสเงินสดจากหลักทรัพย์ที่นำมาแปลงนั้น โดยปกติมีความน่าเชื่อถือสูง

8.8 การลงทุนในกองทุนรวมและการลงทุนประเภทอื่นๆ

8.8.1 ลักษณะของกองทุนรวม (ศิรินุช อินละคร, 2548: 172-181)

กองทุนรวม (Mutual Funds) จัดตั้งขึ้นโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม เพื่อบรรวมเงินจากผู้ลงทุนโดยการออกจำหน่ายหน่วยลงทุน (Unit Trust) และนำเงินที่ได้รับจาก

การจำหน่ายหน่วยลงทุนนั้นไปลงทุนในตราสารทางการเงินประเภทต่างๆ ได้แก่ ตราสารหนี้ ตราสารทุน ตราสารอนุพันธ์หรือนำไปลงทุนในทรัพย์สินอื่นๆ เช่น อสังหาริมทรัพย์ โดยการลงทุนจะลงทุนในสินทรัพย์ชนิดใด ก็ขึ้นกับนโยบายการลงทุนของกองทุนร่วมนั้น

8.8.2 ประเภทของกองทุนรวม

8.8.2.1 แบ่งตามหน่วยการขายคืนหน่วยลงทุน

8.8.2.1.1 กองทุนเปิด (Open – End Mutual Funds) เป็นกองทุนรวมที่สามารถออกจำหน่ายหน่วยลงทุนได้ไม่จำกัดจำนวนทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ลงทุน ผู้ลงทุนสามารถซื้อหรือขายหน่วยลงทุนกับกองทุนรวมได้ตลอดเวลา เนื่องจากกองทุนเปิดสามารถออกจำหน่ายและรับซื้อคืนได้ตลอด ดังนั้นขนาดกองทุนเปิดมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยจะมีการคำนวณมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ (Net Asset Value: NAV) ซึ่งจะคำนวณทุกวัน เพื่อใช้เป็นราคาซื้อขายหน่วยลงทุนของกองทุนรวมในแต่ละวัน

8.8.2.1.2 กองทุนปิด (Closed – End Mutual Funds) เป็นกองทุนรวมที่ออกจำหน่ายหน่วยลงทุนเพียงครั้งเดียวตอนเริ่มโครงการเท่านั้น และไม่ออกหน่วยลงทุนเพิ่มอีก จึงมีขนาดกองทุนที่แน่นอน และมีอายุของโครงการที่แน่นอนเช่นกัน ดังนั้นถ้าอยากจะขายหน่วยลงทุนก่อน ต้องนำไปขายในตลาดรอง

8.8.2.2 แบ่งตามนโยบายการลงทุน

8.8.2.2.1 กองทุนรวมตราสารทุน (Equity Fund) คือกองทุนที่มีนโยบายการลงทุนในตราสารทุนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของกองทุนรวม ตราสารทุนที่ลงทุน เช่น หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ ใบสำคัญแสดงสิทธิในหุ้น หน่วยลงทุนของกองทุนรวมตราสารทุน ตราสารแสดงสิทธิอนุพันธ์ที่มีหลักทรัพย์อ้างอิงเป็นหุ้น

8.8.2.2.2 กองทุนรวมตราสารหนี้ (Fixed Income Fund) คือกองทุนที่มีนโยบายการลงทุนในเงินฝากและตราสารหนี้ ตราสารหนี้ที่ลงทุน เช่น พันธบัตร หุ้นกู้ ตัวแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน บัตรเงินฝากที่เปลี่ยนมือได้

8.8.2.2.3 กองทุนรวมแบบผสม (Balance Fund) คือกองทุนที่มีนโยบายในการลงทุนทั้งตราสารหนี้และตราสารทุน จึงเป็นกองทุนที่ลงทุนในตราสารได้ทุกประเภท

8.8.2.2.4 กองทุนรวมมีประกัน (Guaranteed Fund) คือกองทุนรวมที่มีสถาบันการเงินเป็นผู้ประกันว่าเมื่อครบกำหนด ผู้ลงทุนจะได้รับเงินลงทุนหรือผลตอบแทนตามที่ประกันเอาไว้

8.8.2.2.5 กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund: RMF) คือ กองทุนรวมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้บุคคลมีการออมและการลงทุนไว้สำหรับการเกษียณอายุ เงินลงทุนในกองทุนนี้สามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้ แต่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด

8.8.2.2.6 กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund: LTF) คือ กองทุนรวมที่มีนโยบายในการลงทุนในหุ้นสามัญที่มีการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และเป็นการลงทุนในระยะยาว เงินลงทุนในกองทุนนี้สามารถนำมาลดหย่อนภาษีได้ แต่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด

8.8.2.2.7 กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ (Property Fund) เป็นกองทุนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ที่มีรายได้ประจำคือ ค่าเช่า เช่น อาคารสำนักงาน อพาร์ทเมนต์ กองทุนรวมนี้ส่งผลดีต่อนักลงทุนคือช่วยกระจายความเสี่ยงในการลงทุน

8.8.3 การลงทุนประเภทอื่น

8.8.3.1 การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์

เป็นการลงทุนซื้ออสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน บ้าน คอนโดมีเนียม อพาร์ทเมนต์ อาคารพาณิชย์ โดยอาจจะเป็นการลงทุนซื้อไว้เพื่อขายหรือซื้อไว้เพื่อเช่า ผลตอบแทนที่จะได้รับแบ่งเป็น 2 แบบคือ

8.8.3.1.1 ค่าเช่า เป็นผลตอบแทนสำหรับผู้ลงทุนซื้ออสังหาริมทรัพย์ให้ผู้อื่นเช่า เช่น อพาร์ทเมนต์เช่าหรือบ้านเช่า การลงทุนในลักษณะนี้มีผลต่อผู้ลงทุนในกรณีที่มีผู้เช่าสม่ำเสมอ เนื่องจากจะทำให้ผู้ลงทุนได้ค่าเช่าเป็นผลตอบแทนและยังมีสินทรัพย์เป็นของตัวเองด้วย แต่ถ้าไม่มีผู้เช่าจะทำให้ผู้ลงทุนเสียรายได้และทุนจม

8.8.3.1.2 กำไรจากการขายหลักทรัพย์ เกิดจากผู้ลงทุนขายอสังหาริมทรัพย์ในราคาสูงกว่าราคาที่ซื้อมา แต่ก็มีโอกาสขาดทุนเช่นกัน เนื่องจากมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เปลี่ยนแปลงไปตามภาวะเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ค่าเช่าและกำไรจากการขายอสังหาริมทรัพย์ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยหนึ่งที่สำคัญคือ ทำเลที่ตั้ง หากทำเลดีย่อมมีโอกาสได้รับผลตอบแทนมากขึ้น แต่ถ้าทำเลไม่ดี อาจทำให้ขาดทุน

8.8.3.2 การลงทุนในทองคำ เพชรพลอย และของสะสมมีค่าต่างๆ

เป็นการลงทุนในทองคำ เพชรพลอย และของสะสมต่างๆ เป็นการเก็งกำไรมากกว่าการลงทุน เนื่องจากการลงทุนคือการลงทุนในสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ เช่น เงินฝาก หุ้น

สามัญ หุ้นกู้ ส่วนการเก็งกำไรทรัพย์สินนั้นไม่ได้ก่อให้เกิดรายได้ และมูลค่าของมันขึ้นกับอุปสงค์อุปทานด้วย

8.8.3.2.1 ทองคำ (Gold) เป็นสิ่งมีค่าและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วโลก ราคาทองคำจะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามอุปสงค์และอุปทาน ดังนั้นการลงทุนในทองคำอาจจะช่วยให้ผู้ลงทุนมีกำไรจากการขายทองคำได้ บุคคลส่วนใหญ่จะลงทุนในทองคำเพื่อเก็บรักษามูลค่าของเงิน หรือเพื่อให้มีสินทรัพย์มากกว่าการเก็งกำไร

8.8.3.2.2 เพชรพลอย (Gem) เป็นสิ่งมีค่าเช่นเดียวกับทองคำ แต่ราคาซื้อสูง ราคาขายต่ำ ขึ้นกับการเจียระไนและน้ำหนัก ซึ่งหากเป็นเพชรหายากจะราคาสูงมาก

8.8.3.2.3 ของสะสมมีค่า (Collectibles) เป็นการลงทุนในของสะสมมีค่าและเป็นของหายาก เช่น เหรียญ แสตมป์ ของเก่า มูลค่าขึ้นกับอุปสงค์อุปทาน ส่วนใหญ่เป็นการเก็งกำไร

9. แนวคิดเกี่ยวกับผู้ที่ยังไม่ใช้ลูกค้า

ดับเบิลยู ซานคิม (2549) แม้จะมีกลุ่มคนที่ยังไม่ได้เป็นลูกค้าจำนวนมาก แต่ก็จะมีไม่กี่บริษัทเท่านั้นที่จะเกิดการหยั่งรู้อย่างแท้จริงว่าผู้ที่ยังไม่ได้เป็นลูกค้าเป็นใคร จะปลดล็อกคนกลุ่มนี้ได้อย่างไร จะให้ความสนใจและความต้องการที่มีอยู่ให้กลายเป็นความต้องการที่แท้จริงในรูปแบบลูกค้าใหม่ได้อย่างไร บริษัทจำเป็นต้องรู้ข้อมูลของผู้ที่ยังไม่ใช้ลูกค้าอย่างลึกซึ้ง โดยจะแบ่งกลุ่มผู้ที่ยังไม่ได้เป็นลูกค้าออกเป็น 3 กลุ่ม

กลุ่มชั้นที่หนึ่ง ผู้ที่ไม่ได้เป็นลูกค้าแต่กำลังจะเป็น

เป็นกลุ่มที่อยู่ใกล้กับตลาดมากที่สุด กลุ่มนี้เป็นผู้ที่ซื้อสิ่งที่อุตสาหกรรมหยิบยื่นให้เพียงเล็กน้อยเท่าที่จำเป็น ชอบมองหาสิ่งที่ดีกว่า เมื่อพบตัวเลือกที่ดีกว่าก็เต็มใจที่จะย้ายตลาดทันที

กลุ่มชั้นที่สอง ผู้ที่ไม่ได้เป็นลูกค้าซึ่งปฏิเสธตั้งใจไม่เลือกตลาดของคุณ

เป็นกลุ่มที่ไม่ใช่ หรือ ไม่สามารถซื้อสิ่งที่ตลาดปัจจุบันเสนอให้ได้ เพราะรับข้อเสนอไม่ได้ หรือไม่ก็เกิดความสามารถของตน ซึ่งจะตอบสนองด้วยการปฏิเสธ

กลุ่มชั้นที่สาม ผู้ที่ไม่ได้เป็นลูกค้าซึ่งตกสำรวจ อยู่ในตลาดที่ต่างจากตลาดของคุณ

เป็นกลุ่มที่อยู่ไกลสุดจากตลาด เป็นผู้ที่ไม่เคยคิดนำสิ่งที่คุณนำเสนอมาเป็นตัวเลือกจึงไม่ได้ถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมาย หรือมีศักยภาพมากพอที่จะเป็นลูกค้าจากผู้เล่นในอุตสาหกรรมนี้ นั่นเพราะความต้องการของพวกเขาถูกสรุปว่าเป็นความต้องการของตลาดอื่นเสมอ

10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกียรติศักดิ์ พัฒนดำรงเกียรติ (2558) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักลงทุนหุ้นสามัญทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุในช่วง 30-39 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 50,000 บาท โดยมีแหล่งเงินทุนจากเงินออม พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อขายหุ้นสามัญอยู่ในระดับปานกลาง และมีวัตถุประสงค์หลักในการลงทุนคือ ต้องการส่วนต่างกำไรจากการลงทุน

สุพร จรุงรังสี (2546) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ของนักลงทุนทั่วไปในประเทศไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักลงทุนทั่วไปในประเทศที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย อายุระหว่าง 30-39 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน รายได้ต่อเดือน 20,000 – 50,000 บาท ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนมากที่สุดคือ ด้านแหล่งข้อมูลข่าวสาร ซึ่งได้จากบทวิเคราะห์และคำแนะนำของโบรกเกอร์ ในส่วนของจุดมุ่งหมายในการลงทุน ส่วนมากผู้ลงทุนจะต้องการกำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์ และนิยมลงทุนในหุ้นสามัญ มีระยะการถือครองหลักทรัพย์โดยเฉลี่ยประมาณ 62 วัน

วิทวัส รุ่งเรืองผล (2556) ได้ศึกษากลยุทธ์ในการเปลี่ยนพฤติกรรมการออมและการลงทุนของคนวัย 20-29 ปี ผู้การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ พบว่า

1. คนวัย 20-29 ปีต้องการนำเงินออมไปลงทุนทำธุรกิจส่วนตัวมากกว่าการนำมาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ โดยผู้เห็นด้วยกับข้อความ “หากฉันมีเงินออม ฉันจะนำไปลงทุนทำธุรกิจส่วนตัวมากกว่าลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ” สูงถึงร้อยละ 72%

2. แหล่งข้อมูลที่ทำให้รู้จักการลงทุนในหุ้น จากการวิจัยพบว่าแหล่งข้อมูลที่ทำให้คนวัย 20-29 ปี รู้จักการลงทุนในหุ้นมากที่สุด 5 อันดับแรกได้แก่ อันดับที่ 1 เพื่อน/คนรู้จัก ร้อยละ 48 อันดับที่ 2 วิชาเรียนระดับปริญญาตรี ร้อยละ 35 อันดับที่ 3 คนในครอบครัว/ญาติ ร้อยละ 33 อันดับที่ 4 เพื่อนสนิท ร้อยละ 32 และอันดับที่ 5 นิตยสารและหนังสือพิมพ์ธุรกิจ ร้อยละ 29 ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากันกับหนังสือเกี่ยวกับการเงิน

3. การประเมินตัวเองถึงระดับความรู้เกี่ยวกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ จากการวิจัยพบว่า คนวัย 20-29 ประเมินว่าตัวเขามีความรู้เกี่ยวกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ อยู่ในระดับที่มีความรู้น้อย ด้วยค่าเฉลี่ย 2.20 จากคะแนนเต็ม 5

4. คนช่วงอายุ 20-25 ปี ซึ่งประกอบไปด้วยกลุ่มนิสิตนักศึกษาและผู้เริ่มต้นทำงาน เป็นกลุ่มที่มีความสนใจและมีความพร้อมที่จะตอบรับสู่การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ มากกว่าคนวัย 26-29 ปี

5. คุณลักษณะของผู้ที่มีแนวโน้มที่จะลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ จากการวิจัยพบว่า คุณสมบัติของผู้ที่ลงทุนกับหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ มีลักษณะที่แตกต่างจากคนวัย 20-29 ที่ยังไม่ลงทุนกับหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ ดังนี้

5.1 ในด้านเพศ เพศชายมีแนวโน้มลงทุนกับหุ้นมากกว่าเพศหญิง ซึ่งน่าจะเกิดจากธรรมชาติของเพศชายที่รับความเสี่ยงได้มากกว่าเพศหญิง

5.2 ในด้านรายได้ส่วนตัว ผู้ที่มีรายได้สูงจะยังมีแนวโน้มที่จะเป็นผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ โดยรายได้เฉลี่ยผู้ลงทุนกับหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ อยู่ที่ 22,481 บาท เปรียบเทียบกับคนวัยเดียวกันคือ 20-29 ปี ที่ไม่ได้ลงทุนในหุ้นจะมีรายได้เฉลี่ย 18,487 บาท

5.3 การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนในหุ้น โดยสภาพแวดล้อมดังกล่าวได้แก่ คณะที่ศึกษา โดยผู้ที่ศึกษาหรือจบการศึกษาจากคณะที่ให้ความรู้ด้านการเงินและการลงทุน เช่น คณะบริหารธุรกิจหรือเศรษฐศาสตร์ จะมีแนวโน้มที่จะลงทุนในหุ้นมากกว่าผู้ที่ศึกษาในคณะอื่น รองลงมาคือคณะแพทยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ส่วนสภาพแวดล้อมอื่นที่เอื้อต่อการเป็นผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ได้แก่ การที่มาจากครอบครัวที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว หรือมีคนรู้จักใกล้ชิดเป็นผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งถิ่นที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ และในเมืองใหญ่ เป็นสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปิดบัญชีกับบริษัทหลักทรัพย์

อิทธิวัฒน์ ไตสันติกุล (2556) ได้ศึกษาเรื่องแนวโน้มและพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า บุคลิกด้านกล้าเสี่ยง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยแบบตรงกันข้าม ในด้านระยะเวลาถือครองสินทรัพย์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญอาจเป็นเพราะต้องการผลตอบแทนมากในการลงทุนที่เน้นความเสี่ยงสูง จึงใช้เวลาในการถือครองหลักทรัพย์ในระยะสั้น บุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านรอบคอบระมัดระวัง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน ในด้านจำนวนครั้งที่ลงทุน และบุคลิกภาพด้านการใช้เหตุผลในการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน ในด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย

กิจติพร สิทธิพันธุ์ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานครในด้านกรอบระยะเวลาที่กำหนด และรูปแบบในการวางแผนทางการเงิน ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานครในด้านกรอบระยะเวลาที่กำหนด และรูปแบบในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชน ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงิน มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

จิรัชชา รัตนเพียร (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมประเภทกองทุนหุ้นระยะยาว (LTF) ของลูกค้า บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร ปัจจัยด้านทัศนคติในการลงทุน ปัจจัยส่วนประสมการตลาด และปัจจัยด้านคุณภาพการให้บริการ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมประเภทกองทุนหุ้นระยะยาว (LTF) ของลูกค้า บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญระดับ 0.05

ทรายทอง เลิศเปียง (2557) ได้ศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี พบว่า ในภาพรวมพฤติกรรมการใช้เงินของนักศึกษาอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีการใช้ในด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และด้านความจำเป็นพื้นฐานอยู่ในระดับต่ำสุด ผลการศึกษากการวางแผนการเงินส่วนบุคคลพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับด้านการเก็บออม ด้านจัดสรรเวลาหาความรู้ ด้านความเข้าใจในการลงทุน และด้านการบริหารหนี้สิน อยู่ในระดับปานกลาง

องอาจ เด็ดดวง (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

1. กลุ่มที่ใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 21-30 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี เป็นนิสิต/นักศึกษา รายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน มีความคิดเห็นว่าธนาคารไม่ควรเปิดทำการในวันศุกร์ มีความรู้ความเข้าใจในหลักศาสนาอิสลามในระดับสูง และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ ความรู้ความเข้าใจในหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีทัศนคติที่แตกต่างกัน

3. ความรู้ความเข้าใจในหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมไม่แตกต่างกัน

4. ทัศนคติมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รุ่งโรจน์ สงสระบุญ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจการใช้บริการธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย สาขานนทบุรี พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี สถานภาพโสด เป็นพนักงานบริษัทเอกชน/รัฐวิสาหกิจ การศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท และยังพบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ใช้บริการเพราะเป็นธนาคารที่ดำเนินธุรกรรมตามหลักศาสนาอิสลาม มีการใช้บริการด้านเงินฝากมากที่สุด

Monika Czerwonka (2014) เรื่อง The Influence of Religion on Socially Responsible Investing หรือ อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อการลงทุนที่รับผิดชอบต่อสังคม (SRI) พบว่า ความเชื่อและศาสนา เป็นสิ่งสำคัญต่อนักลงทุนในการลงทุนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม (SRI) ซึ่งผู้นับถือศาสนาจะมีแนวโน้มในการลงทุนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มากกว่าคนที่ไม่นับถือศาสนา เป็นผลจากความจริงที่ว่า เป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้ศรัทธาที่จะนำความเชื่อ ไปรวมเข้ากับการประกอบธุรกิจ หรือการลงทุน

Rohani Mohd and Badrul Hiram Syed Shah Alam (2013) เรื่อง Is Religiosity an important determinant on Muslim consumer behavior in Malaysia? หรือ ศาสนาเป็นปัจจัยสำคัญในการบริโภคของมุสลิมในประเทศมาเลเซียหรือไม่? พบว่า คำสอนของศาสนามีผลกระทบอย่างสูงต่อพฤติกรรมการบริโภคสินค้าหรือบริการ และการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการ โดยคำสอนของอิสลามได้ถือเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตของมุสลิม นั่นจึงเป็นการกำหนดพฤติกรรมการบริโภคและตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการของมุสลิม

Arenas D. Louche C. and Van Cranenborge K.C. (2014) เรื่อง From Preaching to Investing: Attitudes of Religious Organizations Towards Responsible Investment หรือ ทัศนคติขององค์กรศาสนาต่อการลงทุนด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า องค์กรศาสนาจะลงทุนต่อเมื่อการลงทุนนั้นไม่ขัดต่อหลักการศาสนา รวมถึงต้องเป็นไปตามหลักการ และจะเลือกลงทุนในสิ่งที่เหมาะสมต่อองค์กรศาสนานั้นๆมากที่สุดก่อนเสมอ

Hawati Janor Syed Shah Alam, Zanariah, Che Aniza Che Wel and Mst. Nilufar Ahsan (2012) เรื่อง Is Religiosity an Important Factor in Influencing the Intention to Undertake Islamic Home Financing in Klang Vallay? หรือ ศาสนาเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการดำเนินการจัดหาเงินทุนแบบอิสลามในเมือง Klang หรือไม่? พบว่า พฤติกรรมทัศนคติ และความเชื่อทางศาสนา มีผลกระทบต่อการจัดหาเงินทุนแบบอิสลามอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งทัศนคติเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลในการจัดหาเงินทุนแบบอิสลาม

บทที่ 3

วิธีการดำเนินวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งหมายที่จะศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีการลงทุนซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีการลงทุน เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นจึงใช้กลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณในกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยให้ค่าความผิดพลาดไม่เกิน 5% ด้วยความเชื่อมั่น 95% ซึ่งมีวิธีการคำนวณดังนี้ (สุภาวดี ขุนทองจันทร์, 2560: 124-125)

$$n = \frac{P(1-P)(Z)^2}{e^2}$$

โดยที่ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

e คือ ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้จากการสุ่มตัวอย่าง

Z คือ ระดับความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

P คือ ค่าเปอร์เซ็นต์ที่ต้องการจะสุ่มจากประชากร ทั้งหมด

ซึ่ง ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่น 95% นั้นคือยอมให้มีการคลาดเคลื่อนได้ 5% มีค่า Z เท่ากับ 1.96 และผู้วิจัยได้กำหนดสัดส่วนของประชากร(P) เท่ากับ 50% หรือ 0.5 ดังนั้นจึงแทนค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

$$n = \frac{(0.5)(1-0.5)(1.96)^2}{0.05^2}$$

$$n = 384.16$$

จากสูตรการคำนวณจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 384.16 หรือประมาณ 385 คน และได้เพื่อสำรวจความคลาดเคลื่อนในการเก็บข้อมูล 15 คน รวมขนาดตัวอย่างทั้งหมดในการวิจัยนี้คือ 400 คน

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยมีลำดับขั้นดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้เขตที่มีจำนวนมัสยิดตั้งอยู่ในพื้นที่มากที่สุด 10 เขตในกรุงเทพมหานคร จากทั้งหมด 50 เขต (ศูนย์อิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2560: 3 พฤศจิกายน 2560) ได้แก่ เขตหนองจอก เขตมีนบุรี เขตประเวศ เขตสวนหลวง เขตคลองสามวา เขตทุ่งครุ เขตสะพานสูง เขตบางกะปิ เขตลาดกระบัง และเขตบางคอแหลม

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างโดยแบบโควตา (Quota Sampling) เพื่อเป็นการกำหนดจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เลือกไว้ในขั้นตอนที่ 1 โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจะทำการกำหนดให้มีขนาดที่เท่ากันในแต่ละเขต ซึ่งมีจำนวนดังนี้

$$\text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขต} = \frac{\text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{จำนวนเขตที่เลือก}}$$

$$= \frac{400}{10} = 40 \text{ คนต่อเขต}$$

ขั้นตอนที่ 3 การสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความสะดวก (Convenience Sampling) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบสอบถามที่จัดเตรียมไว้ โดยให้กลุ่มตัวอย่างกรอกคำตอบในแบบสอบถามเอง โดยใช้แบบสอบถามกับผู้ที่เป็นมุสลิม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น จากการศึกษา ทฤษฎี เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาประยุกต์ใช้เป็นลักษณะข้อคำถาม ในแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งเป็นคำถามแบบ ปลายปิด (Close End) และเป็นคำถามแบบ 2 ตัวเลือก (Dichotomous Question) หรือ เป็น คำถามแบบหลายตัวเลือก (Multiple Choices Question) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกคำตอบ เพียงข้อเดียว ได้แก่

ข้อที่ 1 เพศ เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) ซึ่งมี ตัวเลือกให้เลือกทั้งหมด 2 ตัวเลือก คือ

1.1 ชาย

1.2 หญิง

ข้อที่ 2 อายุ เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทของการเรียงลำดับ (Ordinal Scale) โดย มีการแสดงออกมาเป็นช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีตัวเลือกให้เลือกดังนี้

2.1 18 – 27 ปี

2.2 28 – 37 ปี

2.3 38 – 47 ปี

2.4 ตั้งแต่ 48 ปีขึ้นไป

ข้อที่ 3 สถานภาพ เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทของนามบัญญัติ (Nominal Scale) ซึ่งมีตัวเลือกให้เลือกทั้งหมด 2 ตัวเลือก คือ

3.1 โสด

3.2 สมรส

ข้อที่ 4 ระดับการศึกษาสูงสุด เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทของการเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ซึ่งมีตัวเลือกดังนี้

4.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

4.2 ปริญญาตรี

4.3 สูงกว่าปริญญาตรี

ข้อที่ 5 อาชีพ เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทของนามบัญญัติ (Nominal Scale) ซึ่งมีตัวเลือกดังนี้

- 5.1 นักเรียน / นักศึกษา
- 5.2 ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 5.3 ลูกจ้าง / พนักงานบริษัทเอกชน
- 5.4 ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว
- 5.5 เกษียน / ไม่ได้ทำงาน
- 5.6 อื่นๆ (โปรดระบุ

ข้อที่ 6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทของการเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ซึ่งมีตัวเลือกดังนี้

- 6.1 น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท
- 6.2 15,001 – 25,000 บาท
- 6.3 25,001 – 35,000 บาท
- 6.4 35,001 – 45,000 บาท
- 6.5 มากกว่า 45,000 บาท

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิตของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 14 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นรูปแบบคำถามปลายปิดแบบ Likert Scale ซึ่งมีระดับการวัดข้อมูลให้เป็นประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) มี 5 ระดับโดยแบ่งออกเป็น 3 ด้านดังนี้

- 1. ด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน จำนวน 5 ข้อ
- 2. ด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน จำนวน 5 ข้อ
- 3. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน จำนวน 5 ข้อ

โดยรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน จะแบ่งระดับรูปแบบการดำเนินชีวิตของมุสลิมไทยในเขตกรุงเทพมหานครออกเป็น 5 ระดับ เป็นระดับการวัดข้อมูลแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) และได้กำหนดค่าการประเมินรูปแบบการดำเนินชีวิตไว้โดยเกณฑ์ดังนี้

ระดับ		ระดับความเป็นจริง
5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ในการแบ่งระดับหาความกว้างของอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยใช้สูตรคำนวณความกว้างของชั้นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้นเกณฑ์การวัดบุคลิกภาพของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งได้เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีรูปแบบการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการลงทุนระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีรูปแบบการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการลงทุนระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีรูปแบบการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการลงทุนระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีรูปแบบการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการลงทุนระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีรูปแบบการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการลงทุนระดับน้อยที่สุด

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน จะแบ่งระดับรูปแบบการดำเนินชีวิตของมุสลิมไทยในเขตกรุงเทพมหานครออกเป็น 5 ระดับ เป็นระดับการวัดข้อมูลแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) และได้กำหนดค่าการประเมินรูปแบบการดำเนินชีวิตไว้โดยเกณฑ์ดังนี้

ระดับ		ระดับความสนใจ
5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ในการแบ่งระดับหาความกว้างของอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยใช้สูตรคำนวณความกว้างของชั้นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้นเกณฑ์การวัดบุคลิกภาพของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งได้เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีรูปแบบการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการลงทุนระดับสนใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีรูปแบบการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการลงทุนระดับสนใจมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีรูปแบบการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการลงทุนระดับสนใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีรูปแบบการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการลงทุนระดับสนใจน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีรูปแบบการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการลงทุนระดับสนใจน้อยที่สุด

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน จะแบ่งระดับรูปแบบการดำเนินชีวิตของมุสลิมไทยในเขตกรุงเทพมหานครออกเป็น 5 ระดับ เป็นระดับการวัดข้อมูลแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) และได้กำหนดค่าการประเมินรูปแบบการดำเนินชีวิตไว้โดยเกณฑ์ดังนี้

ระดับ		ระดับความคิดเห็น
5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ในการแบ่งระดับหาความกว้างของอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยใช้สูตรคำนวณความกว้างของชั้นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้นเกณฑ์การวัดบุคลิกภาพของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งได้เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีรูปแบบการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการลงทุนระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีรูปแบบการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการลงทุนระดับเห็นด้วย

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีรูปแบบการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการลงทุนระดับไม่แน่ใจ

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีรูปแบบการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการลงทุนระดับไม่เห็นด้วย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีรูปแบบการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการลงทุนระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล จำนวน 18 ข้อ โดยเป็นแบบสอบถามเป็นรูปแบบคำถามปลายปิดแบบ Likert Scale Questions ซึ่งให้เลือกตอบในข้อที่ตรงกับระดับการปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดซึ่งมีระดับการวัดข้อมูลให้เป็นประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ		ระดับการปฏิบัติ
5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ในการแบ่งระดับหาความกว้างของอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยใช้สูตรคำนวณความกว้างของชั้นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้นเกณฑ์การวัดระดับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งได้เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม จำนวน 10 ข้อ ซึ่งเป็นแบบสอบถามเป็นรูปแบบคำถามปลายปิด (Closed-end Question) โดยมีตัวเลือกให้ 2 ตัวเลือก คือ ใช่ และไม่ใช่ ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดให้ 0 คะแนน เพราะผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความรู้ในข้อนั้น

ข้อที่ตอบ ใช่ คือถูกได้คะแนน 1 คะแนน คือข้อ 1, 4, 6, 8, 9 และ 10

ข้อที่ตอบ ไม่ใช่ คือถูกได้คะแนน 1 คะแนน คือข้อ 2, 3, 5 และ 7

จากนั้นจะนำคะแนนที่ได้ไปประเมินเป็นค่าร้อยละ ซึ่งในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Description Statistic) แบบวัดความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม จะถูกจำแนกออกเป็น 3 ระดับ ตามเกณฑ์ประเมินแบบอิงเกณฑ์ของ บลูม (Bloom, 1971) ดังนี้

คะแนน	ระดับความรู้
8 – 10	มาก
6 – 7	ปานกลาง
0 – 5	น้อย

ดังนั้นเกณฑ์การวัดระดับความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งได้ดังนี้

คะแนน 8 - 10 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามในระดับมาก

คะแนน 6 - 7 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามในระดับปานกลาง

คะแนน 0 - 5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามในระดับน้อย

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีทั้งหมด 4 ข้อ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อที่ 1 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) เกี่ยวกับ จำนวนเงินที่นำไปลงทุนโดยเฉลี่ย เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภท อัตราส่วน (Ratio Scale)

ข้อที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) เกี่ยวกับจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี เป็นการวัดระดับข้อมูลแบบอัตราส่วน (Ratio Scale)

ข้อที่ 3 เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended Question) เกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุนในทรัพย์สินต่างๆทั้งหมด 15 ข้อ โดยเป็นคำถามให้เลือกตอบหลายคำตอบ (Multiple Response Scale) ใช้ระดับการวัดข้อมูลแบบนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ข้อที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับการประเมินการลงทุนโดยรวมที่ผ่านมาว่าถูกต้องตามหลักอิสลามเพียงใด เป็นคำถามชนิด Semantic Differential Scale โดยเป็นการวัดระดับข้อมูลแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) มีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับ		ระดับการลงทุน
5	หมายถึง	ถูกหลักแน่นอน
4	หมายถึง	อาจจะถูกหลัก
3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	อาจจะไม่ถูกหลัก
1	หมายถึง	ไม่ถูกหลักแน่นอน

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ในการแบ่งระดับหาความกว้างของอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยใช้สูตรคำนวณความกว้างของชั้นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้นเกณฑ์การวัดระดับการประเมินการลงทุนที่ถูกหลักศาสนาอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งได้เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินการลงทุนโดยรวมของตนที่ผ่านมาว่าลงทุนถูกหลักศาสนาแน่นอน

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินการลงทุนโดยรวมของตนที่ผ่านมาว่าจะลงทุนถูกหลักศาสนา

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินการลงทุนโดยรวมของตนที่ผ่านมาว่าไม่แน่ใจ

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินการลงทุนโดยรวมของตนที่ผ่านมาว่าจะลงทุนไม่ถูกหลักศาสนา

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินการลงทุนโดยรวมของตนที่ผ่านมาว่าลงทุนไม่ถูกหลักศาสนาแน่นอน

ข้อที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับการลงทุนของท่านเมื่อเทียบกับรายได้ที่ได้รับเป็นคำถามชนิด Semantic Differential Scale โดยเป็นการวัดระดับข้อมูลแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) มีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับ		ระดับการลงทุน
5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	ไม่ค่อยเหมาะสม
1	หมายถึง	ไม่เหมาะสมที่สุด

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ในการแบ่งระดับความกว้างของอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยใช้สูตรคำนวณความกว้างของชั้นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้นเกณฑ์การวัดระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับมุสลิมท่านอื่นรอบๆตัว ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งได้เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง เมื่อเทียบกับรายได้ที่ได้รับผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการลงทุนเหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง เมื่อเทียบกับรายได้ที่ได้รับผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการลงทุนเหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง เมื่อเทียบกับรายได้ที่ได้รับผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการลงทุนเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง เมื่อเทียบกับรายได้ที่ได้รับผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการลงทุนไม่ค่อยเหมาะสม

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง เมื่อเทียบกับรายได้ที่ได้รับผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการลงทุนไม่เหมาะสมที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีการดำเนินการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยจากแหล่งต่างๆ ที่มีความรู้เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถามเพื่อเป็นการศึกษาแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. รวบรวมเนื้อหาที่ได้จากเอกสารต่างๆ ทั้งแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้อง และทำการเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านต่างๆ ตามความเหมาะสม
4. ทำการปรับปรุงแบบสอบถาม เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์มากที่สุด
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบความน่าเชื่อถือกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค (Cronbachs' Alpha Coefficient) โดยค่าอัลฟาที่ได้จะแสดงถึงระดับค่าความเชื่อมั่น ซึ่งค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ โดยค่าที่ใกล้เคียง 1 มากที่สุดแสดงว่ามีระดับความเชื่อมั่นที่สูงมากซึ่งแบบสอบถามต้องมีค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.7 ซึ่งหมายถึงมีความเชื่อมั่นสูง ซึ่งในแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามส่วนที่ 2 และ 3 ดังนี้

ส่วนที่ 2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามหัวข้อรูปแบบการดำเนินชีวิต

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรม เท่ากับ .869

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจ เท่ากับ .831

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านทัศนคติ เท่ากับ .770

รูปแบบการดำเนินชีวิตโดยรวม เท่ากับ .782

ส่วนที่ 3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามหัวข้อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เท่ากับ .879

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยมีการแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ส่วนของข้อมูลทางด้านแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ได้มีการศึกษาและค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ บทความ วารสาร สิ่งพิมพ์ วิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นแหล่งข้อมูลในรูปแบบของข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

2. ส่วนของการเก็บข้อมูลในด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจในหลักการลงทุนแบบอิสลาม และพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการลงพื้นที่เพื่อทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยการแบ่งการเก็บข้อมูลตามเขตต่างๆโดยการใช้แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่นแล้วไปเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นแหล่งข้อมูลในรูปแบบของข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

การจัดทำข้อมูล

1. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามและแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก
2. การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว มาลงรหัสตามที่ได้กำหนดเอาไว้ล่วงหน้า
3. การประมวลผลข้อมูล ข้อมูลที่ลงรหัสแล้วได้นำมาบันทึกและประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Sciences, SPSS)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่
 - 1.1 ข้อมูลตอนที่ 1 เป็นคำถามด้านลักษณะประชากรศาสตร์ มีการแสดงผลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อทำการอธิบายลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.2 ข้อมูลตอนที่ 2 3 และ 4 เป็นคำถาม เกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม ซึ่งข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - 1.3 ข้อมูลตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุน โดยข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ได้แก่

2.1 สถิติ t-test เป็นการใช้เพื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้ทดสอบสมมติฐานส่วนที่ 1 ในด้านเพศ และสถานภาพ

2.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: ANOVA) เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้ทดสอบสมมติฐานส่วนที่ 1 ได้แก่ ด้านอายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ถ้าพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการทดสอบ Least-Significant Different (LSD)

2.3 การวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกทวิ (Binary Logistic Regression Analysis) สำหรับในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุน จะใช้วิธีการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกแบบ Binary Logistic โดยใช้ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยมีการใช้สถิติ ดังนี้ (สุภาวดี ขุนทอง จันทร, 2560: 182-192)

1.1 หาค่าร้อยละ (Percentage) คือการคำนวณหาสัดส่วนของข้อมูลในแต่ละตัว เทียบกับข้อมูลรวมทั้งหมด โดยมีสูตรการคำนวณคือ

$$P = \frac{X \times 100}{n}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ หรือ เปอร์เซนต์
	X	แทน	ความถี่ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลโดยเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีสูตรการคำนวณคือ

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) เพื่ออธิบายลักษณะพื้นฐานของข้อมูล โดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{(n - 1)}}$$

เมื่อ	$S.D$	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลชุดนั้น
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2. การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เพื่อทดสอบความเชื่อมั่นรวมโดยใช้วิธีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ Cronbach (สุภาวดี ขุนทองจันทร์, 2560: 174-176)

$$\alpha = \frac{n}{n - 1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อ
	S_x^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ประกอบด้วย

3.1 สถิติ Independent t-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 คือ ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ในส่วนของ เพศ และ สถานภาพ โดยใช้ทดสอบ t-test หากค่าความแปรปรวนของข้อมูลเท่ากัน ให้ทดสอบความแตกต่างด้วย Equal Variance assumed และหากค่าความแปรปรวนของข้อมูลไม่เท่ากัน ให้ทดสอบความแตกต่างด้วย Equal Variance not assumed โดย

ทำการทดสอบค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อนโดยใช้ Levene test โดยใช้สูตรดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2548: 242; กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2549: 108)

3.1.1 กรณีที่ความแปรปรวนของข้อมูลทั้ง 2 กลุ่มเท่ากัน ($S_1^2 = S_2^2$) ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{S_p^2 \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$$S_p^2 = \frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

เมื่อ	t	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	$\bar{x}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{x}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_p	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวอย่างรวมจาก 2 กลุ่ม
	n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และขนาดของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
ดังนั้น สรุปสูตรได้ดังนี้			

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

สถิติที่ใช้ทดสอบ t มีองศาความเป็นอิสระ (Degree of freedom)

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

3.1.2 กรณีที่ความแปรปรวนของข้อมูลทั้ง 2 กลุ่มไม่เท่ากัน ($S_1^2 \neq S_2^2$)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

สถิติที่ใช้ทดสอบ t มีองศาความเป็นอิสระ (Degree of freedom) = df โดยที่

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right)}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} \right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2} \right)^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
-------	---	-----	--

$\bar{x}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
$\bar{x}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
n_1	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
n_2	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

3.2 สถิติ F-test ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) เป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐานในด้านอายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ใช้ในกรณีที่ความแปรปรวนเท่ากันหรือไม่แตกต่าง มีสูตรดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2548: 252)

$$F = \frac{MS(B)}{MS(W)}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
	$MS(B)$	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	$MS(W)$	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

กำหนดให้ค่าความอิสระ (Degree of freedom) หรือ df ระหว่างกลุ่ม = k-1 และภายในกลุ่ม = n-k

ถ้าผลการทดสอบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่น 95% ต้องทำการทดสอบเป็นรายคู่ไป เพื่อดูว่าคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยใช้สูตร Least Significant Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2548: 258) ดังนี้

$$LSD = t_{1-\frac{\alpha}{2}; n-k} \sqrt{MSE \left[\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right]}$$

โดยที่ $n_i \neq n_j$

เมื่อ	LSD	แทน	ผลต่างนัยสำคัญที่คำนวณได้สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ i และ j
	MSE	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม ($MS(W)$)
	k	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดสอบ
	n_i	แทน	จำนวนประชากรของกลุ่มที่ i

n_j	แทน	จำนวนประชากรของกลุ่มที่ j
α	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อน

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว Brown-Forsythe (β) กรณีค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน (Hartung, 2001: 300) มีสูตรดังนี้

$$\beta = \frac{MS_{(B)}}{MS_{(W)}}$$

โดยที่ค่า

$$MS_{(W)} = \sum_{i=1}^k \left[1 - \frac{n_i}{N} \right] S_i^2$$

เมื่อ	β	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา Brown-Forsythe
	$MS_{(B)}$	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	$MS_{(W)}$	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม Brown-Forsythe
	k	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
	n_i	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ i
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ i

กรณีผลการทดสอบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบเป็นรายคู่เพื่อดูว่ามีคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยใช้วิธี Dunnett's T3 (วิเชียร เกตุสิงห์, 2543: 116) มีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_i - \bar{X}_j}{MS_{(W)} \left[\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right]}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
	$MS_{(W)}$	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม Brown-Forsythe
	$\bar{X}_i$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ i
	$\bar{X}_j$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ j
	n_i	แทน	จำนวนตัวอย่างของกลุ่มที่ i
	n_j	แทน	จำนวนตัวอย่างของกลุ่มที่ j

5.4 สถิติการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกทวิ (Binary Logistic Regression Analysis) สำหรับในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุน จะใช้วิธีการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกแบบ Binary Logistic ซึ่งเหมาะกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) ในการนี้ที่มีตัวแปรตามเป็นตัวแปรเชิงกลุ่มที่มีค่าเพียง 2 ค่า (Dichotomous Variable) คือ 1 (เกิดเหตุการณ์ที่สนใจ) และ 0 (ไม่เกิดเหตุการณ์ที่สนใจ) และตัวแปรอิสระ (X) จะเป็นตัวแปรเชิงปริมาณหรือตัวแปรเชิงกลุ่มก็ได้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2554) โดยมีเงื่อนไขว่าต้องมีขนาดตัวแปรต้นไม่ต่ำกว่า 30 และตัวแปรต้นจะต้องมีความสัมพันธ์กันต่ำ

$$\text{Prop (Y)} = \frac{e^{\beta_0 + \beta_1 X}}{1 + e^{\beta_0 + \beta_1 X}}$$

โดยที่ $0 \leq E(Y) \leq 1$; $E(Y) = P(\text{event}) = P(\text{ลงทุน}=1)$

เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ตัวแปรอิสระ (X) มีมากกว่า 1 ตัว ดังนั้นสมการ Logistic Response Function จะเป็นดังนี้

$$P(\text{ลงทุน } Y=1) = \frac{e^{\beta_0 + \beta_1 X_1 + \dots + \beta_n X_n}}{(1 + e^{\beta_0 + \beta_1 X_1 + \dots + \beta_n X_n})}$$

$$P(\text{ไม่ลงทุน } Y=0) = 1 - \frac{e^{\beta_0 + \beta_1 X_1 + \dots + \beta_n X_n}}{(1 + e^{\beta_0 + \beta_1 X_1 + \dots + \beta_n X_n})}$$

ทำการปรับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามให้อยู่ในรูปเชิงเส้น โดยการหาค่า Odd Ratio จะได้ Logit Response Function

$$\text{Ln(Odds)} = \ln\left(\frac{P_i}{1-P_i}\right) = X_i$$

$$\text{หรือ } \text{Ln(Odds)} = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \dots + \beta_n X_n$$

โดยกำหนดให้

Y_i	มีค่า	1	ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมลงทุน
	มีค่า	0	ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมไม่ลงทุน
$P_i(\text{event})$	แทน	ความน่าจะเป็นที่กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมลงทุน	
X_i	แทน	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุน	

โดยที่ i เป็นตัวอย่างของคนที่มีพฤติกรรมลงทุน และไม่ลงทุน

โดยในการพิจารณาว่าปัจจัยใดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนหรือไม่ จะพิจารณาที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หรือมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การตรวจสอบความเหมาะสม (Goodness of Fit) ของสมการถดถอยโลจิสติก

มีการตรวจสอบหลายวิธีดังนี้

1. การใช้ค่า Likelihood Estimate (MLE) โดยการเปรียบเทียบค่า $-2 \log \text{likelihood}$
2. การใช้ค่า Model Chi-Square ในการทดสอบโมเดลว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่
3. การใช้ค่า Pseudo R^2 คือค่าของความแปรปรวนของตัวแปรตามที่อธิบายได้ด้วยตัวแปรอิสระ

สรุปสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนที่แตกต่างกัน

1.1 มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนที่แตกต่างกัน มีการทดสอบกับแบบสอบถามในตอนต้นที่ 4 โดยสถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ Independent t-test

1.2 มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนที่แตกต่างกัน มีการทดสอบกับแบบสอบถามในตอนต้นที่ 4 โดยสถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ One-Way Analysis of Variance

1.3 มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนที่แตกต่างกัน มีการทดสอบกับแบบสอบถามในตอนต้นที่ 4 โดยสถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ Independent t-test

1.4 มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนที่แตกต่างกัน มีการทดสอบกับแบบสอบถามในตอนต้นที่ 4 โดยสถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ One-Way Analysis of Variance

1.5 มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนที่แตกต่างกัน มีการทดสอบกับแบบสอบถามในตอนต้นที่ 4 โดยสถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ One-Way Analysis of Variance

1.6 มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนที่แตกต่างกัน มีการทดสอบกับแบบสอบถามในตอนี่ 4 โดยสถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ One-Way Analysis of Variance

2. รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านการเลือกทรัพย์สินในการลงทุน

2.1 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นสามัญฮาลาลของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร มีการทดสอบกับแบบสอบถามในตอนี่ 4 คือ ท่านมีการลงทุนในสินทรัพย์ใดบ้าง สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ สถิติการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ทวิ (Binary Logistic Regression Analysis)

2.2 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนกองทุนรวมฮาลาลของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร มีการทดสอบกับแบบสอบถามในตอนี่ 4 คือ ท่านมีการลงทุนในสินทรัพย์ใดบ้าง สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ สถิติการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ทวิ (Binary Logistic Regression Analysis)

2.3 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร มีการทดสอบกับแบบสอบถามในตอนี่ 4 คือ ท่านมีการลงทุนในสินทรัพย์ใดบ้าง สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ สถิติการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ทวิ (Binary Logistic Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อต่างๆที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S. D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
S. E.	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F - distribution
df	แทน	ค่าความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) (ในตาราง F – test)
SS	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานกำลังสองเฉลี่ย (Mean of Square)
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบที่โปรแกรม
Sig. 2 tailed	แทน	ความน่าจะเป็นสำหรับบอกนัยสำคัญทางสถิติ
r	แทน	ค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
H_0	แทน	สมมติฐานหลัก (Null Hypothesis)
H_1	แทน	สมมติฐานรอง (Alternative Hypothesis)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์แสดงการตัดสินใจ
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโลจิสติก ซึ่งมีการแจกแจงเชิงซ้อน
Odds Ratio	แทน	โอกาสการเกิดเหตุการณ์เทียบกับโอกาสการไม่เกิดเหตุการณ์

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบายโดยมีการแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วนตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ รูปแบบการดำเนินชีวิต

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ พฤติกรรมการลงทุน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ข้อ ดังนี้

1. มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

2. รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านการเลือกทรัพย์สินในการลงทุน

2.1 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นฮาลาล

2.2 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนฮาลาล

2.3 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำตามหลักอิสลาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน โดยนำเสนอในรูปแบบการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละปรากฏผลดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ของมุสลิม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	174	43.5
หญิง	226	56.5
รวม	400	100.0
2. อายุ		
18 – 27 ปี	90	22.5
28 – 37 ปี	148	37.0
38 – 47 ปี	93	23.3
48 ปีขึ้นไป	69	17.2
รวม	400	100.0
3. สถานภาพ		
โสด	126	31.5
สมรส	274	68.5
รวม	400	100.0
4. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	109	27.3

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	248	62.0
สูงกว่าปริญญาตรี	43	10.7
รวม	400	100.0

5. อาชีพ

นักเรียน / นักศึกษา	40	10.0
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	79	19.7
ลูกจ้าง / พนักงานบริษัทเอกชน	123	30.8
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	144	36.0
เกษียณ / ไม่ได้ทำงาน	12	3.0
อื่นๆ	2	0.5
รวม	400	100.0

6. รายได้ต่อเดือน

น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท	46	11.5
15,001 – 25,000 บาท	99	24.8
25,001 – 35,000 บาท	96	24.0
35,001 – 45,000 บาท	98	24.5
มากกว่า 45,000 บาท	61	15.2
รวม	400	100.0

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 1 พบว่าข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์ของมุสลิมที่ตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัยครั้งนี้จำนวน 400 คน จำแนกตามตัวแปรได้ ดังนี้

เพศ พบว่า มุสลิมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 และเป็นเพศชาย 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 ตามลำดับ

อายุ พบว่า มุสลิมส่วนใหญ่มีอายุ 28 – 37 ปี มีจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมาคือ อายุ 38 – 47 ปี มีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 ถัดมาคือ อายุ 18 – 27 ปี มีจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และ อายุ 48 ปีขึ้นไป มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 ตามลำดับ

สถานภาพ พบว่า มุสลิมส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5 และมีสถานภาพโสด จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า มุสลิมส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 62.0 รองลงมาคือระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 109 คน คิดเป็นจำนวน 27.3 และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.7 ตามลำดับ

อาชีพ พบว่า มุสลิมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายหรือทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 รองลงมาประกอบอาชีพลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 ประกอบอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 ประกอบอาชีพนักเรียนหรือนักศึกษา จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 ไม่ได้ประกอบอาชีพหรือเกษียณ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ประกอบอาชีพอื่นๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน พบว่า มุสลิมส่วนใหญ่มีรายได้ 15,001 – 25,000 บาท จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 รองลงมาได้รายได้ 35,001 – 45,000 บาท จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 มีรายได้ 25,001 – 35,000 บาท จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 มีรายได้มากกว่า 45,000 บาท จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 และมีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 1 พบว่า ลักษณะข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์ของมุสลิมด้านอาชีพ มีคำตอบที่มีความถี่ค่อนข้างต่ำ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการจัดกลุ่มใหม่เพื่อเป็นการใช้ในการทดสอบสมมติฐานต่อไป ซึ่งปรากฏตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ของมุสลิมในด้าน อาชีพ ตามการจัดกลุ่มใหม่

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
5. อาชีพ		
นักศึกษา / เกษียณ / ไม่ได้ทำงาน และอื่นๆ	54	13.5
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	79	19.7

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ลูกจ้าง / พนักงานบริษัทเอกชน	123	30.8
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	144	36.0
รวม	400	100.0

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 2 พบว่า ข้อมูลด้านอาชีพ ตามการจัดกลุ่มใหม่ได้ดังนี้

อาชีพ พบว่า มุสลิมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายหรือทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 รองลงมาประกอบอาชีพลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 ประกอบอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 และประกอบอาชีพนักศึกษา เกษียณหรือไม่ได้ทำงาน และอื่นๆ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิต

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิต ได้แก่ ด้านกิจกรรม ด้านความสนใจ และด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

ตาราง 3 สรุปค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน	ระดับความเป็นจริง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีการอ่านหนังสือการลงทุนเพื่อเพิ่มความรู้	2.73	1.126	ปานกลาง
2. ท่านมีการเข้าร่วมอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการลงทุน	2.46	1.061	น้อย
3. ท่านมีการติดตามข้อมูลข่าวสารการลงทุน เศรษฐกิจ และการเมืองผ่านทาง Social Media	2.74	1.086	ปานกลาง
4. ท่านมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้หรือข้อมูลในการลงทุนกับคนรู้จัก	2.70	1.014	ปานกลาง

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน	ระดับความเป็นจริง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. ท่านมีการเข้าร่วมงานส่งเสริมการเงินหรือการลงทุนที่จัดขึ้นในประเทศ	2.37	1.037	น้อย
รวม	2.60	.08847	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 3 พบว่า รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มุสลิมมีรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุนอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องของท่านมีการติดตามข้อมูลข่าวสารการลงทุน เศรษฐกิจและการเมืองผ่านทาง Social Media มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ท่านมีการอ่านหนังสือการลงทุนเพื่อเพิ่มความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 และท่านมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้หรือข้อมูลในการลงทุนกับคนรู้จัก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 ตามลำดับ

นอกจากนี้รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุนอยู่ในระดับน้อย ในเรื่องของท่านมีการเข้าร่วมอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการลงทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 และท่านมีการเข้าร่วมงานส่งเสริมการเงินหรือการลงทุนที่จัดขึ้นในประเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 ตามลำดับ

ตาราง 4 สรุปค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน	ระดับความสนใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีความสนใจที่จะเข้าร่วมรับฟังการบรรยายวิธีการลงทุนตามหลักอิสลาม หากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น	3.08	.933	ปานกลาง
2. ท่านมีความสนใจใช้บริการ พอร์ตหรือบัญชีซื้อขายหุ้นตามหลักการอิสลาม	2.93	1.142	ปานกลาง
3. ท่านมีความสนใจใช้บริการ กองทุนหุ้นระยะยาวแบบอิสลาม (Islamic LTF)	3.04	1.089	ปานกลาง

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับ การลงทุน	ระดับความสนใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. ท่านมีความสนใจใช้บริการ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพแบบอิสลาม (Islamic RMF)	3.06	1.033	ปานกลาง
5. ท่านมีความสนใจใช้บริการ กองทุนรวมอิสลาม (Islamic Mutual Fund)	3.03	1.072	ปานกลาง
รวม	3.028	.9217	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 4 พบว่า รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวมมีความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.028

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มุสลิมมีรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุนมีความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องของท่านมีความสนใจที่จะเข้าร่วมรับฟังการบรรยายวิธีการลงทุนตามหลักอิสลามหากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ท่านมีความสนใจใช้บริการกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพแบบอิสลาม (Islamic RMF) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 ท่านมีความสนใจใช้บริการกองทุนหุ้นระยะยาวแบบอิสลาม (Islamic LTF) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 ท่านมีความสนใจใช้บริการกองทุนรวมอิสลาม (Islamic Mutual Fund) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 และท่านมีความสนใจใช้บริการพอร์ตหรือบัญชีซื้อขายหุ้นตามหลักการอิสลาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 ตามลำดับ

ตาราง 5 สรุปค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับ การลงทุน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ฐานะทางการเงินที่มั่นคงเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในชีวิต	3.77	.833	เห็นด้วย
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรมีการให้ความรู้ และการประชาสัมพันธ์ด้านการลงทุนที่ถูกหลักอิสลามมากกว่านี้	4.12	.696	เห็นด้วย

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับ การลงทุน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. ธุรกรรมทางการเงินแบบอิสลาม สร้างความ สะดวกสบายในการออม หรือ การลงทุนมากขึ้น	4.01	.812	เห็นด้วย
4. ธุรกรรมทางการเงินแบบอิสลาม ไม่ได้มีความ แตกต่างจากธุรกรรมทางการเงินทั่วไป	3.81	.912	เห็นด้วย
5. มุสลิมจำเป็นที่จะต้องลงทุนโดยใช้หลักการอิสลาม	4.29	.709	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
รวม	3.996	.523	เห็นด้วย

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 5 พบว่า รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.996

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามุสลิมมีรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การลงทุนมี มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ในเรื่องของมุสลิมจำเป็นที่จะต้องลงทุนโดย
ใช้หลักการอิสลาม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29

นอกจากนี้มุสลิมมีความคิดเห็นในระดับสูง ในเรื่องของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ
และเอกชนควรมีการให้ความรู้และการประชาสัมพันธ์ด้านการลงทุนที่ถูกหลักอิสลามมากกว่านี้ มี
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ธุรกรรมทางการเงินแบบอิสลามสร้างความสะดวกสบายในการออมหรือการ
ลงทุนมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ธุรกรรมทางการเงินแบบอิสลามไม่ได้มีความแตกต่างจาก
ธุรกรรมทางการเงินทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และฐานะทางการเงินที่มั่นคงเป็นตัวชี้วัด
ความสำเร็จในชีวิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของมุสลิมในเขต

กรุงเทพมหานคร

ตาราง 6 สรุปค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านใช้เวลาว่างหลังจากงานประจำในการหารายได้	3.61	.972	มาก
2. ท่านมีความพยายามทำให้รายได้เพิ่มขึ้นอยู่เสมอ	3.83	.818	มาก
3. ท่านมีการบันทึกรายรับรายจ่ายเป็นประจำ	3.74	1.017	มาก
4. ท่านมีการวางแผนและควบคุมค่าใช้จ่ายไม่ให้เกินรายได้	4.01	.853	มาก
5. ท่านมีการวางแผนการออมเงินสำหรับเป้าหมายในอนาคต	3.98	.816	มาก
6. ท่านแบ่งเงินจากรายได้จำนวนหนึ่งสำหรับการออมก่อนที่จะนำไปใช้จ่ายอย่างอื่น	3.89	.841	มาก
7. ท่านใช้จ่ายเงินออมให้เกิดประโยชน์มากกว่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น	3.98	.810	มาก
8. ท่านมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายก่อนตัดสินใจลงทุน	3.90	.826	มาก
9. ท่านดูผลตอบแทน ความเสี่ยง และสภาพคล่องก่อนการลงทุน	3.86	.847	มาก
10. ท่านมีการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ดี	3.83	.913	มาก
11. ท่านทานอาหารที่มีคุณค่าและโภชนาการที่ดี	3.95	.823	มาก
12. ท่านบริหารความเสี่ยงโดยมีการทำประกันภัย	3.64	1.124	มาก
13. ท่านวางแผนที่อยู่อาศัยในอนาคตยามเกษียณอายุ	3.85	.911	มาก
14. ท่านวางแผนในการหาอาชีพเสริมยามเกษียณอายุ	3.81	.916	มาก

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
15. ท่านวางแผนรับมือกับค่าใช้จ่ายหลังการเกษียณอายุ	3.84	.833	มาก
16. ท่านมีการจัดบันทึกหนี้สินที่จะต้องรับผิดชอบ	3.85	.909	มาก
17. ถ้าท่านมีหนี้สินท่านจะวางแผนจ่ายหนี้ก่อนเสมอแล้วจึงนำไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน	3.74	.782	มาก
18. ถ้าท่านมีหนี้สินท่านสามารถชำระหนี้ได้ตรงตามเวลาที่กำหนด	4.03	.720	มาก
รวม	3.851	.546	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 6 การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.851

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มุสลิมมีระดับการปฏิบัติการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในระดับมาก ในเรื่องของถ้าท่านมีหนี้สินท่านสามารถชำระหนี้ได้ตรงตามเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ท่านมีการวางแผนและควบคุมค่าใช้จ่ายไม่ให้เกินรายได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ท่านมีการวางแผนการออมเงินสำหรับเป้าหมายในอนาคตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ท่านใช้จ่ายเงินออมให้เกิดประโยชน์มากกว่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ท่านทานอาหารที่มีคุณค่าและโภชนาการที่ดีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ท่านมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายก่อนตัดสินใจลงทุนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ท่านแบ่งเงินจากรายได้จำนวนหนึ่งสำหรับการออมก่อนที่จะนำไปใช้จ่ายอย่างอื่นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ท่านดูแลสุขภาพตนเอง ความเสี่ยงและสภาพคล่องก่อนการลงทุนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ท่านวางแผนที่อยู่อาศัยในอนาคตยามเกษียณอายุมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ท่านมีการจัดบันทึกหนี้สินที่จะต้องรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ท่านวางแผนรับมือกับค่าใช้จ่ายหลังการเกษียณอายุมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ท่านมีความพยายามทำให้รายได้เพิ่มขึ้นอยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ท่านมีการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ดีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ท่านวางแผนในการหาอาชีพเสริมยามเกษียณอายุมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ท่านมีการบันทึกรายรับรายจ่ายเป็นประจำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ถ้าท่านมีหนี้สินท่านจะวางแผนจ่ายหนี้ก่อนเสมอแล้วจึงนำไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ท่านบริหารความเสี่ยงโดยมีการทำประกันภัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 และท่านใช้เวลาว่างหลังจากงานประจำในการหารายได้โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม	คำตอบที่ถูกต้อง	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
		ตอบถูก	ตอบผิด
		คน (%)	คน (%)
1. มุสลิมทุกคนต้องสร้างความมั่งคั่งแก่ทรัพย์สินตามความรู้ความสามารถของตนเองไม่ว่าจะเป็นการประกอบอาชีพ การประกอบธุรกิจ หรือการลงทุนต่างๆ	ใช่	375 (93.8)	25 (6.3)
2. การจ่ายชะกาต เป็นการช่วยเหลือผู้ยากไร้ และลดช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจนโดยจะต้องจ่าย 2.5% ของสินทรัพย์ทุกชนิดรวมไปถึงหุ้นสามัญที่ตั้งใจลงทุนระยะยาวเพื่อรับเงินปันผลและที่ดินที่ไม่ได้ใช้งาน เมื่อครบครองครบ 1 ปี	ไม่ใช่	24 (6.0)	376 (94.0)
3. มุสลิมสามารถรับดอกเบี้ยจากธนาคาร แต่ไม่สามารถรับดอกเบี้ยจากผู้ที่มากู้ยืมตนได้	ไม่ใช่	342 (85.5)	58 (14.5)
4. อิสลามห้ามการลงทุนโดยขาดการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของกิจการ (Fundamental Analysis) หรือ การวิเคราะห์ทางด้านเทคนิค (Technical Analysis)	ใช่	137 (34.3)	263 (65.8)
5. มุสลิมไม่สามารถรับกำไรส่วนต่างที่เพิ่มขึ้นจากการขายหุ้น (Capital Gain) ของบริษัทที่มีการเติบโตเพราะถือว่าเป็นการเก็งกำไร แต่สามารถรับเงินปันผล (Dividend) ได้เพราะถือว่าเป็นการลงทุน	ไม่ใช่	180 (45.0)	220 (55.0)

ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลัก อิสลาม		ตอบถูก	ตอบผิด
		n (%)	n (%)
6. ธุรกิจที่ดำเนินการขัดหลักการอิสลาม เช่น ธนาคาร(ที่ไม่ได้ใช้ระบบอิสลาม) ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับแอลกอฮอล์, สุกรและอาหารไม่ฮาลาล, ธุรกิจบันเทิง, ยาสูบ และ การผลิตหรือจำหน่ายอาวุธ	ใช่	346 (86.5)	54 (13.5)
7. ตราสารหนี้ เช่น พันธบัตรรัฐบาล หรือ หุ้นกู้ของบริษัทต่างๆ สามารถลงทุนได้	ไม่ใช่	180 (45.0)	220 (55.0)
8. การลงทุนที่อ้างอิงข้อมูลจากทรัพย์สินหรือหุ้น เช่น สัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TFEX) หรือ ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (Derivative Warrants) ไม่สามารถลงทุนได้เพราะไม่ถือว่าเป็นการเพิ่มความมั่งคั่งและความงอกเงย ในกรณีที่ไม่ได้ใช้เพื่อการบริหารความเสี่ยงแต่ใช้สำหรับการเก็งกำไร	ใช่	270 (67.5)	130 (32.5)
9. มุชาระอะห์กะฮ์ (Musharakah) คือการร่วมกันเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งเป็นหลักการเกี่ยวกับการซื้อหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์	ใช่	272 (68.0)	128 (32.0)
10. มุสลิมสามารถลงทุนในหุ้นหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ ดอกเบี้ยและรายได้ที่ไม่ถูกหลักศาสนาอิสลามได้ แต่จะต้องมีสัดส่วนไม่เกิน 5% ของรายได้ทั้งหมด เนื่องจากในปัจจุบันเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากสำหรับธุรกิจที่ไม่ใช่ธุรกิจอิสลาม	ใช่	138 (34.5)	262 (65.5)

จากตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า คำถามที่มุสลิมตอบถูกมากที่สุด 5 อันดับคือ มุสลิมทุกคนต้องสร้างความงอกเงยแก่ทรัพย์สินตามความรู้ความสามารถของตนเองไม่ว่าจะเป็นการประกอบอาชีพ การประกอบธุรกิจ หรือการลงทุนต่างๆ ร้อยละ 93.8 รองลงมาคือ ธุรกิจที่ดำเนินการขัดหลักการอิสลาม เช่น ธนาคาร(ที่ไม่ได้ใช้ระบบอิสลาม) ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับแอลกอฮอล์, สุกรและอาหารไม่ฮาลาล, ธุรกิจบันเทิง, ยาสูบ และ การผลิตหรือจำหน่ายอาวุธ ร้อย

ละ 86.5 มุสลิมสามารถรับดอกเบี้ยจากธนาคาร แต่ไม่สามารถรับดอกเบี้ยจากผู้ที่มากู้ยืมตนได้ ร้อยละ 85.5 มุชาระฮ์กะฮ์ (Musharakah) คือการร่วมกันเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งเป็นหลักการเดียวกับการซื้อหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์ ร้อยละ 68.0 และ การลงทุนที่อ้างอิงข้อมูลจากทรัพย์สินหรือหุ้น เช่น สัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TFEX) หรือ ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (Derivative Warrants) ไม่สามารถลงทุนได้เพราะไม่ถือว่าเป็นการเพิ่มความมั่งคั่งและความมั่งคั่ง ในกรณีที่ไม่ได้ใช้เพื่อการบริหารความเสี่ยงแต่ใช้สำหรับการเก็งกำไร ร้อยละ 67.5

นอกจากนี้พบว่า คำถามที่มุสลิมตอบผิดมากที่สุด 5 อันดับ คือ การจ่ายชะกาต เป็นการช่วยเหลือผู้ยากไร้และลดช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจนโดยจะต้องจ่าย 2.5% ของสินทรัพย์ทุกชนิดรวมไปถึงหุ้นสามัญที่ตั้งใจลงทุนระยะยาวเพื่อรับเงินปันผล และที่ดินที่ไม่ได้ใช้งานเมื่อครบรอบครบรอบ 1 ปี ร้อยละ 94.0 รองลงมาคือ อิสลามห้ามการลงทุนโดยขาดการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของกิจการ (Fundamental Analysis) หรือ การวิเคราะห์ทางด้านเทคนิค (Technical Analysis) ร้อยละ 65.8 มุสลิมสามารถลงทุนในหุ้นหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ ดอกเบี้ยและรายได้ที่ไม่ถูกหลักศาสนาอิสลามได้ แต่จะต้องมีส่วนไม่เกิน 5% ของรายได้ทั้งหมด เนื่องจากในปัจจุบันเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากสำหรับธุรกิจที่ไม่ใช่ธุรกิจอิสลาม ร้อยละ 65.5 มุสลิมไม่สามารถรับกำไรส่วนต่างที่เพิ่มขึ้นจากการขายหุ้น (Capital Gain) ของบริษัทที่มีการเติบโตเพราะถือว่าการเก็งกำไร แต่สามารถรับเงินปันผล (Dividend) ได้เพราะถือว่าการลงทุน ร้อยละ 55.0 และตราสารหนี้ เช่น พันธบัตรรัฐบาล หรือ หุ้นกู้ของบริษัทต่างๆ สามารถลงทุนได้ ร้อยละ 55.0

ตาราง 8 ระดับความรู้เกี่ยวกับความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

คะแนน	จำนวน	ร้อยละ	แปลผล
8 – 10 คะแนน	19	4.8	ระดับความรู้มาก
6 – 7 คะแนน	216	54.0	ระดับความรู้ปานกลาง
0 – 5 คะแนน	165	41.2	ระดับความรู้น้อย

$\bar{X} = 5.56$ คะแนน Max = 8 คะแนน Min = 1 คะแนน

จากตารางที่ 8 ระดับความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มุสลิมมีความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามในระดับน้อย ซึ่งค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.56 คะแนน มีผู้ตอบแบบสอบถามได้คะแนนสูงสุดคือ 8 คะแนน และมีผู้ได้

คะแนนต่ำสุดคือ 1 คะแนน เมื่อพิจารณาเป็นสัดส่วนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 54.0 รองลงมาคือ มีความรู้ในระดับน้อย ร้อยละ 41.2 และมีความรู้ในระดับดี ร้อยละ 4.8 ตามลำดับ

และจากตารางที่ 8 พบว่ามุสลิมที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม ระดับความรู้มาก มีความถี่ค่อนข้างต่ำ และเพื่อให้เข้ากับเงื่อนไขของการใช้แบบจำลองโลจิสติกส์ ผู้วิจัยจึงได้ทำการจัดกลุ่มใหม่เพื่อเป็นการใช้ในการทดสอบสมมติฐานต่อไป ซึ่งปรากฏตามตารางที่ 9 แต่สำหรับการสรุปผลการวิเคราะห์จะใช้การจัดกลุ่มตามแบบเดิม

ตาราง 9 ระดับความรู้เกี่ยวกับความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ตามการจัดกลุ่มใหม่

คะแนน	จำนวน	ร้อยละ	แปลผล
6 – 10 คะแนน	235	58.8	ระดับความรู้มาก
0 – 5 คะแนน	165	41.2	ระดับความรู้น้อย

$\bar{X} = 5.56$ คะแนน Max = 8 คะแนน Min = 1 คะแนน

จากตารางที่ 9 ระดับความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครตามการจัดกลุ่มใหม่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในระดับความรู้มาก ร้อยละ 58.8 และมีระดับความรู้น้อย ร้อยละ 41.2 ตามลำดับ

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุน

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

ตาราง 10 จำนวนความถี่ และค่าร้อยละ ของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านเป้าหมายในการลงทุนของท่าน (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานคร ด้านเป้าหมายในการลงทุน	เป้าหมายในการลงทุน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพื่อสร้างความมั่งคั่งระยะยาว	245	29.26
2. เพื่อเป็นรายได้เสริม ใช้ในชีวิตประจำวัน	255	30.47
3. เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน	155	18.52
4. เพื่อการกระจายความเสี่ยงของเงินทุน	179	21.39
5. อื่นๆ คือ เพื่อสนับสนุนศาสนา	3	.36
รวม	837	100

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 10 แสดงพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านเป้าหมายในการลงทุนของท่าน พบว่า มุสลิมส่วนใหญ่มีเป้าหมายในการลงทุนเพื่อเป็นรายได้เสริมใช้ในชีวิตประจำวัน จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 63.8 รองลงมาได้แก่ เพื่อสร้างความมั่งคั่งระยะยาว จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 61.3 เพื่อการกระจายความเสี่ยงของเงินทุน จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 และอื่นๆ คือเพื่อสนับสนุนศาสนา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ .75

ตาราง 11 แสดงค่าสูงสุด ต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนโดยเฉลี่ยต่อปี

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมใน เขตกรุงเทพมหานคร	ค่าสูงสุด	ค่า ต่ำสุด	$\bar{X}$	S.D.
จำนวนเงินที่ท่านนำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี	1,500,000	2,000	65,381.25	139,704.855

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี พบว่าจำนวนเงินที่ลงทุนมากที่สุดคือ 1,500,000 บาท และ จำนวนเงินที่ลงทุนน้อยที่สุดคือ 2,000 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 65,381.25 บาท

ตาราง 12 แสดงจำนวนและร้อยละของทรัพย์สินที่มีการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

ทรัพย์สินที่มีการลงทุน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. หุ่นสามัญ	25	1.64
2. หุ่นสามัญที่ตรงตามหลักอิสลาม	116	7.63
3. กองทุนรวมต่างๆ	35	2.30
4. กองทุนรวมต่างๆสำหรับอิสลาม	162	10.65
5. ออมเงิน / ฝากประจำทั่วไป	111	7.30
6. ออมเงิน / ฝากประจำตามหลักอิสลาม	255	16.76
7. พันธบัตรรัฐบาล	24	1.58
8. สลากกินแบ่งรัฐบาล	68	4.47
9. สลากออมสิน	90	5.92
10. หุ้นกู้	38	2.50
11. อสังหาริมทรัพย์	63	4.14
12. ทองคำ / เพชรพลอย / เครื่องประดับ	149	9.80
13. ประกันชีวิต	165	10.85
14. ทำการค้า / ทำธุรกิจ	220	14.46
15. อื่นๆ โปรดระบุ	0	0
รวม	1,521	100

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ทรัพย์สินที่มีการลงทุน มุสลิมส่วนใหญ่มีการออมเงิน/ฝากประจำตามหลักอิสลามมากที่สุด จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 16.76 รองมาคือทำการค้า / ทำธุรกิจ จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 14.46 มีการทำประกันชีวิต จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 10.85 ลงทุนในกองทุนรวมต่างๆสำหรับอิสลาม จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 10.65 ลงทุนในทองคำ/เพชรพลอย/เครื่องประดับ จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 9.80 ลงทุนในหุ่นสามัญที่ตรง

หลักการอิสลาม จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 7.63 มีการออมเงิน/ฝากประจำทั่วไป จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 ลงทุนในสลากออมสิน จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 5.92 ลงทุนในสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 4.47 ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 4.14 ลงทุนในหุ้นกู้จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 ลงทุนในกองทุนรวมต่างๆ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 ลงทุนในหุ้นสามัญ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 1.64 และลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล 24 คน คิดเป็นร้อยละ 1.58 ตามลำดับ

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการลงทุนมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม และด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร	ระดับการลงทุน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม	3.42	.952	อาจจะถูกหลัก
2. ระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้	3.48	.939	เหมาะสมมาก

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 อยู่ในระดับมุสลิมคิดว่าการลงทุนโดยรวมที่ผ่านมามีโอกาสจะถูกหลัก

และยังพบว่าพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 อยู่ในระดับมุสลิมมีการลงทุนระดับเหมาะสมมากเมื่อเทียบกับรายได้

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานเพื่อการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 มุสลิมในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 มุสลิมที่มีเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน ในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม และด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกัน ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน ในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม และด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน ในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม และด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกัน

ตาราง 14 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามเพศ

พฤติกรรม การลงทุน ของมุสลิม	Levene's		เพศ	$\bar{X}$	n	S.D.	t	df	Sig.
	test for								
	Equality of								
	Variances								
	F.	Sig.							
จำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี									
Equal	.106	.744	ชาย	63,359.20	174	129,039.33	-.254	398	.800
variances									
assumed			หญิง	66,938.05	226	147,656.55			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนโดยใช้ Levene's test ของพฤติกรรม การลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ .744 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ค่าความแปรปรวนของเพศชายและหญิงไม่แตกต่างกัน จึงทดสอบความแตกต่างแบบ t-test กรณี Equal Variances Assumed พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ .800 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ย ต่อปี ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามเพศ

พฤติกรรม การลงทุน ของมุสลิม	Levene's test for Equality of Variances		เพศ	$\bar{X}$	n	S.D.	t	df	Sig.
	F.	Sig.							
ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม									
Equal variances assumed	.016	.900	ชาย	3.53	174	.929	2.073*	398	.039
			หญิง	3.34	226	.963			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนโดยใช้ Levene's test ของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ .900 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ค่าความแปรปรวนของเพศชายและหญิงไม่แตกต่างกัน จึงทดสอบความแตกต่างแบบ t-test กรณี Equal Variances Assumed พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ .039 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า มุสลิมที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีการประเมินการลงทุนโดยรวมที่ผ่านมาว่าถูกต้องตามหลักการอิสลามมากกว่าเพศหญิง

ตาราง 16 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ จำแนกตามเพศ

พฤติกรรม การลงทุน ของมุสลิม	Levene's		เพศ	$\bar{X}$	n	S.D.	t	df	Sig.
	test for								
	Equality of								
	Variances								
	F.	Sig.							
ด้านการระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้									
Equal	8.343	.004	ชาย	3.44	174	.863	-.775	392.3	.439
variances									
not assumed			หญิง	3.51	226	.994			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนโดยใช้ Levene's test ของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนเมื่อเทียบกับ รายได้ พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ .004 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ค่าความแปรปรวนของเพศชายและหญิงแตกต่างกัน จึงทดสอบความแตกต่างแบบ t-test กรณี Equal Variances Not Assumed พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ .439 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนเมื่อเทียบกับ รายได้ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.2 มุสลิมที่มีอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน ในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม และด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกัน ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน ในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม และด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน ในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม และด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกัน

ตาราง 17 การทดสอบค่าความแปรปรวนพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีของแต่ละช่วงอายุ โดยใช้สถิติ Levene's test

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Test of Homogeneity of Variances			
	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี	12.974*	3	396	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 17 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีของแต่ละช่วงอายุโดยใช้ Levene's test พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แต่ละช่วงอายุมีความแปรปรวนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีแตกต่างกัน ดังนั้นจึงใช้สถิติ Brown-Forsythe ในการทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 18 แสดงความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามช่วงอายุโดยใช้วิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Brown-Forsythe Test			
	Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี	4.943*	3	164.336	.003

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามช่วงอายุโดยวิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe พบว่า ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี มีค่า Sig. เท่ากับ .003 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Dunnett's T3 เพื่อเป็นการหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามตารางที่ 18

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีช่วงอายุแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี โดยใช้ Dunnett's T3

อายุ		18 – 27 ปี	28 – 37 ปี	38 – 47 ปี	48 ปีขึ้นไป
$\bar{X}$		32,494.44	53,047.30	75,860.22	120,608.70
18 – 27 ปี	32,494.44	-	-20,552.853 (.241)	-43,365.771 (.083)	-88,114.251* (.012)
28 – 37 ปี	53,047.30		-	-22,812.918 (.209)	-67,561.398* (.001)
38 – 47 ปี	75,860.22			-	-44,748.481* (.041)
48 ปีขึ้นไป	120,608.70				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน กับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี พบว่า

มุสลิมในช่วงอายุ 18-27 ปี กับมุสลิมในช่วงอายุ 48 ปีขึ้นไป พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ .012 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมในช่วงอายุ 18-27 ปี กับมุสลิมในช่วงอายุ 48 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 88,114.251 บาท แสดงว่ามุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีช่วงอายุ 18-27 ปี มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี น้อยกว่ากลุ่มมุสลิมในกรุงเทพมหานครที่มีช่วงอายุ 48 ปีขึ้นไป โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 88,114.251 บาท

มุสลิมในช่วงอายุ 28-37 ปี กับมุสลิมในช่วงอายุ 48 ปีขึ้นไป พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมในช่วงอายุ 28-37 ปี กับมุสลิมในช่วงอายุ 48 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 67,561.398 บาท แสดงว่ามุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีช่วงอายุ 28-37 ปี มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี น้อยกว่ากลุ่มมุสลิมในกรุงเทพมหานครที่มีช่วงอายุ 48 ปีขึ้นไป โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67,561.398 บาท

มุสลิมในช่วงอายุ 38-47 ปี กับมุสลิมในช่วงอายุ 48 ปีขึ้นไป พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ .041 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมในช่วงอายุ 38-47 ปี กับมุสลิมในช่วงอายุ 48 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 44,748.481 บาท แสดงว่ามุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีช่วงอายุ 38-47 ปี มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี น้อยกว่ากลุ่มมุสลิมในกรุงเทพมหานครที่มีช่วงอายุ 48 ปีขึ้นไป โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 44,748.481 บาท

ส่วนรายคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 20 การทดสอบค่าความแปรปรวนพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร
ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลามของแต่ละช่วงอายุ โดยใช้สถิติ Levene's test

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Test of Homogeneity of Variances			
	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม	4.563*	3	396	.004

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลามของแต่ละช่วงอายุโดยใช้ Levene's test พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .004 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แต่ละช่วงอายุมีความแปรปรวนในด้านการประเมินการลงทุนโดยรวมที่ผ่านมาถูกต้องตามหลักการอิสลามเพียงใดแตกต่างกัน ดังนั้นจึงใช้สถิติ Brown-Forsythe ในการทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 21 แสดงความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการลงทุนในด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามช่วงอายุโดยใช้วิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Brown-Forsythe Test			
	Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม	.408	3	308.037	.747

จากตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามช่วงอายุโดยวิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe พบว่า ด้านการลงทุนโดยรวมที่ผ่านมาถูกต้องตามหลักการอิสลามเพียงใด มีค่า Sig. เท่ากับ .747 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 22 การทดสอบค่าความแปรปรวนพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร
ด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ของแต่ละช่วงอายุ โดยใช้สถิติ Levene's test

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Test of Homogeneity of Variances			
	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้	.053	3	396	.984

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 22 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ของแต่ละช่วงอายุโดยใช้ Levene's test พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .984 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า แต่ละช่วงอายุมีความแปรปรวนในด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงใช้สถิติ F-test ในการทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้จำแนกตามช่วงอายุ โดยวิธีทดสอบแบบ F-test

พฤติกรรมการลงทุน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้	ระหว่างกลุ่ม	3	3.481	1.160	1.319	.268
	ภายในกลุ่ม	396	348.317	.880		
	รวม	399	351.798			

จากตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้จำแนกตามช่วงอายุ โดยใช้วิธีทดสอบทางสถิติด้วยค่า F-test พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ .268 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.3 มุสลิมที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกันในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม และด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกัน ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกันในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม และด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม และด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกัน

ตาราง 24 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามสถานภาพ

พฤติกรรม การลงทุน ของมุสลิม	Levene's test for Equality of Variances		สถานภาพ	$\bar{X}$	n	S.D.	t	df	Sig.
	F.	Sig.							
	จำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี								
Equal variances not assumed	7.765	.006	โสด	42,559.52	126	65,343.20	-2.927*	392.3	.004
			สมรส	75,875.91	274	161,924.57			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 24 ผลการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี โดยใช้ Levene's test พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .006 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ค่าความแปรปรวนของผู้ที่มีสถานภาพโสดและสมรส

แตกต่างกัน จึงทดสอบความแตกต่างแบบ t-test กรณี Equal Variances Not Assumed พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ .004 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีสถานภาพสมรสมีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี มากกว่าผู้ที่มีสถานภาพโสด

ตาราง 25 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามสถานภาพ

พฤติกรรม การลงทุน ของมุสลิม	Levene's		สถานภาพ	$\bar{X}$	n	S.D.	t	df	Sig.
	test for								
	Equality of								
	Variances								
	F.	Sig.							
ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม									
Equal	.546	.460	โสด	3.40	126	.989	-.365	398	.715
variances									
assumed			สมรส	3.43	274	.936			

จากตารางที่ 25 ผลการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม โดยใช้ Levene's test พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .460 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ค่าความแปรปรวนของผู้ที่มีสถานภาพโสดและสมรสแตกต่างกัน จึงทดสอบความแตกต่างแบบ t-test กรณี Equal Variances Assumed พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ .715 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 26 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ จำแนกตามสถานภาพ

พฤติกรรม การลงทุน ของมุสลิม	Levene's		สถานภาพ	$\bar{X}$	n	S.D.	t	df	Sig.
	test for								
	Equality of								
	Variances								
	F.	Sig.							
ระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้									
Equal	.021	.886	โสด	3.30	126	.940	-2.558*	398	.011
variances									
assumed									
			สมรส	3.56	274	.929			

จากตารางที่ 26 ผลการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ โดยใช้ Levene's test พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .886 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ค่าความแปรปรวนของผู้ที่มีสถานภาพโสดและสมรสไม่แตกต่างกัน จึงทดสอบความแตกต่างแบบ t-test กรณี Equal Variances Assumed พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ .011 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกัน โดยมุสลิมที่มีสถานภาพสมรสมีระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ มากกว่ามุสลิมที่มีสถานภาพโสด

สมมติฐานที่ 1.4 มุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน ในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี การลงทุนที่ผ่านมาถูกต้องตามหลักการเพียงใด และระดับการลงทุนของท่านเมื่อเทียบกับรายได้ที่ท่านได้รับ แตกต่างกัน ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน ในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี การลงทุนที่ผ่านมาถูกต้องตามหลักการเพียงใด และการประเมินระดับการลงทุนของท่านเมื่อเทียบกับรายได้ที่ท่านได้รับ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน ในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี การลงทุนที่ผ่านมาถูกต้องตามหลักการเพียงใด และการประเมินระดับการลงทุนของท่านเมื่อเทียบกับรายได้ที่ท่านได้รับ แตกต่าง

ตาราง 27 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Test of Homogeneity of Variances			
	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี	21.535*	2	397	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 27 ผลการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี โดยใช้ Levene's test พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แต่ละระดับการศึกษาสูงสุดมีความแปรปรวนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีแตกต่างกัน ดังนั้นจึงใช้สถิติ Brown-Forsythe ในการทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 28 แสดงความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดโดยใช้วิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Brown-Forsythe Test			
	Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี	5.129*	2	89.398	.008

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดโดยวิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ .008 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Dunnett's T3 เพื่อเป็นการหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามตารางที่ 28

ตาราง 29 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี โดยใช้ Dunnett's T3

ระดับการศึกษา		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
สูงสุด	$\bar{X}$	64,935.78	50,227.82	153,906.98
ต่ำกว่าปริญญาตรี	64,935.78	-	14,707.957 (.802)	-88,971.197 (.089)
ปริญญาตรี	50,227.82		-	-103,679.154* (.021)
สูงกว่าปริญญาตรี	153,906.98			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 29 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี พบว่ามุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดที่ระดับปริญญาตรี กับมุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดสูงกว่าปริญญาตรี มีค่า Sig. เท่ากับ .021 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดที่ระดับปริญญาตรี กับมุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดสูงกว่าปริญญาตรี มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันเป็นรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 103,679.154 บาท แสดงว่า มุสลิมที่มีระดับ

การศึกษาสูงสุดที่ระดับปริญญาตรี มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี น้อยกว่ามุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดสูงกว่าปริญญาตรี เท่ากับ 103,679.154 บาท

ส่วนรายคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 30 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Test of Homogeneity of Variances			
	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม	.092	2	397	.912

จากตารางที่ 30 ผลการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านการลงทุนโดยรวมที่ผ่านมาถูกต้องตามหลักการอิสลามเพียงใด โดยใช้ Levene's test พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .912 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า แต่ละระดับการศึกษาสูงสุดมีความแปรปรวนในด้านการประเมินการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงใช้สถิติ F-test ในการทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 31 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด โดยวิธีทดสอบแบบ F-test

พฤติกรรมการลงทุน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.735	1.867	2.072	.127
	ภายในกลุ่ม	397	357.863	.901		
	รวม	399	361.598			

จากตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม โดยใช้วิธีทดสอบทางสถิติด้วยค่า F-test พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ .127 ซึ่งมีความมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 32 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Test of Homogeneity of Variances			
	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้	.706	2	397	.494

จากตารางที่ 32 ผลการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ โดยใช้ Levene's test พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .494 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า แต่ละระดับการศึกษาสูงสุดมีความแปรปรวนในด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ที่ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงใช้สถิติ F-test ในการทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 33 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด โดยวิธีทดสอบแบบ F-test

พฤติกรรมการลงทุน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.249	.625	.707	.494
	ภายในกลุ่ม	397	350.548	.883		
	รวม	399	351.797			

จากตารางที่ 33 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ โดยใช้วิธีทดสอบทางสถิติด้วยค่า F-test พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ .494 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.5 มุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน ในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี การลงทุนถูกต้องตามหลักการการอิสลาม และระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกัน ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน ในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี การลงทุนถูกต้องตามหลักการการอิสลาม และระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน ในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี การลงทุนถูกต้องตามหลักการการอิสลาม และระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกัน

ตาราง 34 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามอาชีพ

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Test of Homogeneity of Variances			
	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี	3.082*	3	396	.027

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 34 ผลการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี โดยใช้ Levene's test พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .027 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า มุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความแปรปรวนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีแตกต่างกัน ดังนั้นจึงใช้สถิติ Brown-Forsythe ในการทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 35 แสดงความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามอาชีพโดยใช้วิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Brown-Forsythe Test			
	Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี	3.670*	3	316.799	.013

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 35 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี โดยวิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ .013 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Dunnett's T3 เพื่อเป็นการหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามตารางที่ 35

ตาราง 36 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี โดยใช้ Dunnett's T3

อาชีพ	นักศึกษา/ เกษียณ/ไม่ได้ ทำงาน และ อื่นๆ	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ลูกจ้าง/พนักงาน บริษัทเอกชน	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว
$\bar{X}$	22,805.56	69,772.15	57,292.68	85,847.22
นักศึกษา/ เกษียณ/ไม่ได้ ทำงาน และ อื่นๆ	22,805.56	-46,966.57* (.028)	-34,487.127* (.022)	-63,041.667* (.000)
ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	69,772.15	-	12,479.469 (.987)	-16,075.070 (.972)
ลูกจ้าง/ พนักงาน บริษัทเอกชน	57,292.68		-	-28,554.539 (.520)
ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	85,847.22			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 36 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี พบว่า

มุสลิมที่มีอาชีพนักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ กับมุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีค่า Sig. เท่ากับ .028 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมที่มีอาชีพนักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ กับมุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันเป็นรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 46,966.57 บาท แสดงว่ามุสลิมที่มีอาชีพ

นักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีน้อยกว่ามุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจเท่ากับ 46,966.57 บาท

มุสลิมที่มีอาชีพนักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ กับมุสลิมที่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน มีค่า Sig. เท่ากับ .022 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมที่มีอาชีพนักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ กับมุสลิมที่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 34,487.127 บาท แสดงว่ามุสลิมที่มีอาชีพนักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีน้อยกว่ามุสลิมที่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชนเท่ากับ 34,487.127 บาท

มุสลิมที่มีอาชีพนักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ กับมุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมที่มีอาชีพนักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ กับมุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 63,041.667 บาท แสดงว่ามุสลิมที่มีอาชีพนักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีน้อยกว่ามุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวเท่ากับ 63,041.667 บาท

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 37 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามอาชีพ

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Test of Homogeneity of Variances			
	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม	2.457	3	396	.063

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 37 ผลการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม โดยใช้ Levene's test พบว่าค่า

Sig. เท่ากับ .063 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความแปรปรวนในด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงใช้สถิติ F-test ในการทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 38 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามอาชีพ โดยวิธีทดสอบแบบ F-test

พฤติกรรมการลงทุน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	3	11.890	3.963	4.488*	.004
	ภายในกลุ่ม	396	349.707	.883		
	รวม	399	361.597			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 38 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม โดยใช้วิธีทดสอบทางสถิติด้วยค่า F-test พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ .004 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ LSD เพื่อเป็นการหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามตารางที่

ตาราง 39 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม โดยใช้ LSD

อาชีพ	นักเรียน/ นักศึกษา/ เกษียณ/ไม่ได้ ทำงาน และ อื่นๆ	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ลูกจ้าง/พนักงาน บริษัทเอกชน	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว
$\bar{X}$	3.35	3.34	3.24	3.65
นักเรียน/ นักศึกษา/ เกษียณ/ไม่ได้ ทำงาน และ อื่นๆ	3.35	.010 (.952)	.108 (.482)	-.294 (.051)
ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	3.34	-	.098 (.471)	-.304* (.021)
ลูกจ้าง/ พนักงาน บริษัทเอกชน	3.24		-	-.402* (.001)
ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	3.65			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 39 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม พบว่า

มุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ กับมุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีค่า Sig. เท่ากับ .021 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ กับมุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้อง

ตามหลักการอิสลาม แตกต่างกันเป็นรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ .304 แสดงว่ามุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม น้อยกว่ามุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ .304

มุสลิมที่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน กับมุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมที่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน กับมุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม แตกต่างกันเป็นรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ .402 แสดงว่ามุสลิมที่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน มีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม น้อยกว่ามุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ .402

ส่วนรายคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 40 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ จำแนกตามอาชีพ

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Test of Homogeneity of Variances			
	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้	1.376	3	396	.250

จากตารางที่ 40 ผลการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ โดยใช้ Levene's test พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .250 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความแปรปรวนในด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงใช้สถิติ F-test ในการทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 41 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ จำแนกตามอาชีพ โดยวิธีทดสอบแบบ F-test

พฤติกรรมการลงทุน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้	ระหว่างกลุ่ม	3	48.588	16.196	21.153*	.000
	ภายในกลุ่ม	396	303.209	.766		
	รวม	399	351.797			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 41 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ โดยใช้ F-test พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ LSD เพื่อเป็นการหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามตารางที่ 41

ตาราง 42 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ โดยใช้ LSD

อาชีพ	นักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงาน และอื่นๆ	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	ลูกจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
$\bar{X}$	3.28	3.28	3.15	3.94
นักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงาน และอื่นๆ	3.28	-	.123	-.660*
		(.996)	(.389)	(.001)

อาชีพ	นักศึกษา/ เกษียณ/ไม่ได้ ทำงาน และ อื่นๆ	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ลูกจ้าง/พนักงาน บริษัทเอกชน	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	
	$\bar{X}$	3.28	3.28	3.15	3.94
ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	3.28	-	.124 (.326)	-.659* (.000)	
ลูกจ้าง/ พนักงาน บริษัทเอกชน	3.15		-	-.783* (.000)	
ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	3.94			-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 42 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ พบว่า

มุสลิมที่มีอาชีพนักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ กับมุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมที่มีอาชีพนักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ กับมุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ .660 แสดงว่ามุสลิมที่มีอาชีพนักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ มีพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนของท่านเมื่อเทียบกับรายได้ที่ท่านได้รับ น้อยกว่ามุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ .660

มุสลิมที่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชนกับมุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมที่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชนกับมุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ .659

แสดงว่ามุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ น้อยกว่ามุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวโดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ .659

มุสลิมที่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน กับมุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมที่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน กับมุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ .783 แสดงว่ามุสลิมที่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน มีพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ น้อยกว่ามุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวโดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ .659

ส่วนรายคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

สมมติฐานที่ 1.6 มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี การลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม และระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกัน ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี การลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม และระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี การลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม และระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกัน

ตาราง 43 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Test of Homogeneity of Variances			
	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี	7.028*	4	395	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 43 ผลการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี โดยใช้ Levene's test พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แต่ละระดับการศึกษาสูงสุดมีความแปรปรวนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีแตกต่างกัน ดังนั้นจึงใช้สถิติ Brown-Forsythe ในการทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 44 แสดงความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามรายได้ต่อเดือนโดยใช้วิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Brown-Forsythe Test			
	Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี	7.487*	4	242.237	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 44 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามรายได้ต่อเดือนโดยวิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe พบว่า ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี มีค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Dunnett's T3 เพื่อเป็นการหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามตารางที่ 44

ตาราง 45 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี โดยใช้ Dunnett's T3

รายได้ต่อเดือน		น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท	15,001 – 25,000 บาท	25,001 – 35,000 บาท	35,001 – 45,000 บาท	มากกว่า 45,000 บาท
	$\bar{X}$	16,010.87	54,838.38	48,718.75	66,989.80	143,360.66
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท	16,010.87	-	-38,827.51 (.209)	-32,707.88 (.082)	-50,978.93* (.000)	-127,349.79* (.000)
15,001 – 25,000 บาท	54,838.38		-	6,119.63 (1.00)	-12,151.41 (1.00)	-88,522.27* (.026)
25,001 – 35,000 บาท	48,718.75			-	-18,271.05 (.955)	-94,641.91* (.005)
35,001 – 45,000 บาท	66,989.80				-	-76,370.86* (.044)
มากกว่า 45,000 บาท	143,360.66					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 45 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี พบว่า

มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท มีค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท มี

มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน มากกว่า 45,000 บาท มีค่า Sig. เท่ากับ .044 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน มากกว่า 45,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 76,370.86 บาท แสดงว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี น้อยกว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน มากกว่า 45,000 บาท โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 76,370.86 บาท

ส่วนรายคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 46 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Test of Homogeneity of Variances			
	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม	4.321*	4	395	.002

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 46 ผลการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม โดยใช้ Levene's test พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แต่ละระดับการศึกษาสูงสุดมีความแปรปรวนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีแตกต่างกัน ดังนั้นจึงใช้สถิติ Brown-Forsythe ในการทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 47 แสดงความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการลงทุนในด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม จำแนกตามรายได้ต่อเดือนโดยใช้วิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Brown-Forsythe Test			
	Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านการลงทุนโดยรวมที่ผ่านมาถูกต้องตามหลักการอิสลามเพียงใด	4.204*	4	286.148	.003

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 47 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม โดยวิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ .003 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Dunnett's T3 เพื่อเป็นการหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามตารางที่ 35

ตาราง 48 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม โดยใช้ Dunnett's T3

รายได้ต่อเดือน		น้อยกว่า หรือเท่ากับ				
		15,000 บาท	15,001 – 25,000 บาท	25,001 – 35,000 บาท	35,001 – 45,000 บาท	มากกว่า 45,000 บาท
	$\bar{X}$	3.48	3.19	3.27	3.62	3.67
น้อยกว่า หรือ เท่ากับ 15,000 บาท	3.48	-	.286 (.782)	.207 (.947)	-.144 (.994)	-.194 (.980)
15,001 – 25,000 บาท	3.19		-	-.079 (1.00)	-.431* (.014)	-.480* (.032)
25,001 – 35,000 บาท	3.27			-	-.352* (.027)	-.401 (.068)
35,001 – 45,000 บาท	3.62				-	-.050 (1.00)
มากกว่า 45,000 บาท	3.67					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 48 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการลงทุน **ถูกต้องตามหลักการอิสลาม พบว่า**

มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท มีค่า Sig. เท่ากับ .014 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม แตกต่างกันเป็นรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ .431 แสดงว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม น้อยกว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ .431

มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 45,000 บาท มีค่า Sig. เท่ากับ .032 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 45,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม แตกต่างกันเป็นรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ .480 แสดงว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม น้อยกว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 45,000 บาท โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ .480

มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001 – 35,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท มีค่า Sig. เท่ากับ .027 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001 – 35,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม แตกต่างกันเป็นรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ .352 แสดงว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001 – 35,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม น้อยกว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ .352

ส่วนรายคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 49 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Test of Homogeneity of Variances			
	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้	3.579*	4	395	.007

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 49 ผลการทดสอบความแปรปรวนของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ โดยใช้ Levene's test พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .007 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แต่ละระดับการศึกษาสูงสุดมีความแปรปรวนในด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกัน ดังนั้นจึงใช้สถิติ Brown-Forsythe ในการทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 50 แสดงความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนของท่านเมื่อเทียบกับรายได้ที่ท่านได้รับ จำแนกตามรายได้ต่อเดือนโดยใช้วิธีทดสอบแบบ Brown-Forsythe

พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม	Brown-Forsythe Test			
	Statistic	df1	df2	Sig.
ด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้	13.510*	4	263.224	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 50 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ โดยใช้วิธีทดสอบ Brown-Forsythe พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Dunnett's T3 เพื่อเป็นการหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามตารางที่ 50

ตาราง 51 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ โดยใช้ Dunnett's T3

รายได้ต่อเดือน		น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท	15,001 – 25,000 บาท	25,001 – 35,000 บาท	35,001 – 45,000 บาท	มากกว่า 45,000 บาท
$\bar{X}$		3.33	3.11	3.25	3.89	3.89
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท	3.33	-	.215 (.921)	.076 (1.00)	-.562* (.023)	-.559 (.074)
15,001 – 25,000 บาท	3.11		-	-.139 (.932)	-.777* (.000)	-.774* (.000)
25,001 – 35,000 บาท	3.25			-	-.638* (.000)	-.635* (.001)
35,001 – 45,000 บาท	3.89				-	-.003 (1.00)
มากกว่า 45,000 บาท	3.89					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 51 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ พบว่า

มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท มีค่า Sig. เท่ากับ .023 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท มี

มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001 – 35,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 45,000 บาท มีค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001 – 35,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 45,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ .635 แสดงว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001 – 35,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ น้อยกว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 45,000 บาท โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ .635

ส่วนรายคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

สมมติฐานที่ 2 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านทรัพย์สินที่มีการลงทุน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาพฤติกรรมการลงทุนในทรัพย์สินลงทุน 3 ประเภท ที่เป็นธุรกรรมทางการเงินแบบอิสลาม ได้แก่ หุ้ณสามัญฮาลาล กองทุนรวมฮาลาล และการออมหรือฝากประจำแบบอิสลาม

H_0 : รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม ไม่มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านทรัพย์สินที่มีการลงทุน

H_1 : รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านทรัพย์สินที่มีการลงทุน

ตาราง 52 การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ของตัวแปรอิสระเพื่อทดสอบหาภาวะ Multicollinearity

		รูปแบบการดำเนินชีวิต			การวางแผนทาง การเงินส่วนบุคคล	ความรู้ความ เข้าใจในการ ลงทุนตามหลัก อิสลาม
		A	I	O		
รูปแบบการ ดำเนินชีวิต	A	r	1	.577**	.214*	.149**
		Sig.(2-tailed)		.000	.000	.003
		N	400	400	400	400
	I	r	.557*	1	.129**	-.079
		Sig.(2-tailed)	.000		.010	.155
		N	400	400	400	400
การวางแผนทาง การเงินส่วนบุคคล	O	r	.214**	.129**	1	.363**
		Sig.(2-tailed)	.000	.010		.000
		N	400	400	400	400
ความรู้ความเข้าใจ ในการลงทุนตาม หลักอิสลาม		r	.149**	-.079	.363**	1
		Sig.(2-tailed)	.003	.115	.000	
		N	400	400	400	400

จากตารางที่ 52 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการเลือกทรัพย์สินในการลงทุน โดยอาศัยวิธีการทางสถิติด้วยแบบจำลองโลจิสติกในการทดสอบว่าตัวแปรอิสระใดที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม โดยที่ตัวแปรอิสระจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กันหรือมีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่ำ จึงได้ทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า

ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษานี้ไม่มีตัวแปรอิสระใดมีความสัมพันธ์ระหว่างกันในอัตราที่สูงจนเกิดภาวะที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูงหรือเกิด Multicollinearity นั่นคือไม่มีค่าสัมประสิทธิ์ใดมีค่ามากกว่า 0.80 ถ้าหากว่าค่าสัมประสิทธิ์มีค่ามากกว่า 0.80 จะก่อให้เกิดภาวะที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูงหรือเกิด Multicollinearity (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2544:437) ที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม ดังนั้นในการศึกษานี้จึงไม่ต้องพิจารณาตัดตัวแปรอิสระใดออกไป

สมมติฐานที่ 2.1 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และ ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนใน**หุ้นสามัญฮาลาล** ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

H_0 : รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม ไม่มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนใน**หุ้นสามัญฮาลาล**ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

H_1 : รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนใน**หุ้นสามัญฮาลาล**ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

ตาราง 53 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสถิติ Chi-square ด้วยวิธี Omnibus Tests ของแบบจำลอง พฤติกรรมการลงทุนใน**หุ้นสามัญฮาลาล**ของมุสลิม

Chi-square	Df	Sig.
41.762*	5	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 53 พบว่าค่า Chi-square เท่ากับ 41.762 และค่า Sig เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า พฤติกรรมการลงทุนใน**หุ้นสามัญฮาลาล**ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ขึ้นกับตัวแปรอย่างน้อย 1 ตัว

ตาราง 54 การทดสอบความเหมาะสมของแบบจำลอง (Goodness of Fit) ของแบบจำลอง พฤติกรรมการลงทุนใน**หุ้นสามัญฮาลาล**ของมุสลิม

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	439.960	.099	.142

จากตารางที่ 54 แสดงการทดสอบความเหมาะสมของแบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ (Goodness of Fit) เมื่อพิจารณาค่า Nagelkerke R Square เป็นค่าที่บอกสัดส่วนที่สามารถอธิบายความผันแปรของแบบจำลองนี้ ซึ่งในที่นี้มีค่าเท่ากับ .142 หรือ ร้อยละ 14.2 ของความผันแปรที่สามารถอธิบายได้ในเชิงสมการโลจิสติกของแบบจำลองนี้

ตาราง 55 แสดงผลการทดสอบความแม่นยำในการพยากรณ์ของแบบจำลองพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดของมุสลิม

Observed		Predicted		
		หุ้นสามัญในตลาด ไม่ลงทุน	ลงทุน	Percentage Correct
Step 1	หุ้นสามัญในตลาด ไม่ลงทุน	265	19	93.3
	ลงทุน	105	11	9.5
Overall Percentage				69.0

จากตารางที่ 55 แสดงผลการทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบจำลองสมการถดถอยเชิงโลจิสติกโดยเป็นการเปรียบเทียบค่าพยากรณ์ (Predicted) กับข้อมูลจริง (Observed) สามารถอธิบายได้ดังนี้

จากข้อมูลจริง (Observed) มีมุสลิมที่ไม่ลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดจำนวนทั้งหมด 284 คน ซึ่งสมการถดถอยเชิงโลจิสติกสามารถพยากรณ์ว่าเป็นมุสลิมที่ไม่ลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดจำนวน 265 คน แสดงว่าพยากรณ์ได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 93.3

จากข้อมูลจริง (Observed) มีมุสลิมที่ลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดจำนวนทั้งหมด 116 คน ซึ่งสมการถดถอยเชิงโลจิสติกสามารถพยากรณ์ว่าเป็นมุสลิมที่ลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดจำนวน 11 คน แสดงว่าพยากรณ์ได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 9.5

จากมุสลิมที่ทำแบบสอบถามทั้งหมด 400 คน สรุปได้ว่าสมการถดถอยเชิงโลจิสติกของแบบจำลองนี้สามารถพยากรณ์ได้ถูกต้องร้อยละ 69.0 กล่าวคือ แบบจำลองนี้สามารถพยากรณ์ว่าเป็นมุสลิมที่ไม่ลงทุนในหุ้นสามัญในตลาด ได้ถูกต้องจำนวน 265 คน และเป็นมุสลิมที่ลงทุนในหุ้นสามัญในตลาด ได้ถูกต้องจำนวน 11 คน ซึ่งโดยรวมพยากรณ์ได้ถูกต้องจำนวน 276 คน

ตาราง 56 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนหุ้นสามัญในตลาดของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	B	S.E.	Sig.	Odds Ratio
รูปแบบการดำเนินชีวิต				
ด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน (A)	.141	.174	.417	1.151
ด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน (I)	-.342*	.170	.044	.710
ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน (O)	.566*	.254	.026	1.762
การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (P)	.057*	.015	.000	1.059
ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม (K)	-.289	.234	.217	.749
ค่าคงที่ (Constant)	-6.404	1.271	.000	.002

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยที่ตัวแปร	A	หมายถึง	รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน
	I	หมายถึง	รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน
	O	หมายถึง	รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน
	P	หมายถึง	การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล
	K	หมายถึง	กลุ่มของมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามที่มีระดับความรู้มาก เทียบกับกลุ่มมุสลิมที่มีระดับความรู้น้อย

จากตารางที่ 56 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์โอกาสของการเกิดพฤติกรรมการลงทุนหุ้นสามัญในตลาดของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วยตัวแปรรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน (I) รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน (O) และการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (P) ซึ่งสามารถเขียนในรูปแบบสมการ Logistic Function ของโอกาสในการเกิดพฤติกรรมการลงทุนหุ้นสามัญในตลาด ($Odd_{Invest-Stock}$) ได้ดังนี้

$$\ln(Odd_{Invest-Stock}) = -6.404 - 0.324 I + 0.566 O + 0.057 P$$

โดยการพิจารณาค่าแบบจำลองสามารถวิเคราะห์ค่าตัวแปรอิสระที่อธิบายตัวแปรตามได้ถูกต้องและมีนัยสำคัญที่คาดว่าจะมีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นสามัญฮาลาล ด้วยการพิจารณาค่าโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ (Odds Ratio) ในการอธิบายความสัมพันธ์ สามารถสรุปได้ดังนี้

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน (I) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นสามัญที่ฮาลาลของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร หมายความว่า หากมุสลิมมีคะแนนด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุนเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้โอกาสที่จะลงทุนในหุ้นสามัญที่ฮาลาล ลดลงร้อยละ 29%

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน (O) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นสามัญที่ฮาลาลของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร หมายความว่า หากมุสลิมมีคะแนนด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุนเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้โอกาสที่จะลงทุนในหุ้นสามัญที่ฮาลาล เพิ่มขึ้น 1.762 เท่า

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (P) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นสามัญที่ฮาลาลของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร หมายความว่า หากมุสลิมมีคะแนนการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้โอกาสที่จะลงทุนในหุ้นสามัญที่ฮาลาล เพิ่มขึ้น 1.059 เท่า

สมมติฐานที่ 2.2 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และ ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนกองทุนรวมฮาลาล ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

H_0 : รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความ เข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม ไม่มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนกองทุนรวมฮาลาล ของ มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

H_1 : รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความ เข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนกองทุนรวมฮาลาล ของมุสลิม ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตาราง 57 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสถิติ Chi-square ด้วยวิธี Omnibus Tests ของแบบจำลอง พฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมที่ฮาลาลของมุสลิม

Chi-square	Df	Sig.
63.249*	5	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 57 พบว่าค่า Chi-square เท่ากับ 63.249 และค่า Sig เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า พฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านการลงทุนใน กองทุนรวมฮาลาล ขึ้นกับตัวแปรอย่างน้อย 1 ตัว

ตาราง 58 การทดสอบความเหมาะสมของแบบจำลอง (Goodness of Fit) ของแบบจำลอง พฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมฮาลาลของมุสลิม

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	476.741	.146	.197

จากตารางที่ 58 แสดงการทดสอบความเหมาะสมของแบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ (Goodness of Fit) เมื่อพิจารณาค่า Nagelkerke R Square เป็นค่าที่บอกสัดส่วนที่สามารถอธิบายความผันแปรของแบบจำลองนี้ ซึ่งในที่นี้มีค่าเท่ากับ .197 หรือ ร้อยละ 19.7 ของความผันแปรที่สามารถอธิบายได้ในเชิงสมการโลจิสติกของแบบจำลองนี้

ตาราง 59 แสดงผลการทดสอบความแม่นยำในการพยากรณ์ของแบบจำลองพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมฮาลาลของมุสลิม

Observed			Predicted		
			กองทุนรวมฮาลาล		Percentage
			ไม่ลงทุน	ลงทุน	Correct
Step 1	กองทุนรวมที่ฮาลาล	ไม่ลงทุน	177	61	74.4
		ลงทุน	67	95	58.6
Overall Percentage					68.0

จากตารางที่ 59 แสดงผลการทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบจำลองสมการถดถอยเชิงโลจิสติกโดยเป็นการเปรียบเทียบค่าพยากรณ์ (Predicted) กับข้อมูลจริง (Observed) สามารถอธิบายได้ดังนี้

จากข้อมูลจริง (Observed) มีมุสลิมที่ไม่ลงทุนในกองทุนรวมฮาลาลจำนวนทั้งหมด 238 คน ซึ่งสมการถดถอยเชิงโลจิสติกสามารถพยากรณ์ว่าเป็นมุสลิมที่ไม่ลงทุนในกองทุนรวมฮาลาลจำนวน 177 คน แสดงว่าพยากรณ์ได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 74.4

จากข้อมูลจริง (Observed) มีมุสลิมที่ลงทุนในกองทุนรวมฮาลาลจำนวนทั้งหมด 162 คน ซึ่งสมการถดถอยเชิงโลจิสติกสามารถพยากรณ์ว่าเป็นมุสลิมที่ลงทุนในกองทุนรวมฮาลาลจำนวน 95 คน แสดงว่าพยากรณ์ได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 58.6

จากมุสลิมที่ทำแบบสอบถามทั้งหมด 400 คน สรุปได้ว่าสมการถดถอยเชิงโลจิสติกของแบบจำลองนี้สามารถพยากรณ์ได้ถูกต้องร้อยละ 68.0 กล่าวคือ แบบจำลองนี้สามารถพยากรณ์ว่าเป็นมุสลิมที่ไม่ลงทุนในกองทุนรวมฮาลาล ได้ถูกต้องจำนวน 177 คน และเป็นมุสลิมที่ลงทุนในกองทุนรวมที่ฮาลาล ได้ถูกต้องจำนวน 95 คน ซึ่งโดยรวมพยากรณ์ได้ถูกต้องจำนวน 272 คน

ตาราง 60 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมฮาลาลของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	B	S.E.	Sig.	Odds Ratio
รูปแบบการดำเนินชีวิต				
ด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน (A)	.318	.165	.054	1.375
ด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน (I)	-.625*	.164	.000	.535
ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน (O)	.298	.233	.200	1.348
การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (P)	.067*	.014	.000	1.070
ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม (K)	-.173	.224	.439	.841
ค่าคงที่ (Constant)	-5.182	1.156	.000	.006

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยที่ตัวแปร	A	หมายถึง	รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน
	I	หมายถึง	รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน
	O	หมายถึง	รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน
	P	หมายถึง	การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล
	K	หมายถึง	กลุ่มของมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามที่มีระดับความรู้มาก เทียบกับกลุ่มมุสลิมที่มีระดับความรู้น้อย

จากตารางที่ 60 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์โอกาสของพฤติกรรมในการลงทุนกองทุนรวมฮาลาล ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วยตัวแปรรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน (I) และการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (P) ซึ่งสามารถเขียนในรูปแบบสมการ Logistic Function ของโอกาสในการเกิดพฤติกรรมการลงทุนกองทุนรวมฮาลาล ($Odd_{Invest-FUND}$) ได้ดังนี้

$$\ln(Odd_{Invest-Fund}) = -5.182 - 0.625 I + 0.067 P$$

โดยการพิจารณาค่าแบบจำลองสามารถวิเคราะห์ค่าตัวแปรอิสระที่อธิบายตัวแปรตามได้ถูกต้องและมีนัยสำคัญที่คาดว่าจะมีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมฮาลาล ด้วยการพิจารณาค่าโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ (Odds Ratio) ในการอธิบายความสัมพันธ์ สามารถสรุปได้ดังนี้

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน (I) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการลงทุนกองทุนรวมฮาลาล ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร หมายความว่า หากมุสลิมมีคะแนนด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุนเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้โอกาสที่จะเลือกลงทุนในกองทุนรวมฮาลาล ลดลงเท่ากับ 46.5%

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (P) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการลงทุนกองทุนรวมฮาลาล ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร หมายความว่า หากมุสลิมมีคะแนนการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้โอกาสที่จะเลือกลงทุนในกองทุนรวมฮาลาล เพิ่มขึ้น 1.070 เท่า

สมมติฐานที่ 2.3 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และ ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

H_0 : รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม ไม่มีผลกับพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

H_1 : รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

ตาราง 61 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสถิติ Chi-square ด้วยวิธี Omnibus Tests ของแบบจำลอง พฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิม

Chi-square	Df	Sig.
54.926*	5	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 61 พบว่าค่า Chi-square เท่ากับ 54.926 และค่า Sig เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า พฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลาม ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ขึ้นกับตัวแปรอย่างน้อย 1 ตัว

ตาราง 62 การทดสอบความเหมาะสมของแบบจำลอง (Goodness of Fit) ของแบบจำลอง พฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิม

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	468.948	.128	.176

จากตารางที่ 62 แสดงการทดสอบความเหมาะสมของแบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้ง
นี้ (Goodness of Fit) เมื่อพิจารณาค่า Nagelkerke R Square เป็นค่าที่บอกสัดส่วนที่สามารถ
อธิบายความผันแปรของแบบจำลองนี้ ซึ่งในที่นี้มีค่าเท่ากับ .176 หรือ ร้อยละ 17.6 ของความผัน
แปรที่สามารถอธิบายได้ในเชิงสมการโลจิสติกของแบบจำลองนี้

ตาราง 63 แสดงผลการทดสอบความแม่นยำในการพยากรณ์ของแบบจำลองพฤติกรรมการ**ออม
เงินหรือฝากประจำแบบอิสลาม**ของมุสลิม

Observed			Predicted		Percentage Correct
			ออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลาม		
			ไม่ลงทุน	ลงทุน	
Step 1	ออมเงินหรือฝาก	ไม่ลงทุน	52	93	35.9
	ประจำแบบอิสลาม	ลงทุน	32	223	87.5
Overall Percentage					68.8

จากตารางที่ 63 แสดงผลการทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบจำลองสมการถดถอย
เชิงโลจิสติกโดยเป็นการเปรียบเทียบค่าพยากรณ์ (Predicted) กับข้อมูลจริง (Observed) สามารถ
อธิบายได้ดังนี้

จากข้อมูลจริง (Observed) มีมุสลิมที่ไม่ออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลาม จำนวน
ทั้งหมด 145 คน ซึ่งสมการถดถอยเชิงโลจิสติกสามารถพยากรณ์ว่าเป็นมุสลิมที่ไม่ออมเงินหรือ
ฝากประจำแบบอิสลาม จำนวน 52 คน แสดงว่าพยากรณ์ได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 35.9

จากข้อมูลจริง (Observed) มีมุสลิมที่ออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลาม จำนวน
ทั้งหมด 255 คน ซึ่งสมการถดถอยเชิงโลจิสติกสามารถพยากรณ์ว่าเป็นมุสลิมที่ออมเงินหรือฝาก
ประจำ แบบอิสลาม จำนวน 223 คน แสดงว่าพยากรณ์ได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 87.5

จากมุสลิมที่ทำแบบสอบถามทั้งหมด 400 คน สรุปได้ว่าสมการถดถอยเชิงโลจิสติกของ
แบบจำลองนี้สามารถพยากรณ์ได้ถูกต้องร้อยละ 68.8 กล่าวคือ แบบจำลองนี้สามารถพยากรณ์ว่า
เป็นมุสลิมที่ไม่ออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลาม ได้ถูกต้องจำนวน 52 คน และเป็นมุสลิมที่ออม
เงินหรือฝากประจำแบบอิสลาม ได้ถูกต้องจำนวน 223 คน ซึ่งโดยรวมพยากรณ์ได้ถูกต้องจำนวน
275 คน

ตาราง 64 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	B	S.E.	Sig.	Odds Ratio
รูปแบบการดำเนินชีวิต				
ด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน (A)	.130	.156	.404	1.139
ด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน (I)	-.755*	.158	.000	.470
ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน (O)	.679*	.237	.004	1.972
การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (P)	.029*	.012	.020	1.029
ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม (K)	-.221	.229	.334	.801
ค่าคงที่ (Constant)	-1.988	1.047	.058	.137

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยที่ตัวแปร	A	หมายถึง	รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน
	I	หมายถึง	รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน
	O	หมายถึง	รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน
	P	หมายถึง	การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล
	K	หมายถึง	กลุ่มของมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามที่มีระดับความรู้มาก เทียบกับกลุ่มมุสลิมที่มีระดับความรู้น้อย

จากตารางที่ 64 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์โอกาสของพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วยตัวแปรรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน (I) รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน (O) และการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (P) ซึ่งสามารถเขียนในรูปแบบสมการ Logistic Function ของโอกาสในการเกิดพฤติกรรมการลงทุนหุ้นสามัญในตลาด (Odd_{Invest-Saving}) ได้ดังนี้

$$\text{Ln}(\text{Odd}_{\text{Invest-Saving}}) = -1.988 - 0.755 I + 0.679 O + 0.029 P$$

โดยการพิจารณาค่าแบบจำลองสามารถวิเคราะห์ค่าตัวแปรอิสระที่อธิบายตัวแปรตามได้ถูกต้องและมีนัยสำคัญที่คาดว่าจะมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลาม ด้วยการพิจารณาค่าโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ (Odds Ratio) ในการอธิบายความสัมพันธ์ สามารถสรุปได้ดังนี้

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน (I) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร หมายความว่า หากมุสลิมมีคะแนนด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุนเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้โอกาสที่จะออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลาม ลดลงเท่ากับ 53%

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน (O) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร หมายความว่า หากมุสลิมมีคะแนนด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุนเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้โอกาสที่จะออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลาม เพิ่มขึ้น 1.972 เท่า

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (P) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร หมายความว่า หากมุสลิมมีคะแนนการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้โอกาสที่จะออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลาม เพิ่มขึ้น 1.029 เท่า

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 65 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 มุสลิมในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

พฤติกรรมการลงทุน ของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานคร	ลักษณะประชากรศาสตร์					
	ระดับ					
	เพศ	อายุ	สถานภาพ	การศึกษา สูงสุด	อาชีพ	รายได้
จำนวนเงินที่นำไป ลงทุนเฉลี่ยต่อปี	x	✓	✓	✓	✓	✓
การลงทุนถูกต้องตาม หลักอิสลาม	✓	x	x	x	✓	✓
ระดับการลงทุนเมื่อ เทียบกับรายได้	x	x	✓	x	✓	✓

ตาราง 66 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านการเลือกทรัพย์สินในการลงทุน

พฤติกรรมการลงทุน ของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานคร	รูปแบบการดำเนินชีวิต				
	A	I	O	P	K
การลงทุนในหุ้นสามัญ ตลาด	x	✓	✓	✓	x
การลงทุนในกองทุน ตลาด	x	✓	x	✓	x
การออมเงินหรือฝาก ประจำแบบอิสลาม	x	✓	✓	✓	x

หมายเหตุ

เครื่องหมาย ✓ หมายถึง สอดคล้องกับสมมติฐาน H_1 หรือ มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุน

เครื่องหมาย ✕ หมายถึง สอดคล้องกับสมมติฐาน H_0 หรือไม่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุน

- A หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน
- I หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน
- O หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน
- P หมายถึง การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล
- K หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยผลของการวิจัยในครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมการเงินอิสลาม และผู้ที่ต้องการศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม ที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการสร้างผลิตภัณฑ์ทางการเงินให้ตอบใจพหุุภคที่เป็นมุสลิมมากยิ่งขึ้น รวมถึงนำข้อมูลไปปรับปรุง พัฒนาและวางแผนในการทำการตลาดหรือการประชาสัมพันธ์ได้ตรงกับพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ประกอบการประชาสัมพันธ์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้ในเรื่องการลงทุนที่ถูกต้องตามหลักอิสลามให้กับมุสลิมภายในประเทศ
2. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ เช่น หุ้นสามัญ ของมุสลิมในกรุงเทพฯ และนำมาปรับใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือ ธนาคารที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมอิสลาม

สมมติฐานในการวิจัย

1. มุสลิมในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

2. รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านการเลือกทรัพย์สินในการลงทุน

2.1 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นฮาลาล

2.2 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนฮาลาล

2.3 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำตามหลักอิสลาม

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

เพศ พบว่า มุสลิมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 และเป็นเพศชาย 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 ตามลำดับ

อายุ พบว่า มุสลิมส่วนใหญ่มีอายุ 28 – 37 ปี มีจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมาคือ อายุ 38 – 47 ปี มีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 ถัดมาคือ อายุ 18 – 27 ปี มีจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และ อายุ 48 ปีขึ้นไป มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 ตามลำดับ

สถานภาพ พบว่า มุสลิมส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5 และมีสถานภาพโสด จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาสูงสุด พบว่ามุสลิมส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 62.0 รองลงมาคือระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 109 คน คิดเป็นจำนวน 27.3 และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.7 ตามลำดับ

อาชีพ พบว่า มุสลิมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายหรือทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 รองลงมาประกอบอาชีพลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 ประกอบอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 และประกอบอาชีพนักศึกษา เกษียณหรือไม่ได้ทำงาน และอื่นๆ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน พบว่ามุสลิมส่วนใหญ่มีรายได้ 15,001 – 25,000 บาท จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 รองลงมามีรายได้ 35,001 – 45,000 บาท จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 มีรายได้ 25,001 – 35,000 บาท จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 มีรายได้มากกว่า 45,000 บาท จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 และมีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิต

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิต ได้แก่ ด้านกิจกรรม ด้านความสนใจ และด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

มุสลิมมีรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุนอยู่ในระดับปานกลางในเรื่องของท่านมีการติดตามข้อมูลข่าวสารการลงทุน เศรษฐกิจและการเมืองผ่านทาง Social Media มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ท่านมีการอ่านหนังสือการลงทุนเพื่อเพิ่มความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 และท่านมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้หรือข้อมูลในการลงทุนกับคนรู้จัก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 ตามลำดับ

นอกจากนี้รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุนอยู่ในระดับน้อย ในเรื่องของ ท่านมีการเข้าร่วมอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการลงทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 และท่านมีการเข้าร่วมงานส่งเสริมการเงินหรือการลงทุนที่จัดขึ้นในประเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 ตามลำดับ

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวมมีความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.028 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

มุสลิมมีรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุนมีความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องของท่านมีความสนใจที่จะเข้าร่วมรับฟังการบรรยายวิธีการลงทุนตามหลักอิสลามหากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ท่านมีความสนใจใช้บริการกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพแบบอิสลาม (Islamic RMF) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 ท่านมีความสนใจใช้บริการกองทุนหุ้นระยะยาวแบบอิสลาม (Islamic LTF) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 ท่านมีความสนใจใช้บริการกองทุนรวมอิสลาม (Islamic Mutual Fund) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 และท่านมีความสนใจใช้บริการพอร์ตหรือบัญชีซื้อขายหุ้นตามหลักการอิสลาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 ตามลำดับ

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.996

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามุสลิมมีรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุนมี ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ในเรื่องของมุสลิมจำเป็นที่จะต้องลงทุนโดยใช้หลักการอิสลาม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29

นอกจากนี้มุสลิมมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย ในเรื่องของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรมีการให้ความรู้และการประชาสัมพันธ์ด้านการลงทุนที่ถูกหลักอิสลามมากกว่านี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ธุรกิจทางการเงินแบบอิสลามสร้างความสะดวกสบายในการออมหรือการลงทุนมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ธุรกิจทางการเงินแบบอิสลามไม่ได้มีความแตกต่างจากธุรกิจทางการเงินทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และฐานะทางการเงินที่มั่นคงเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในชีวิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.841 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

มุสลิมมีระดับการปฏิบัติวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในระดับมาก ในเรื่องของถ้าท่านมีหนี้สินท่านสามารถชำระหนี้ได้ตรงตามเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ท่านมีการวางแผนและควบคุมค่าใช้จ่ายไม่ให้เกินรายได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ท่านมีการวางแผนการออม

เงินสำหรับเป้าหมายในอนาคตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ท่านใช้จ่ายเงินออมให้เกิดประโยชน์มากกว่า ใช้จ่ายโดยไม่จำเป็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ท่านทานอาหารที่มีคุณค่าและโภชนาการที่ดีมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.95 ท่านมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายก่อนตัดสินใจลงทุนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ท่านแบ่งเงินจากรายได้จำนวนหนึ่งสำหรับการออมก่อนที่จะนำไปใช้จ่ายอย่างอื่นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ท่านดูแลผลตอบแทน ความเสี่ยงและสภาพคล่องก่อนการลงทุนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ท่าน วางแผนที่อยู่อาศัยในอนาคตยามเกษียณอายุมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ท่านมีการจัดบันทึกหนี้สินที่ จะต้องรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ท่านวางแผนรับมือกับค่าใช้จ่ายหลังการเกษียณอายุมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ท่านมีความพยายามทำให้รายได้เพิ่มขึ้นอยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ท่าน มีการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ดีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ท่านวางแผนในการหาอาชีพเสริมยาม เกษียณอายุมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ท่านมีการบันทึกรายรับรายจ่ายเป็นประจำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ถ้าท่านมีหนี้สินท่านจะวางแผนจ่ายหนี้ก่อนเสมอแล้วจึงนำไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวันมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ท่านบริหารความเสี่ยงโดยมีการทำประกันภัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 และ ท่านใช้เวลาว่างหลังจากงานประจำในการหารายได้โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลัก อิสลาม

ผลการวิจัยพบว่า มุสลิมมีความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามในระดับ น้อย ซึ่งค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.56 คะแนน มีผู้ตอบแบบสอบถามได้คะแนนสูงสุดคือ 8 คะแนน และมีผู้ ได้คะแนนต่ำสุดคือ 1 คะแนน เมื่อพิจารณาเป็นสัดส่วนพบว่า มุสลิมมีความรู้ความเข้าใจในระดับ ความรู้มาก ร้อยละ 4.8 มีระดับความรู้ปานกลาง ร้อยละ 54.0 และมีระดับความรู้น้อย ร้อยละ 41.2 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คำถามที่มุสลิมตอบถูกมากที่สุด 5 อันดับคือ มุสลิม ทุกคนต้องสร้างความมั่งคั่งแก่ทรัพย์สินตามความรู้ความสามารถของตนเองไม่ว่าจะเป็นการ ประกอบอาชีพ การประกอบธุรกิจ หรือการลงทุนต่างๆ ร้อยละ 93.8 รองลงมาคือ ธุรกิจที่ ดำเนินการขัดหลักการอิสลาม เช่น ธนาคาร(ที่ไม่ได้ใช้ระบบอิสลาม) ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ แอลกอฮอล์, สุกรและอาหารไม่ฮาลาล, ธุรกิจบันเทิง, ยาสูบ และ การผลิตหรือจำหน่ายอาวุธ ร้อย ละ 86.5 มุสลิมสามารถรับดอกเบี้ยจากธนาคาร แต่ไม่สามารถรับดอกเบี้ยจากผู้ที่มากู้ยืมตนได้ ร้อยละ 85.5 มุชาระฮ์กะฮ์ (Musharakah) คือการร่วมกันเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งเป็นหลักการ เดียวกับการถือหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์ ร้อยละ 68.0 และ การลงทุนที่อ้างอิงข้อมูลจาก

ทรัพย์สินหรือหุ้น เช่น สัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TFEX) หรือ ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (Derivative Warrants) ไม่สามารถลงทุนได้เพราะไม่ถือว่าเป็นการเพิ่มความมั่งคั่งและความมั่งคั่ง ในกรณีที่ไม่ได้ใช้เพื่อการบริหารความเสี่ยงแต่ใช้สำหรับการเก็งกำไร ร้อยละ 67.5

นอกจากนี้พบว่าคำถามที่มุสลิมตอบผิดมากที่สุด 5 อันดับ คือ การจ่ายชะกาต เป็นการช่วยเหลือผู้ยากไร้และลดช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจนโดยจะต้องจ่าย 2.5% ของสินทรัพย์ ทุกชนิดรวมไปถึงหุ้นสามัญที่ตั้งใจลงทุนระยะยาวเพื่อรับเงินปันผล และที่ดินที่ไม่ได้ใช้งานเมื่อครบรอบครบรอบ 1 ปี ร้อยละ 94.0 รองลงมาคือ อิสลามห้ามการลงทุนโดยขาดการวิเคราะห์ ปัจจัยพื้นฐานของกิจการ (Fundamental Analysis) หรือ การวิเคราะห์ทางด้านเทคนิค (Technical Analysis) ร้อยละ 65.8 มุสลิมสามารถลงทุนในหุ้นหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ ดอกเบี้ยและรายได้ที่ไม่ถูกหลักศาสนาอิสลามได้ แต่จะต้องมีส่วนไม่เกิน 5% ของรายได้ทั้งหมด เนื่องจากในปัจจุบัน เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากสำหรับธุรกิจที่ไม่ใช่ธุรกิจอิสลาม ร้อยละ 65.5 มุสลิมไม่สามารถรับกำไร ส่วนต่างที่เพิ่มขึ้นจากการขายหุ้น (Capital Gain) ของบริษัทที่มีการเติบโตเพราะถือว่าการเก็งกำไร แต่สามารถรับเงินปันผล (Dividend) ได้เพราะถือว่าการลงทุน ร้อยละ 55.0 และตราสารหนี้ เช่น พันธบัตรรัฐบาล หรือ หุ้นกู้ของบริษัทต่างๆ สามารถลงทุนได้ ร้อยละ 55.0

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุน

ผลการวิจัยด้านเป้าหมายในการลงทุน พบว่ามุสลิมส่วนใหญ่มีเป้าหมายในการลงทุนเพื่อเป็นรายได้เสริมในชีวิตประจำวัน จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 63.8 รองลงมาได้แก่ เพื่อสร้างความมั่งคั่งระยะยาว จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 61.3 เพื่อการกระจายความเสี่ยงของเงินทุน จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 และอื่นๆ คือเพื่อสนับสนุนศาสนา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ .75

ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี พบว่าจำนวนเงินที่ลงทุนมากที่สุดคือ 1,500,000 บาท และ จำนวนเงินที่ลงทุนน้อยที่สุดคือ 2,000 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 65,381.25 บาท

ด้านทรัพย์สินที่มีการลงทุน พบว่ามุสลิมส่วนใหญ่มีการออมเงิน/ฝากประจำตามหลักอิสลามมากที่สุด จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 63.8 รองมาคือทำการค้า / ทำธุรกิจ จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 มีการทำประกันชีวิต จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 40.7 ลงทุนในกองทุนรวมต่างๆสำหรับอิสลาม จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 ลงทุนในทองคำ/เพชร พลอย/เครื่องประดับ จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 36.2 ลงทุนในหุ้นสามัญที่ตรงหลักการ

อิสลาม จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 7.63 มีการออมเงิน/ฝากประจำทั่วไป จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 ลงทุนในสลากออมสิน จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 5.92 ลงทุนในสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 4.47 ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 4.14 ลงทุนในหุ้นกู้จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 ลงทุนในกองทุนรวมต่างๆ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 ลงทุนในหุ้นสามัญ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 1.64 และลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล 24 คน คิดเป็นร้อยละ 1.58 ตามลำดับ

ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 อยู่ในระดับมุสลิมคิดว่าการลงทุนโดยรวมที่ผ่านมาอาจจะถูกหลัก

ด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 อยู่ในระดับมุสลิมมีการลงทุนระดับเหมาะสมมากเมื่อเทียบกับรายได้

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานเพื่อการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 มุสลิมในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 มุสลิมที่มีเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี พบว่ามุสลิมที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม พบว่ามุสลิมที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีการประเมินการลงทุนโดยรวมที่ผ่านมาว่าถูกต้องตามหลักการอิสลามมากกว่าเพศหญิง

ด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ พบว่ามุสลิมที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.2 มุสลิมที่มีอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี พบว่ามุสลิมที่มีช่วงอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีแตกต่างกัน ตามรายชื่อดังนี้

มุสลิมในช่วงอายุ 18-27 ปี กับมุสลิมในช่วงอายุ 48 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 88,114.251 บาท แสดงว่ามุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีช่วงอายุ 18-27 ปี มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี น้อยกว่ากลุ่มมุสลิมในกรุงเทพมหานครที่มีช่วงอายุ 48 ปีขึ้นไปโดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 88,114.251 บาท

มุสลิมในช่วงอายุ 28-37 ปี กับมุสลิมในช่วงอายุ 48 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 67,561.398 บาท แสดงว่ามุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีช่วงอายุ 28-37 ปี มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี น้อยกว่ากลุ่มมุสลิมในกรุงเทพมหานครที่มีช่วงอายุ 48 ปีขึ้นไปโดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67,561.398 บาท

มุสลิมในช่วงอายุ 38-47 ปี กับมุสลิมในช่วงอายุ 48 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 44,748.481 บาท แสดงว่ามุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีช่วงอายุ 38-47 ปี มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี น้อยกว่ากลุ่มมุสลิมในกรุงเทพมหานครที่มีช่วงอายุ 48 ปีขึ้นไปโดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 44,748.481 บาท

ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม พบว่า มุสลิมที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ พบว่า มุสลิมที่มีช่วงอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.3 มุสลิมที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี พบว่ามุสลิมที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีสถานภาพสมรสมีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี มากกว่าผู้ที่มีสถานภาพโสด โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33,316 บาทต่อปี

ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม พบว่า มุสลิมที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ พบว่า มุสลิมที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีสถานภาพสมรสมีระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ที่ได้รับมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพโสด

สมมติฐานที่ 1.4 มุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี พบว่ามุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีแตกต่างกัน รายคู่ดังนี้

มุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดที่ระดับปริญญาตรี กับมุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดสูงกว่าปริญญาตรี มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกัน เป็นรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 103,679.154 บาท แสดงว่า มุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดที่ระดับปริญญาตรี มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีน้อยกว่ามุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดสูงกว่าปริญญาตรี เท่ากับ 103,679.154 บาท

ด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี พบว่า มุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ พบว่า มุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.5 มุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี พบว่า มุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีแตกต่างกัน ตามรายชื่อดังนี้

มุสลิมที่มีอาชีพนักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ กับมุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีแตกต่างกันเป็นรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 46,966.57 บาท แสดงว่ามุสลิมที่มีอาชีพ นักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีน้อยกว่ามุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจเท่ากับ 46,966.57 บาท

มุสลิมที่มีอาชีพนักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ กับมุสลิมที่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันเป็นรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 34,487.127 บาท แสดงว่ามุสลิมที่มีอาชีพ นักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีน้อยกว่ามุสลิมที่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชนเท่ากับ 34,487.127 บาท

มุสลิมที่มีอาชีพนักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ กับมุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า มุสลิมที่มีอาชีพ นักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ กับมุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันเป็นรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 63,041.667 บาท แสดงว่ามุสลิมที่มีอาชีพนักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีน้อยกว่ามุสลิมที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวเท่ากับ 63,041.667 บาท

มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 45,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกัน เป็นรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 76,370.86 บาท แสดงว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี น้อยกว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน มากกว่า 45,000 บาท โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 76,370.86 บาท

ด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม พบว่า มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม แตกต่างกัน ตามรายคู่ดังนี้

มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม แตกต่างกันเป็นรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ .431 แสดงว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม น้อยกว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ .431

มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 45,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลามแตกต่างกันเป็นรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ .480 แสดงว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม น้อยกว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 45,000 บาท โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ .480

มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001 – 35,000 บาท กับมุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลามแตกต่างกันเป็นรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ .352 แสดงว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001 – 35,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม น้อยกว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ .352

ด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ พบว่า มุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนด้านระดับการลงทุนเมื่อเทียบกับรายได้ แตกต่างกัน ตามรายคู่ดังนี้

รายได้ น้อยกว่ามุสลิมที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 45,000 บาท โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ .635

สมมติฐานที่ 2 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านการเลือกทรัพย์สินในการลงทุน

สมมติฐานที่ 2.1 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นสามัญที่ฮาลาล ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน (A) ไม่มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นสามัญฮาลาล ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน (I) พบว่ามีผลเชิงลบกับพฤติกรรมการลงทุนหุ้นสามัญฮาลาล ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร หมายความว่า หากมุสลิมมีคะแนนด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุนเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้โอกาสที่จะลงทุนในหุ้นสามัญที่ฮาลาล ลดลง 29% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน (O) พบว่ามีผลเชิงบวกกับพฤติกรรมการลงทุนหุ้นสามัญฮาลาล ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร หมายความว่า หากมุสลิมมีคะแนนด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุนเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้โอกาสที่จะลงทุนในหุ้นสามัญที่ฮาลาล เพิ่มขึ้น 1.762 เท่า ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (P) พบว่ามีผลเชิงบวกกับพฤติกรรมการลงทุนหุ้นสามัญฮาลาล ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร หมายความว่า หากมุสลิมมีคะแนนการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้โอกาสที่จะลงทุนในหุ้นสามัญที่ฮาลาล เพิ่มขึ้น 1.059 เท่า ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม (K) พบว่าไม่มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนสามัญที่ฮาลาล ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2.2 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และ ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนกองทุนรวมฮาลาล ของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน (A) ไม่มีผลกับ พฤติกรรมการลงทุนกองทุนรวมฮาลาลของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน (I) พบว่ามีผลเชิงลบ กับพฤติกรรมการลงทุนกองทุนรวมฮาลาลของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร หมายความว่าหาก มุสลิมมีคะแนนด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุนเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้โอกาสที่จะลงทุนใน กองทุนรวมฮาลาล ลดลง 46.5% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน (O) พบว่าไม่มีผล กับพฤติกรรมการลงทุนกองทุนรวมฮาลาลของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (P) พบว่ามีผลเชิงบวกกับพฤติกรรมการ ลงทุนกองทุนรวมฮาลาลของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร หมายความว่าหากมุสลิมมีคะแนนการ วางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้โอกาสที่จะลงทุนในกองทุนรวมฮาลาล เพิ่มขึ้น 1.070 เท่า ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม (K) พบว่าไม่มีผลกับพฤติกรรมการ ลงทุนกองทุนรวมฮาลาลของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้ง ไว้

สมมติฐานที่ 2.3 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และ ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำ แบบอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน (A) ไม่มีผลกับ พฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน (I) พบว่ามีผลเชิงลบ กับพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

หมายความว่า หากมุสลิมมีคะแนนด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุนเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้โอกาสที่จะออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลาม ลดลง 53% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน (O) พบว่ามีผลเชิงบวกกับพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร หมายความว่า หากมุสลิมมีคะแนนด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุนเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้โอกาสที่จะออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลาม เพิ่มขึ้น 1.972 เท่า ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (P) พบว่ามีผลเชิงบวกกับพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครด้าน หมายความว่า หากมุสลิมมีคะแนนการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้โอกาสที่จะออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลาม เพิ่มขึ้น 1.029 เท่า ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม (K) พบว่าไม่มีผลกับพฤติกรรมการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร มีประเด็นให้อภิปรายดังนี้

สมมติฐานที่ 1 มุสลิมที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน พบว่า

มุสลิมที่มีเพศ แตกต่างก็มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านการลงทุนถูกต้องตามหลักการอิสลาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าเพศชายมีการประเมินการลงทุนโดยรวมที่ผ่านมาว่าถูกต้องตามหลักการอิสลามมากกว่าเพศหญิง อาจจะเป็นเนื่องจาก เพศชายเป็นเพศที่มีความมั่นใจและมีความกล้าสูงกว่าเพศหญิง ทำให้เพศชายมีการประเมินการลงทุนโดยรวมที่ผ่านมาว่าถูกต้องตามหลักการอิสลามมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทวัส รุ่งเรืองผล (2556) ที่ได้ศึกษากลยุทธ์ในการเปลี่ยนพฤติกรรมการออมและการลงทุน ของคนวัย 20-29 ปี ผู้การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ พบว่า เพศชายมีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อขายหุ้นสามัญมากกว่าเพศหญิง อาจเพราะโดยธรรมชาติแล้วเพศชายมีความกล้าเสี่ยงมากกว่าเพศหญิง

มุสลิมที่มีอายุ แตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าผู้ที่มีอายุ 48 ปีขึ้นไปมีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีมากที่สุด เนื่องจากผู้ที่อยู่ในช่วงดังกล่าวมีรายได้เฉลี่ยที่สูงกว่าช่วงอายุอื่นๆ มีหน้าที่การงานที่มั่นคง รวมถึงอายุที่มากขึ้นแนวการลงทุนจึงต้องเพิ่มความมั่นคงมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับช่วยอายุหรือวัยของนักลงทุนของ รัชนิกร วงศ์จันทร์ (2555) ที่ได้กล่าวถึงช่วงอายุของผู้ลงทุนไว้ว่า ในช่วงวัยกลางคนเป็นช่วงชีวิตที่นักลงทุนมีรายได้สูงกว่ารายจ่าย หน้าที่การงานมั่นคงรายได้สม่ำเสมอและหนี้สินลดลง ทำให้กลุ่มที่มีอายุ 48 ปีขึ้นไป มีจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีมากที่สุด

มุสลิมที่มีสถานภาพ แตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าผู้ที่มีสถานภาพสมรสมีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพโสด อาจเกิดจากกลุ่มที่มีสถานภาพสมรสต้องการสร้างความมั่นคงและมั่นคงให้กับครอบครัว จึงมีจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีสูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เพชร ชุมทรัพย์ (2544) ที่ได้กำหนดปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการลงทุนของผู้ที่มีครอบครัวและมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว (Marital status and family responsibilities) ว่าผู้ที่มีครอบครัวแล้ว ต้องรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของครอบครัว ทำให้เกิดความจำเป็นต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่ทำให้เกิดความมั่นคงที่ให้อายุได้แน่นอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิวัฒน์ โตสันติกุล (2556) ศึกษาเรื่อง แนวโน้มและพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ที่มีสถานภาพสมรสจะมีการลงทุนมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพโสด

มุสลิมที่มีระดับการศึกษาสูงสุด แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงสุดสูงกว่าปริญญาตรี มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงสุดที่ระดับปริญญาตรี อาจเพราะผู้ที่จบการศึกษาระดับสูงย่อมที่จะมีหน้าที่การ ตำแหน่งความรับผิดชอบต่อการทำงานที่อยู่ในระดับสูง ซึ่งจะส่งผลค่าตอบแทนที่ได้รับจากการทำงานที่จะได้รับเพิ่มมากขึ้นตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และมีความพร้อมในการลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิจติพร สิทธิพันธุ์ (2552) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ในด้านกรอบระยะเวลาที่กำหนด และรูปแบบในการวางแผนทางการเงิน

มุสลิมที่มี**อาชีพ** แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่ม นักศึกษา/เกษียณ/ไม่ได้ทำงาน/องค์กรศาสนา มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีน้อยกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ อาจเนื่องมาจากว่าอาชีพแต่ละอาชีพมีความคล่องตัวทางสถานภาพทางการเงินแตกต่างกันไป ผู้ที่ไม่มีรายได้ก็จะมีการลงทุนที่น้อยเนื่องจากไม่มีรายได้เข้ามาทุกเดือนเหมือนผู้ที่มีอาชีพประจำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิวัฒน์ โตสันติกุล (2556) ศึกษาเรื่อง แนวโน้มและพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักลงทุนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนในด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/บาท) แตกต่างกัน

มุสลิมที่มี**รายได้** แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนในด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าผู้ที่มีรายได้มากกว่า 45,000 บาท มีพฤติกรรมการลงทุนด้านจำนวนเงินที่นำไปลงทุนเฉลี่ยต่อปี มากที่สุด อาจเนื่องจากการที่มุสลิมมีรายได้สูงขึ้นทำให้มีเงินเหลือจากการหักค่าใช้จ่ายสูงพอที่จะนำมาลงทุนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพร จรูญรังสี (2546) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ของนักลงทุนทั่วไปในกรุงเทพ พบว่านักลงทุนที่มีรายได้เพิ่มสูงขึ้นจะมีความถี่ในการลงทุนเพิ่มขึ้น เพราะหากเงินที่นำมาลงทุนให้ผลตอบแทนสูง นักลงทุนก็จะนำเงินมาลงทุนเพิ่มขึ้น

สมมติฐานที่ 2 รูปแบบการดำเนินชีวิต การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านการเลือกทรัพย์สินในการลงทุน พบว่า

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นสามัญในตลาด กองทุนตลาด และการออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลามของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลในทางลบ กล่าวคือถ้ามุสลิมมีรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุนเพิ่มขึ้น โอกาสที่จะมีพฤติกรรมการลงทุนจะลดลง อาจจะเป็นเนื่องจาก เมื่อมุสลิมเริ่มมีการรู้จักและมีความสนใจในการลงทุนเพิ่มมากขึ้น พฤติกรรมการลงทุนอาจจะน้อยลง ซึ่งคนที่ลงทุนอยู่แล้วอาจจะไม่ได้มีความสนใจแล้ว แต่คนที่ไม่เคยลงทุนนั้นจะมีความสนใจมากกว่า แต่ก็ยังไม่เกิดพฤติกรรมการลงทุนขึ้นเป็นเพราะอาจจะยังขาดปัจจัยบางอย่าง หรือคิดว่าการลงทุนนั้นอาจจะไม่เหมาะกับตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดผู้ที่ไม่ได้เป็นลูกค้าของ ดับเบิลยู. ซานคิม (2549: 131 - 145) ที่ได้กล่าวถึงผู้ที่ยังไม่ใช้ลูกค้าว่ามีอยู่ 3 ระดับคือ ผู้ที่ยังไม่ได้เป็นลูกค้าแต่กำลังจะเป็นลูกค้า ผู้ที่ยังไม่ได้เป็นลูกค้าซึ่งปฏิเสธไม่ตั้งใจเลือกตลาด และผู้ที่ยังไม่ได้เป็นลูกค้าซึ่งไม่ได้อยู่ในตลาดนี้ โดยมุสลิมที่มีความสนใจแต่ยังไม่เกิดพฤติกรรมการซื้อ

อาจเป็นผู้ที่ยังไม่ใช้ลูกค้า ซึ่งมีความสนใจและอาจกำลังจะมีพฤติกรรมการลงทุนเพิ่มเติมปัจจัยยังไม่พร้อมในตอนนี้อยู่ มีความสนใจแต่ประเมินว่าการลงทุนอาจจะไม่เหมาะกับตนเอง หรืออาจจะมีทางเลือกในการลงทุนในสินทรัพย์อื่นแทน และยังสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมผู้บริโภคของ คำนาย อภิปรัชญาสกุล (2558: อ้างอิงจาก แลมป์และคณะ, 1992) ที่กล่าวว่ากระบวนการตัดสินใจซื้อ มีอยู่ 6 ขั้นตอน คือการรับรู้สิ่งเร้า การรับรู้ปัญหา การแสวงหาข้อมูล การประเมินทางเลือก การซื้อ และผล การซื้อและพฤติกรรมหลังการซื้อ ซึ่งมุสลิมที่สนใจแต่ยังไม่มีพฤติกรรมการลงทุนอาจจะอยู่ในขั้นการ ประเมินทางเลือกกว่าทางไหนจะเหมาะสมกับตนเองที่สุด ทำให้ยังไม่เกิดพฤติกรรมการลงทุน

รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครในการเลือกลงทุนในหุ้นสามัญในตลาด และการเลือกออมเงินหรือฝากประจำแบบอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลในทางบวก กล่าวคือถ้ามุสลิมมีรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุนเพิ่มขึ้น โอกาสที่จะ มีพฤติกรรมการลงทุนจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากความคิดเห็นหรือทัศนคติเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิตในเรื่องความคิดเห็น (Opinion) ของ สุมาลี เหลืองดำรงกิจ (2543) ที่กล่าวว่า เป็นการแสดงออกทางความคิดบนพื้นฐานของค่านิยมความชอบ ของตนเองและสภาพแวดล้อมโดยรอบ ซึ่งเป็นการตอบสนองหรือแสดงออกต่อสิ่งต่างๆ และยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ ศรีนวล และ สุทธินันท์ พรหมสุวรรณ (2559) ที่ได้ศึกษา เรื่องการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุน และแรงจูงใจในการลงทุนของนักลงทุนไทยที่ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า พฤติกรรมในด้าน ทัศนคติมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจลงทุนในหุ้น เพราะทัศนคติเป็นการกำหนดของพฤติกรรม เพราะว่าเกี่ยวพันกับการรับรู้ บุคลิกภาพ และการจูงใจ ทัศนคติเป็นความรู้สึกทั้งทางบวกและทาง ลบ และยังสอดคล้องกับผลวิจัยของ งามอาจ เด็ดดวง (2546) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติ ความ คาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในเขต กรุงเทพมหานคร พบว่า ทัศนคติมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ซึ่งทัศนคติที่ดีเกิดจากการรับรู้ที่ดี หรือการมองเห็นประโยชน์ที่ตนจะได้รับ ดังนั้นเมื่อ มุสลิมมีทัศนคติที่ดีหรือความคิดเห็นที่ดีเกี่ยวกับการลงทุน มองเห็นประโยชน์จากการลงทุนแล้วจึง ทำให้เกิดพฤติกรรมการลงทุนมากขึ้น

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขต กรุงเทพมหานครในการเลือกลงทุนในหุ้นสามัญในตลาด กองทุนฮาลาล และการเลือกออมเงินหรือ ฝากประจำแบบอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลในทางบวก กล่าวคือ ถ้า

มุสลิมมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพิ่มขึ้น โอกาสที่จะมีพฤติกรรมการลงทุนจะเพิ่มขึ้น เนื่องจาก การลงทุนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนทางการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการวางแผนการลงทุนที่ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน (TSI) (2556) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) เป็นเรื่องของการบริหารทรัพย์สินสมบัติหรือความมั่งคั่ง ซึ่งเป็นเรื่องของวิธีการใช้ทรัพย์สินสมบัติและการบริหารทรัพยากรทางการเงินในความครอบคลุมแต่ละคน และแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของ อัจฉรา โยมสินธุ์ (2555) ที่กล่าวไว้ว่า แผนการเงินส่วนบุคคล เป็นแผนการบริหารจัดการการเงินของบุคคลเพื่อให้สอดคล้องกับรายได้ในแต่ละช่วงวัยและสถานการณ์ในชีวิต ซึ่งการวางแผนทางการเงินประกอบไปด้วยแผนต่างๆ ซึ่งรวมไปถึงแผนการออมเงิน และแผนการลงทุน ดังนั้นผู้ที่มีการวางแผนการออมและการลงทุนสูง ก็จะมีโอกาสเกิดพฤติกรรมการลงทุนสูงขึ้น

ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม ไม่มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่สอดคล้องกับบทวิจัยของ Rohani Mohd and Badrul Hiram Syed Shah Alam (2013) ที่กล่าวว่า คำสอนของศาสนา มีผลกระทบอย่างสูงต่อพฤติกรรมการบริโภคและการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการ โดยคำสอนของอิสลามได้ถือเป็นแนวทางและเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมการบริโภคและตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการของมุสลิม อย่างไรก็ตามผลการวิจัยสอดคล้องกับผลวิจัยของ งามอาจ เด็ดดวง (2546) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความรู้ความเข้าใจในหลักศาสนาแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี KAP-GAP ซึ่งอธิบายถึงสาเหตุของความไม่สอดคล้องกันระหว่างความรู้ ทักษะคติและพฤติกรรม และสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมในด้านปัจจัยทางสังคม (Social Factors) ว่าบางครั้งคนเรามีความรู้และทัศนคติที่ดี แต่ไม่สามารถนำมาปฏิบัติใช้ได้ อาจเป็นเพราะว่า มุสลิมเป็นชนกลุ่มน้อยในสังคมไทยซึ่งมีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทำให้อาจมีพฤติกรรมตามคนส่วนใหญ่ในสังคมที่ไม่ได้คำนึงถึงความถูกต้องในหลักศาสนาอิสลาม แม้จะมีทัศนคติที่ดีต่อศาสนา เช่น เรื่องการออมเงินกับดอกเบี้ย (ริบา) ที่คนในสังคมไม่จำเป็นต้องสนใจ แต่กลับกันมุสลิมจำเป็นต้องใส่ใจรายละเอียดตรงนี้ ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามจึงไม่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. จากงานวิจัยพบว่า มุสลิมเพศชายที่มีอายุ 48 ปีขึ้นไป สถานภาพสมรส มีรายได้ต่อเดือน 45,000 บาทขึ้นไป มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และทำการค้าหรือทำธุรกิจ เป็นกลุ่มที่มีการลงทุนแบบอิสลามมากที่สุด ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนแบบอิสลาม เช่น บริษัทหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนแบบอิสลาม สามารถนำข้อมูลนี้ไปปรับใช้ในการประชาสัมพันธ์เพื่อลดต้นทุนในการประชาสัมพันธ์ และสามารถประชาสัมพันธ์ได้ตรงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายมากที่สุด

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น ธนาคารอิสลาม บริษัทหลักทรัพย์และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนของมุสลิมในประเทศไทย ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์เรื่อง ความเข้าใจในการลงทุนที่ถูกหลักอิสลามให้มากขึ้น เพราะจากงานวิจัยพบว่า มุสลิมส่วนใหญ่อยากให้มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องการลงทุนที่ถูกหลักในระดับมาก และระดับความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามอยู่ในระดับน้อย ส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าตราสารหนี้ที่ให้ผลตอบแทนรูปแบบดอกเบี้ยไม่สามารถลงทุนได้ และยังมีการลงทุนในสิ่งที่ศาสนาไม่อนุมัติ เช่น หุ่นกู่ พันธบัตรรัฐบาล ฝากประจำเพื่อรับดอกเบี้ย และสลากกินแบ่งรัฐบาล

3. จากงานวิจัยพบว่ารูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความคิดเห็นต่อการลงทุนและการวางแผนทางการเงินมีผลเชิงบวกกับพฤติกรรมการลงทุนในธุรกรรมแบบอิสลาม ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการปรับเปลี่ยนการประชาสัมพันธ์โดยเน้นไปที่การประชาสัมพันธ์เรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลและความคิดเห็นต่อการลงทุนแบบอิสลามโดยอาจใช้เรื่องของผลตอบแทนและความมั่นคงเป็นหลัก ส่วนเรื่องความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักศาสนาจะเป็นส่วนเสริม เพราะจากงานวิจัยพบว่าความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลามไม่มีผลกับพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม แต่อย่างไรธุรกรรมนั้นก็จำเป็นที่จะต้องถูกหลักอิสลาม

4. จากงานวิจัยพบว่ามุสลิมส่วนใหญ่มีความสนใจที่จะเข้าฟังสัมมนาการลงทุนในระดับปานกลาง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจปรับกลยุทธ์ในการจัดอบรมสัมมนาทั้งเชิงวิชาการและปฏิบัติการในเรื่องของการลงทุนแบบอิสลามโดยปรับเป็นการอบรมนอกสถานที่มากขึ้น เช่น จัดกิจกรรมร่วมกับมัสยิดในการช่วยให้ความรู้การลงทุน เพื่อยกระดับความรู้ทางการเงินให้แก่มุสลิมภายในประเทศ เพื่อให้เข้าถึงและเกิดความสะดวกแก่มุสลิมที่สนใจการลงทุน

5. จากงานวิจัยพบว่าพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมมีการออมเงินตามหลักอิสลามมากที่สุด รองลงมาคือการทำธุรกิจส่วนตัว โดยที่การลงทุนในกองทุนฮาลาลและหุ้นสามัญฮาลาล อยู่

ในอันดับที่ 4 และ 6 ตามลำดับ ดังนั้นโอกาสสำหรับบริษัทหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนแบบอิสลามยังมีอยู่อีกมากเนื่องจากเงินส่วนใหญ่ยังอยู่ในการออมหรือฝากประจำ จึงควรเพิ่มการรับรู้ด้วยการประชาสัมพันธ์การลงทุนให้เข้าถึงความต้องการของมุสลิมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการลงทุนโดยภาพรวม ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปอาจศึกษาเกี่ยวกับการลงทุนที่เจาะจงมากขึ้น เช่น ศึกษาเกี่ยวกับหุ้นสามัญที่ฮาลาล กองทุนฮาลาล หรือ ประกันตะกาฟูล เป็นต้น
2. ควรศึกษาเรื่องความรู้และทัศนคติต่อศาสนาอิสลาม มากกว่าเรื่องการลงทุนแบบอิสลามในเชิงทฤษฎี เช่นถามว่าสินทรัพย์อะไรสามารถลงทุนได้ สินทรัพย์อะไรไม่สามารถลงทุนได้ โดยใช้ทฤษฎี KAP (Knowledge, Attitude, Practice) เนื่องจากการถามความรู้ความเข้าใจในการลงทุนแบบอิสลามอาจเป็นเรื่องที่ลึกและยากเกินไปสำหรับมุสลิมในประเทศ
3. ควรศึกษาการเปรียบเทียบระหว่างผู้ที่มีการลงทุน และผู้ที่ไม่มีการลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ เช่น เปรียบเทียบปัจจัยของผู้ที่ลงทุนในหุ้นสามัญที่ฮาลาล กับผู้ที่ไม่ลงทุนในหุ้นสามัญที่ฮาลาล เป็นต้น
4. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกและปัจจัยทางสังคม เช่น ภาวะทางเศรษฐกิจและการเมือง รูปแบบการใช้ชีวิตในสังคม รูปแบบการใช้ชีวิตในครอบครัว และวัฒนธรรมของสังคมไทย ว่ามีผลกับการลงทุนของมุสลิมหรือไม่

บรรณานุกรม

- Arenas D. Louche C., & Van Cranenburge K.C. (2014). From Preaching to Investing: Attitudes of Religious Organizations Towards Responsible Investment. *Journal of Business Ethics*.
- Benedict Koh and Wai Mun Fong. (2011). *Personal Financial Planning* (พิมพ์ครั้งที่ 4). Singapore: Prentice – Hall.
- Bloom. (1956). *Taxonomy of Education Objective Handbook I : Cognitive Domain*. New York: David Mc Kay Company.
- Bloom. (1967). *Human Characteristic and School Learning*. New York: MacGraw-Hill Inc.
- Bloom. (1971). *Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning*. New York: McGraw-Hill.
- Hartung. (2001). Testing for Homogeneity in Combining of two-armed with normally distributes responses. *Sankhya The Indian Journal of statistic*, 12(63).
- Hawati Janor Syed Shah Alam, Zanariah, Che Aniza Che Wel and Mst. Nilufar Ahsan. (2012). Is Religiosity an Important Factor in Influencing the Intention to Undertake Islamic Home Financing in Klang Vallay. *World applied Sciences*, 19.
- Mohammed Husain Khatkhatay & Shariq Nisar. (2007). *Shariah Compliant Equity Investment: An Assessment of Current Screening Norms*. Islam Economic Studys.
- Monika Czerwonka. (2014). *The Influence of Religion on Socially Responsible Investing*. Journal of Religion and Business Ethics.
- Rohani Mohd and Badrul Hiram Syed Shah Alam. (2013). Is Religiosity an important determinant on Muslim consumer behavior in Malaysia. *World applied Sciences*, 19.
- กนกวรรณ ศรีนวล และ สุทธินันท์ พรหมสุวรรณ. (2559). การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุน และ แรงจูงใจในการลงทุนของนักลงทุนไทยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรุงเทพฯ: การประชุมวิชาการด้านบริหารธุรกิจราชชมงคลพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

- กมลวรรณ วณิชพันธุ์. (2556). รูปแบบการดำเนินชีวิต ลักษณะบุคลิกภาพ ของกลุ่มผู้บริโภคเจนเนอร์เรชั่น X และ ผู้บริโภคเจนเนอร์เรชั่น Y ในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าแฟชั่นผ่านทางออนไลน์ทพ., กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2549). สถิติสำหรับงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2554). สถิติสำหรับงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- กิจติพร สิทธิพันธุ์. (2552). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- เกียรติศักดิ์ พัฒนดำรงเกียรติ. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทยของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ค่านาย อภิปรักษ์ญาสกุล. (2558). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: โฟกัสมีเดีย แอนด์พับลิชชิง.
- จันทร์เพ็ญ บุญฉาย. (2552). การจัดการทางการเงินส่วนบุคคล: กรณีศึกษาเฉพาะกลุ่มวัยทำงานในเขต กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- จิรัชญา รัตนเพียร. (2557). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมประเภทกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) ของลูกค้า บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- จุฑาธิป ถิ่นกลาง. (2558). ความรู้และทัศนคติของประชาชนที่มีผลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชายเลน: กรณีศึกษา อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารธรรมศาสตร์, 34(1).
- ฉลองศรี พิมพ์สมพงษ์. (2548). การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เฉลิมขวัญ คุรุบุญยงค์. (2557). หลักการลงทุน (*Principles of Investment*). กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ชูชัย สมितिไกร. (2558). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไซฟุล อัสฮาร์ รอสลี. (2560). การเงินอิสลาม (ศ. ศานติศาสน์, Trans.). กรุงเทพฯ: โอเพนเวิลด์ส พับลิชชิง.
- ดับเบิลยู ซานคิม. (2549). กลยุทธ์น่านน้ำสีคราม (ศิริวรรณ, Trans. 2 ed.). กรุงเทพฯ: เนชั่นบุ๊คส์.
- ทรายทอง เลิศเปียง. (2557). พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาสาขาการบัญชีคณะ บริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี. วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง: ลำปาง.
- ธัญวงศ์ กิริตวานิชย์. (2560). วางแผนชีวิต ยอมรับวัยเกษียณ. สืบค้นเมื่อ 16 ธันวาคม 2560 , จาก <https://www.set.or.th/set/education/knowledgedetail.do?contentId=563>
- บรรจง บินกาซัน. (2543). เศรษฐกิจการเงินอิสลาม. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสืออิสลาม.
- บรรจง บินกาซัน. (2550). เศรษฐศาสตร์อิสลาม. กรุงเทพฯ: อิสลามิกอะเคเดมี.
- บรรจง บินกาซัน. (2556). ดอกเบี้ย ธิบา และต้นทุนของธนาคาร. กรุงเทพฯ: อัลอะมีน.
- บรรจง บินกาซัน. (2559). สิ่งที่คุณไม่รู้เกี่ยวกับอิสลาม. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสันติชน.

บริษัท พัฒนิก บัญชี ภาษีและฝึกอบรม จำกัด. (2560). 10 เหตุผลดีๆ ที่ควรวางแผนการเงิน. สืบค้นเมื่อ 16

ธันวาคม 2560, จาก

www.pattanakit.net/index.php?lay=show&ac=article&Id=526717&Ntype=121

พรหมพร ปมาณิกบุตร. (2556). การศึกษาการรับรู้ ความเข้าใจและพฤติกรรมที่มีต่อสัญลักษณ์การจัดระดับความเหมาะสม รายการโทรทัศน์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปี 3 และชั้นปี 4 ปีพ.ศ. 2555 มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เพชร ชุมทรัพย์. (2544). หลักการลงทุน (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มาริยม เจ๊ะเต๊ะ. (2556). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น: กรณีศึกษา โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์, กรุงเทพฯ: บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ไม่ปรากฏผู้แต่ง. แนะนำอิสลาม (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ชมรมหนังสือวิทยปัญญา.

ระพีพรณ มุหะหมัด. (2556). อิสลามกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาชุมชนมัสยิดกมาลุลอิสลาม คลองแสนแสบ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์, กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

รัชนิกร วงศ์จันทร์. (2555). การบริหารการเงินส่วนบุคคล (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

รุ่งโรจน์ สงสระบุญ. (2560). ความพึงพอใจการใช้บริการธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยสาขานนทบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม.

วิเชียร เกตุสิงห์. (2543). สถิติวิเคราะห์สำหรับงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญผล.

วิทวัส รุ่งเรืองผล. (2556). กลยุทธ์ในการเปลี่ยนพฤติกรรมการออมและการลงทุน ของคนวัย 20-29 ปี ผู้การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศิริสุข อินละคร. (2548). การเงินบุคคล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2548). การวิจัยธุรกิจ. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

สุภาชาติ เอี่ยมรัตนกุล. (2557). หลักการตลาด. กรุงเทพฯ: แสงดาว.

ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน. (2560). การวางแผนทางการเงิน. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2560, จาก

<https://www.1213.or.th/th/moneymgt/finplan/Pages/planningsteps.aspx>

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน (TSI). (2556). ตลาดการเงินและการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ หลักสูตรผู้แนะนำการลงทุนด้านหลักทรัพย์ (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

ศูนย์อิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต. (2560). ทำเนียบมัสยิดในกรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อ 3

พฤศจิกายน 2560, จาก http://islamic.kbu.ac.th/home/download/bkk_musyid.pdf

เศรษฐกิจอิสลาม. (2560). มุสลิมสามารถเล่นหุ้นได้ไหม. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2560, จาก

<https://www.facebook.com/Islamic-Economics-เศรษฐกิจอิสลาม-250356928451043/>

สมัย อีซอ. (2559). ตะกาฟูล ประกันภัยอิสลาม. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสืออิสลาม.

สุพร จรูญรังสี. (2546). พฤติกรรมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ของนักลงทุนทั่วไปในกรุงเทพ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุภาวดี ขุนทองจันทร์. (2560). การวิจัยธุรกิจ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

สุมาลี เหลืองดำรงกิจ. (2543). รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคสตรีในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

องอาจ เด็ดดวง. (2546). ทศนคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม ในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อริวัฒน์ โตสันติกุล. (2556). แนวโน้มและพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อัจฉรา โยมสินธุ์. (2555). 365+1...คำศัพท์การเงินและการลงทุน. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

อิสเรศ มะหะหมัด. (2560). การเงินอิสลาม. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2560, จาก

<https://islamicfinancethai.com/>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการนำไปปรับใช้ในการประชาสัมพันธ์และการให้ความรู้แก่มุสลิมสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 รูปแบบการดำเนินชีวิต

ตอนที่ 3 การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

ตอนที่ 4 ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม

ตอนที่ 5 พฤติกรรมการลงทุน

การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้ตอบในการให้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยข้อมูลของท่านจะถือเป็นความลับ ข้อมูลจะถูกวิเคราะห์และนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น ไม่นำเสนอเป็นรายบุคคล และไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่าน

ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นายปรัชชัย จุลธีระ

นิสิตปริญญาโท สาขาการจัดการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของมุสลิม ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือเติมคำในช่องที่กำหนดให้ ที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุด

1. เพศ

- ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง

2. อายุ

- ☐ 1. 18 - 27 ปี ☐ 2. 28 - 37 ปี
☐ 3. 38 - 47 ปี ☐ 4. 48 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ

- ☐ 1. โสด ☐ 2. สมรส

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

- ☐ 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ 2. ปริญญาตรี
☐ 3. สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

- ☐ 1. นักเรียน/นักศึกษา ☐ 2. ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ 3. ลูกจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน ☐ 4. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
☐ 5. เกษียณ/ไม่ได้ทำงาน ☐ 6. อื่นๆโปรดระบุ

6. รายได้ต่อเดือน

- ☐ 1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ☐ 2. 15,001 - 25,000 บาท
☐ 3. 25,001 - 35,000 บาท ☐ 4. 35,001 - 45,000 บาท
☐ 5. มากกว่า 45,000

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงที่สุดเพียงข้อละ 1 ช่อง

รูปแบบการดำเนินชีวิต		ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน						
1	ท่านมีการอ่านหนังสือการลงทุนเพื่อเพิ่มความรู้					
2	ท่านมีการเข้าร่วมอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการลงทุน					
3	ท่านมีการติดตามข้อมูลข่าวสารการลงทุน เศรษฐกิจ และการเมือง ผ่านทาง Social Media เช่น Facebook, Line หรือ Website ต่างๆ					
4	ท่านมีการคุยแลกเปลี่ยนความรู้หรือข้อมูลในการลงทุนกับคนรู้จัก					
5	ท่านมีการเข้าร่วมงานส่งเสริมการเงินหรือการลงทุนที่จัดขึ้นในประเทศ เช่น งาน Set in the City หรือ Money Expo					
ด้านความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน		ระดับความสนใจ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ท่านมีความสนใจที่จะเข้าร่วมรับฟังการบรรยายวิธีการลงทุนตามหลักอิสลาม หากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น					
2	ท่านมีความสนใจใช้บริการ พอร์ตหรือบัญชีซื้อขายหุ้นตามหลักการอิสลาม					
3	ท่านมีความสนใจใช้บริการ กองทุนหุ้นระยะยาวแบบอิสลาม (Islamic LTF)					
4	ท่านมีความสนใจใช้บริการ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพแบบอิสลาม (Islamic RMF)					
5	ท่านมีความสนใจใช้บริการ กองทุนรวมอิสลาม (Islamic Mutual Fund)					

รูปแบบการดำเนินชีวิต		ระดับความคิดเห็น				
ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุน		เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง (5)	เห็น ด้วย (4)	ไม่ แน่ใจ (3)	ไม่ เห็น ด้วย (2)	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง (1)
1	ฐานะทางการเงินที่มั่นคงเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในชีวิต					
2	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรมีการให้ความรู้ และการประชาสัมพันธ์ด้านการลงทุนที่ถูกต้องให้มากกว่านี้					
3	ธุรกรรมทางการเงินแบบอิสลาม สร้างความสะดวกสบายในการออม หรือการลงทุนมากขึ้น					
4	ธุรกรรมทางการเงินแบบอิสลาม ไม่ได้แตกต่างจากธุรกรรมทางการเงินทั่วไป					
5	มุสลิมจำเป็นที่จะต้องลงทุนโดยใช้หลักการอิสลาม					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงที่สุดเพียงข้อละ 1 ช่อง

ข้อ	การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ท่านใช้เวลาว่างหลังจากงานประจำในการหารายได้เสริม					
2	ท่านมีความพยายามทำให้รายได้เพิ่มขึ้นอยู่เสมอ					
3	ท่านมีการบันทึกรายรับและรายจ่ายเป็นประจำ					
4	ท่านมีการวางแผนและควบคุมค่าใช้จ่ายไม่ให้เกินรายได้					
5	ท่านมีการวางแผนการออมเงินสำหรับเป้าหมายในอนาคต					
6	ท่านแบ่งเงินจากรายได้จำนวนหนึ่งสำหรับการออม ก่อนที่จะนำไปใช้จ่ายอย่างอื่น					
7	ท่านใช้จ่ายเงินออมให้เกิดประโยชน์มากกว่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น					
8	ท่านมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายก่อนตัดสินใจลงทุน					
9	ท่านดูผลตอบแทน ความเสี่ยง และสภาพคล่องก่อนการลงทุน					
10	ท่านมีการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ดี					
11	ท่านกินอาหารที่มีคุณค่าและโภชนาการดี					
12	ท่านบริหารความเสี่ยงโดยมีการทำประกันภัย					
13	ท่านวางแผนที่อยู่อาศัยในอนาคตตามเกษียณอายุ					
14	ท่านวางแผนในการหาอาชีพเสริมยามเกษียณอายุ					
15	ท่านวางแผนรับมือกับค่าใช้จ่ายหลังการเกษียณอายุ					
16	ท่านมีการจัดบันทึกหนี้สินที่จะต้องรับผิดชอบ					
17	ถ้าท่านมีหนี้สินท่านจะวางแผนจ่ายหนี้สินก่อน แล้วจึงนำไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน					
18	ถ้าท่านมีหนี้สินท่านสามารถชำระหนี้ได้ตรงตามเวลาที่กำหนด					
19	ท่านใช้เวลาว่างหลังจากงานประจำในการหารายได้เสริม					
20	ท่านมีความพยายามทำให้รายได้เพิ่มขึ้นอยู่เสมอ					

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงที่สุดเพียงข้อละ 1 ช่อง

ข้อ	ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตามหลักอิสลาม	ใช่	ไม่ใช่
1	มุสลิมทุกคนต้องสร้างความมั่งคั่งแก่ทรัพย์สินตามความรู้ความสามารถของตนเองไม่ว่าจะเป็น การประกอบอาชีพ การประกอบธุรกิจ หรือการลงทุนต่างๆ		
2	การจ่ายชะกาต เป็นการช่วยเหลือผู้ยากไร้ และลดช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจนโดยจะต้องจ่าย 2.5% ของสินทรัพย์ทุกชนิดรวมไปถึงหุ้นสามัญที่ตั้งใจลงทุนระยะยาวเพื่อรับเงินปันผล และที่ดินที่ไม่ได้ใช้งาน เมื่อครบรอบครบรอบ 1 ปี		
3	มุสลิมสามารถรับดอกเบี้ยจากธนาคาร แต่ไม่สามารถรับดอกเบี้ยจากผู้ที่มากู้ยืมตนได้		
4	อิสลามห้ามการลงทุนโดยขาดการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของกิจการ (Fundamental Analysis) หรือ การวิเคราะห์ทางเทคนิค (Technical Analysis)		
5	มุสลิมไม่สามารถรับกำไรส่วนต่างที่เพิ่มขึ้นจากการขายหุ้น (Capital Gain) ของบริษัทที่มีการเติบโตเพราะถือว่าการเก็งกำไร แต่สามารถรับเงินปันผล (Dividend) ได้เพราะถือว่าการลงทุน		
6	ธุรกิจที่ดำเนินการขัดหลักการอิสลาม เช่น ธนาคาร(ที่ไม่ได้ใช้ระบบอิสลาม) ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ แอลกอฮอล์, สุกรและอาหารไม่ฮาลาล, ธุรกิจบันเทิง, ยาสูบ และ การผลิตหรือจำหน่ายอาวุธ		
7	ตราสารหนี้ เช่น พันธบัตรรัฐบาล หรือ หุ้นกู้ของบริษัทต่างๆ สามารถลงทุนได้		
8	การลงทุนที่อ้างอิงข้อมูลจากทรัพย์สินหรือหุ้น เช่น สัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TFEX) หรือ ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (Derivative Warrants) ไม่สามารถลงทุนได้เพราะไม่ถือว่าการเพิ่มความมั่งคั่งและความมั่งคั่ง ในกรณีที่ไม่ได้ใช้เพื่อการบริหารความเสี่ยงแต่ใช้สำหรับการเก็งกำไร		
9	มุชาระห์กะฮ์ (Musharakah) คือการร่วมกันเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งเป็นหลักการเดียวกับการซื้อหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์		
10	มุสลิมสามารถลงทุนในหุ้นหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ ดอกเบี้ยและรายได้ที่ไม่ถูกหลักศาสนาอิสลาม ได้ แต่จะต้องมีสัดส่วนไม่เกิน 5% ของรายได้ทั้งหมด เนื่องจากในปัจจุบันเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก สำหรับธุรกิจที่ไม่ใช่ธุรกิจอิสลาม		

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หรือ เติมคำในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เป้าหมายในการลงทุนของท่าน (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ เพื่อสร้างความมั่งคั่งระยะยาว	☐ เพื่อเป็นรายได้เสริม ใช้ในชีวิตประจำวัน
☐ เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน	☐ เพื่อการกระจายความเสี่ยงของเงินทุน
☐ อื่นๆ โปรดระบุ	

2. จำนวนเงินที่ท่านนำไปลงทุนโดยเฉลี่ย

☐ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	☐ 10,001 – 50,000 บาท
☐ 50,000 – 100,000 บาท	☐ 100,001 – 150,000 บาท
☐ 150,001 – 200,000 บาท	☐ มากกว่า 200,000 บาท

3. ท่านมีการลงทุนในทรัพย์สินใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ หุ้นสามัญ	☐ หุ้นสามัญที่ตรงตามหลักการอิสลาม
☐ กองทุนรวมต่างๆ	☐ กองทุนรวมต่างๆสำหรับอิสลาม
☐ ออมเงินฝากประจำทั่วไป	☐ ออมเงิน/ฝากประจำตามหลักอิสลาม
☐ พันธบัตรรัฐบาล	☐ สลากกินแบ่งรัฐบาล
☐ สลากออมสิน	☐ หุ้นกู้
☐ อสังหาริมทรัพย์	☐ ทองคำ/เพชรพลอย/เครื่องประดับ
☐ ประกันชีวิต	☐ ทำการค้า/ธุรกิจ
☐ อื่นๆ โปรดระบุ	

4. ท่านคิดว่าการลงทุนโดยรวมที่ผ่านมาของท่านถูกต้องตามหลักการอิสลามเพียงใด

ถูกหลักแน่นอน : : : : ไม่ถูกหลักแน่นอน

5 4 3 2 1

5. ระดับการลงทุนของท่านเป็นอย่างไร เมื่อเทียบกับรายได้ที่ท่านได้รับ

เหมาะสม : : : : ไม่เหมาะสม

5 4 3 2 1

ขอขอบคุณทุกท่านที่สละเวลาเพื่อทำแบบสอบถามนี้

ญานากัลลอคยฺยรือน

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

รายชื่อ	ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน
1. รองศาสตราจารย์ สุพาดา สิริกุตตา	อาจารย์ประจำสาขาวิชาธุรกิจเพื่อ สังคม คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ดร.อัจฉริยา ศักดิ์รินทร์	รักษาการแทนผู้ช่วยคณบดีฝ่ายพัฒนา ศักยภาพนิสิต คณะบริหารธุรกิจเพื่อ สังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายปรัชชัย จุลธีระ
วัน เดือน ปี เกิด	21 เมษายน 2536
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2557 วศ.บ. (วิศวกรรมศาสตร์), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ รังสิต, ปทุมธานี
ที่อยู่ปัจจุบัน	พ.ศ. 2562 บธ.ม. (การจัดการ), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ 209 เทอดไท5 บางยี่เรือ ธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

